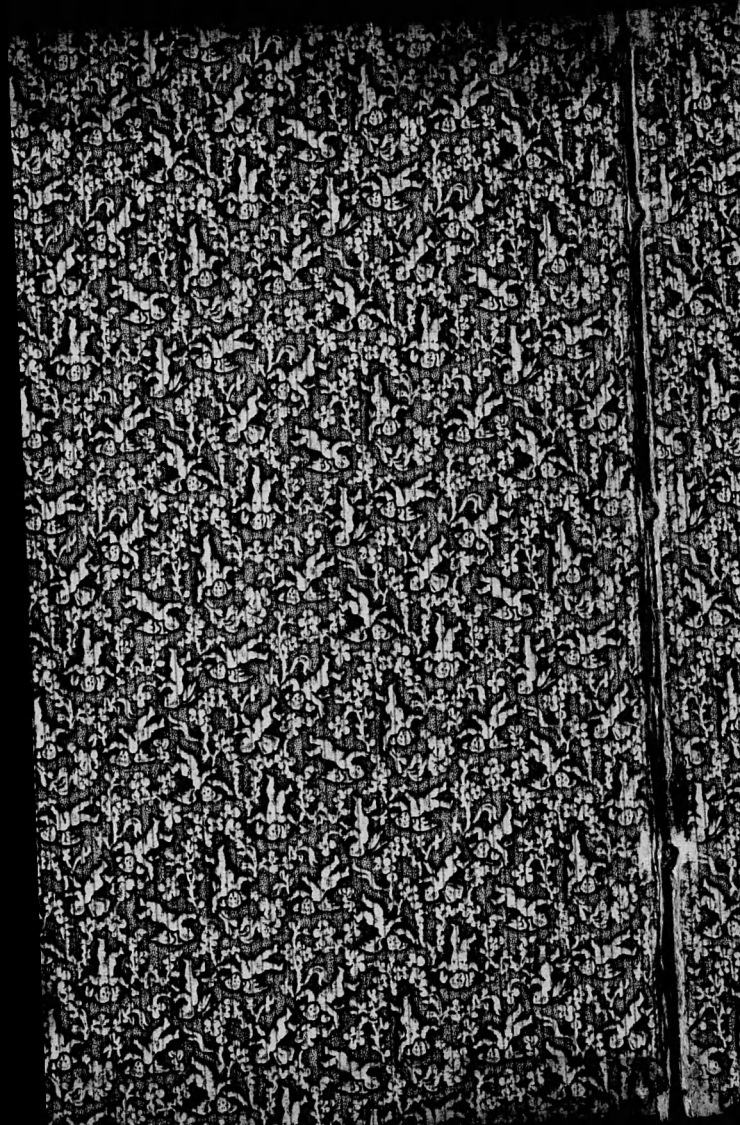

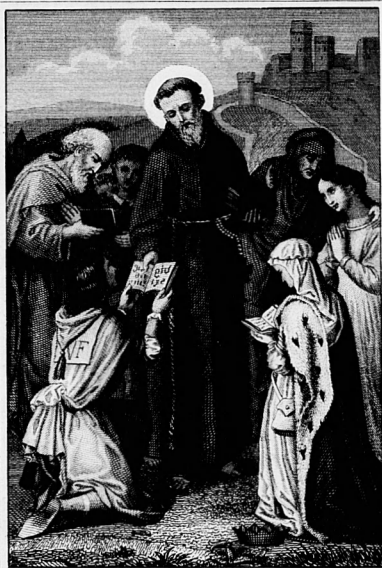
Vak 120

249

M. Paul Deschanden gez.

360. Stahlstich v. Carl Meyers K.A. in Nürnberg.

De H. Franciscus van Assisië.

*Vrede en barmhartigheid aan allen
die dezen Regel volgen.*

Uitgave van N. LUIJTEN, Tilburg.

DE

249.

DERDE SECULIERE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË,

VOLGENS DE NIEUWSTE BEPALINGEN

VAN

Z. H. PAUS LEO XIII.

*Uit het Italiaansch vertaald naar de uitgave der
Tipografia Poliglotta, Della S. C. di
Propaganda, Roma, 1883.*

DERDE HERZIENE DRUK.

TILBURG,
SNELPERSDRUK VAN N. LUIJTEN.
1886.

E I G E N D O M.

Z.
aa
Or
ove
he
ge
de
va
A
ve
B
vo
do
De

zo
zu
m
on
de

Aan den Lezer !

Ten einde de heilige en zorgvuldige bedoelingen van Z. H. Paus Leo XIII te bevorderen, wien het hoogst aan het hart gelegen is dat de vereeniging der Derde Orde van den H. Franciscus van Assisië bloeie en overal onder de katholieke bevolking verbreid worde, heeft men goedgevonden in eene beknopte uitgaaf samen-gevat, in het licht te geven den Encyclieken Brief van den 17 September 1882, die een schoon overzicht geeft van de geschiedenis der Derde Orde, alsmede de nieuwste Apostolische Constitutie, die in eenige punten den Regel verzacht en de aflaten en voorrechten daarvan bepaalt. Bij de authentieke vertaling der beide stukken, is ge-voegd een Ceremoniale der Derde Orde, goedgekeurd door de H. Congregatie der Riten in het nieuwste Decreet van den 18 Juni 1883.

O. L. Vrouw Geboorte 1883.

V O O R R E D E

VOOR DEN

T W E E D E N D R U K .

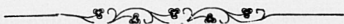
De bijval, welken dit Handboekje mocht genieten is zoo buitengewoon geweest, dat binnen twee jaren de zware oplage verkocht is en wij tot een nieuwen druk moesten besluiten.

Deze nieuwe druk heeft een merkelijke vermeerdering ondergaan. Het Handboekje, dat wij thans den leden der gevierde Derde Orde aanbieden, bevat eene

„Inleiding”, die een korte levensschets geeft van den H. FRANCISCUS, voorts „eenige verklaringen betreffende de oprichting en besturing der Derde Orde”, „verklaringen aangaande de gunsten en aflaten aan de Derde Orde verleend”. Eindelijk zijn er aan toegevoegd „Gebeden onder de H. Mis” enz.

Wij meenen met deze opsomming te kunnen volstaan om de waarde van dezen nieuwen vermeerderden druk te doen uitkomen en wenschen dat onder Gods zegen dit Handboekje meer en meer verspreid worde!

O. H. Hemelvaart 1885.

V O O R R E D E

VOOR DEN

D E R D E N D R U K.

Dat wij thans reeds een derde oplage ter perse moeten leggen is wel het beste bewijs voor de bruikbaarheid en het doelmatige van dit Handboekje „de derde seculiere orde van den H. Franciscus van Assisië”. Daardoor worden de inzichten van Z. H. Paus Leo XIII meer en meer bevorderd, die wenscht dat de vereeniging der Derde Orde van den H. Franciscus van Assisië bloeie en onder de katholieke bevolking verbreid worde.

Moge onder Gods zegen de uitgave van dit Handboekje daartoe bijdragen.

Portiuncula 1886.

INLEIDING.

— 0 —

FRANCISCUS EN DE DERDE ORDE.

De H. FRANCISCUS werd den 26 September 1182 te Assisië, eene kleine stad van Umbrië in Italië, uit aanzienlijke ouders geboren. Van zijne geboorte, in een stal op stroo, tot zijnen dood, had zijn leven een wondervolle overeenkomst met dat van onzen goddelijken Zaligmaker en Verlosser. Terwijl zijn vader, Petrus Bernardone, een voor- naam en rijk koopman in laken, hem voor den handel opleidde, riep God hem, toen hij den ouderdom van 24 jaren bereikt had, geheel tot zijnen dienst, om aan de zaligheid zijns naasten, in de meest volkomen verzaking aan al het aard- sche, te arbeiden.

De H. FRANCISCUS gehoorzaamde aan de stem van God en der genade. Geheel doordrongen van

den geest van Jezus Christus , doorliep hij bijna alle landen van Europa en drong hij door tot in het Oosten om Jezus en Jezus gekruisigd te verkondigen en de zedeloosheid te bestrijden. Zoo groot ook waren de wonderen , die God door hem uitwerkte , dat , volgens den H. Bonaventura , „men FRANCISCUS naliep om hem te zien en te hooren, als ware hij de Zaligmaker zelf geweest.” (1)

Intusschen stichtte de H. FRANCISCUS drie Orden in de H. Kerk : De *Eerste Orde* of de Orde der *Minderbroeders* in 1208 ; de *Tweede Orde* of de Orde der *Arme Zusters* onder de H. Clara (van daar Clarissen genoemd) in 1212 ; de *Derde Orde* of de *Orde van Boetvaardigheid* in 1221.

Deze *Derde Orde* kwam tot stand bij gelegenheid , dat FRANCISCUS te Poggibonzi predikte en bij zijn vriend , den godvreezenden Luchesius van Assisië verbleef. Luchesius en zijne deugdzame echtgenoote, Bona-Donna, vroegen hem dringend, hun eindelijk een bepaalden volmaakten levensregel voor te schrijven , waaraan de Heilige met vreugde voldeed. Deze Regel nu bestond in eenige voorschriften van versterving , eenvoudige kleeding , eenige dagelijksche gebeden enz. en

(1) Leven van den H. FRANCISCUS.

werd weldra door andere godvruchtige personen gevolgd, ja, koningen en keizers, bisschoppen, kardinalen en Pausen beschouwden het als eene eer, leden van de Derde Orde te zijn. — De Derde Orde is dan ook onderscheiden van en verheven boven elke andere Vereeniging of Broederschap; zij is eene eigenlijke Orde; want „Wij besluiten en verklaren”, zegt Paus Benedictus XIII in zijne bulle *Paterna Sedis* van 10 Dec. 1725, „dat de Derde Orde wezenlijk en eigenlijk eene Orde is, die de daarvan deel makende leden van wereldlijke personen, ofschoon over de geheele aarde verspreid, in hare eenheid besluit; zij toch heeft haren eigen, van den H. Stoel goedgekeurden Regel, haar proefjaar, hare beloften en eene kleeding volgens bepaalden vorm en stof”.

Ook de verzachtingen, door Z. H. Paus Leo XIII aan den Regel toegebracht, veranderen zijnen aard niet gelijk de Paus zelf beveelt; Z. H., die er zich op beroemt lid van de Derde Orde te zijn, heeft met die verzachtingen aan te brengen, geen ander doel gehad, zooals Hij zelf verklaart, dan deze Derde Orde voor alle brave katholieken toegankelijk te maken.

Na zooveel werken van den FRANCISCUS toter eer van God, tot luister der Kerk, tot zaligheid der

zielen, wilde God hem reeds in deze wereld beloonen. Twee jaren vóór zijn dood, als hij op den berg Alvernia in verrukking bad, verscheen hem Jezus zelf onder de gedaante van een Seraphijn en schonk hem de vijf H. Wonden in handen, voeten en zijde. (1)

FRANCISCUS stierf den 4den October 1226 in het 45ste jaar zijns levens. In 1228 werd hij door Paus Gregorius IX op de lijst der Heiligen geplaatst.

(1) Naar deze verschijning werden later de Orden van FRANCISCUS ook *Seraphijnsche* Orde en FRANCISCUS de *Seraphijnsche Vader* genoemd.

Eenige verklaringen betreffende de oprichting en besturing der Derde Orde van den H. Franciscus.

De *Eerste Orde* van FRANCISCUS, de *Orde der Minderbroeders*, is thans in drie groote takken verdeeld: die der Minderbroeders-Conventueelen, der Minderbroeders-Observanten en der Minderbroeders-Kapucijnen.

De H. FRANCISCUS wilde, dat zijne kinderen dezer *Eerste Orde* zich *Minderbroeders* zouden noemen; de benamingen van *Franciscanen*, *Seraphijnsche Orde* zijn van lateren tijd en op de drie Orden van den H. FRANCISCUS van gelijke toepassing.

De Minderbroeders, Conventueelen bijgenaamd, omdat zij in kloosters (Conventus) vereenigd bleven, genieten eenige voorrechten of verzachtingen, door verscheidene Pausen hun verleend in het onderhouden van den Regel van FRANCISCUS.

De Minderbroeders, Observanten bijgenaamd, omdat zij de bovenvermelde verzachtingen niet aannamen, scheidden zich van de Minderbroeders Conventueelen af en vereenigden zich in 1517 onder één Algemeenen Overste, onder wiens gezag alle andere hervormingen: *Minderbroeders-Recollecten*, *Minderbroeders-Alcanterijnen*, enz. staan, uitgezonderd:

De Minderbroeders, Kapucijnen bijgenaamd, die

met het doel den Regel van FRANCISCUS in deszelfs volle gestrengheid te onderhouden, zich van de Minderbroeders-Observanten scheidende en onder een eigen Algemeenen Overste vereenigd zijn.

De leden dezer drie groote takken zijn allen wettige kinderen van den H. FRANCISCUS, wiens ware en wettige opvolgers de drie Algemeene Oversten zijn en in wiens naam elk zijnen tak onafhankelijk van elkander met gelijk gezag en gelijke rechten bestuurt. Zoo verklaarden verscheidene Pausen en ten laatste Pius IX, z. g., 20 Juni 1862.

In de *Derde Orde* onderscheidt men de *Reguliere Derde Orde* en de *Wereldlijke Derde Orde*.

Tot de *Reguliere Derde Orde* behooren die kloosterlingen, die denzelfden regel volgen gelijk hij door Z. H. Leo X den 20sten Januari 1521 voor hen werd goedgekeurd.

De Oversten der drie takken van de Eerste Orde, alsook die der Reguliere Derde Orde, hebben, volgens verklaring van Z. H. Leo XIII, de macht en het gezag nieuwe leden in de Wereldlijke Derde Orde op te nemen, Congregatiën op te richten en te besturen, alsmede hunnen onderdanen of anderen priesters de macht daartoe te verleen. En deze macht hebben de Algemeene Oversten over de geheele wereld, de Provincialen voor hunne provinciën, de Gardianen voor hunne districten.

De *Wereldlijke Derde Orde*, ofschoon *één* op zich zelve, is in twee klassen verdeeld, namelijk:

1. Leden, die volgens het ceremoniale opgenomen zijn, tot eene congregatie behooren en onder toezicht en leiding van een geestelijken Directeur maandelijks in vergadering bijeenkomen.

Deze maandelijksche vergadering kan bij gebrek aan eene bijzondere kerk of kapel, tot de Derde Orde behorende, in eene parochie- of kloosterkerk gehouden worden. Zij, die dezelve bijwonen en de voorgeschreven oefeningen en gebeden doen, kunnen al de aflaten daaraan verbonden verdienen, ook al zouden wegens omstandigheden niet alle door het ceremoniale voorgeschreven vormen van stemming, verkiezing, enz. worden nagekomen.

2. Leden, die niet tot eene congregatie behooren, maar den Regel afzonderlijk onderhouden.

Het is echter het uitdrukkelijk verlangen van Zijne Heiligheid, dat men zich bij eene congregatie aansluite, zoo men dit gevoegelijk kan.

In gevaar van sterven kan, volgens eene nieuwe vergunning der drie Algemeene Oversten der Eerste Orde, bij gebrek aan een gemachtigd priester, de biechtvader een novice tot de professie toelaten.

Wijl ook de *Wereldlijke Derde Orde*, ofschoon over de geheele wereld verspreid, *één* is, kunnen zij, die ingekleed zijn bij de Minderbroeders Conventueelen, hun professie doen bij de Minderbroeders Kapucijnen of Recollecten en omgekeerd.

Verklaringen aangaande de gunsten en aflaten aan de Derde Orde verleend.

Een aflat is eene door de H. Kerk buiten het H. Sacrament der Biecht verleende kwijtschelding van die tijdelijke straffen, welke men, na de vergeving onzer zonden, op deze wereld of in het vagevuur zou moeten afboeten.

De aflat vergeeft alzoo niet de zonde, dat is, de zondenschuld, ook niet de eeuwige straf, maar alleen de tijdelijke straf der reeds vergevene zonden.

De H. Kerk verleent deze volle of gedeeltelijke kwijtschelding (volle of gedeeltelijke aflaten) in gevolge hare macht van te binden en te ontbinden: „Ik zal u”, zoo zeide Christus aan den H. Petrus „de sleutels van het Rijk des Hemels „geven en alles wat gij op aarde zult ontbinden, „zal ook in den Hemel ontbonden zijn.” (1)

Ten einde een vollen aflat te verdienen, zijn de volgende vier voorwaarden vereischt:

1. De *meening* om den aflat te verdienen. Het is voldoende en zeer aan te raden elken morgen de meening te vernieuwen om alle aflaten te verdienen, aan welke men dien dag deelachtig kan worden.

2. In staat van genade zijn, wanneer men het laatste der voorgeschreven werken volbrengt, ten

(1) Matth. XVI: 19.

minste indien men den aflaat voor zich zelven wil verdienen.

3. Werkelijk en nauwkeurig die goede werken volbrengen, die tot het verdienen van den aflaat zijn voorgeschreven; de goede wil alleen is niet voldoende.

Tot de voorgeschreven werken om een vollen aflaat te verdienen behooren gewoonlijk: eene rouwmoedige Biecht, eene H. Communie, een godvruchtig kerkbezoek en eenige gebeden (b. v. 5maal het Onze Vader en Wees gegroet en 5maal het Glorie zij den Vader, of een ander gebed van gelijken duur en waarde) doen tot intentie van Zijne Heiligheid.

De Biecht kan geschieden daags vóór of op den eigenlijken dag, waarop de aflaat verleend is. — Zij, die de *gewoonte* hebben *wekelijks* te biechten, kunnen met deze wekelijksche biecht alle in de week voorkomende aflaten verdienen, als zij de overige voorwaarden vervullen.

De H. Communie kan eveneens daags te voren of op den dag zelven geschieden. Dezelfde Communie is genoeg om op een en denzelfden dag twee of meer verschillende volle aflaten, welke te zamen komen (b. v. één voor zich zelven en de andere voor de overledenen) te verdienen; de voorgeschreven gebeden echter moeten voor elk dier aflaten in het bijzonder verricht worden.

4. Men moet de noodige gesteltenissen der ziel hebben; om namelijk een vollen aflaat in al zijne

uitgestrektheid voor zich zelven te verdienen, moet men niet slechts vrij zijn van doodzonden, maar ook van dagelijksche zonden of vrijwillige gehechtheid aan eenige zonde. Het is derhalve raadzaam zich te dier gelegenheid vooraf op te wekken tot een waar berouw over zijne zonden.

De leden der Derde Orde, al zijn zij nog novicen, kunnen alle aflaten der Derde Orde verdienen en ze allen aan de zielen des vagevuurs toevoegen.

Volgens verklaring van Z. H. Leo XIII wordt degene, die den Pauselijken zegen of Generale Absolutie geeft, tevens aan dezelfde gunst deelachtig. Eene penitentie behoeft daarbij niet te worden opgelegd.

De Pauselijke zegen en de Generale Absolutie kan aan de leden der Derde Orde gegeven worden door:

1. De Oversten der Eerste Orde en der Reguliere Derde Orde, alsook door de priesters, wien zij deze macht hebben geschonken.
2. De Directeurs eener congregatie.
3. Den Eerw. Pater Visitator.
4. Elken biechtvader, doch slechts in het bijzonder.

ENCYCLIEK

VAN

Z. H. Paus LEO XIII,

OVER DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË

EN DE

VERBREIDING DER DERDE ORDE.

Aan alle Eerbiedwaardige Broeders, Patriarchen,
Primateu , Aartsbisschoppen en Bisschoppen
der Katholieke wereld, in gunst en gemeen-
schap met den Apostolischen Stoel.

LEO XIII, PAUS.

*Eerwaardige Broeders , heil en apostoli-
schen zegen !*

Door een zalig voorrecht mag het Christenvolk in een kort tijdsverloop de gedachtenis viereu van twee mannen , die reeds in den Hemel de eeuwige belooning der heiligheid genietend , op aarde een roemvolle schaar van leerlingen hebben nagelaten en zoo voortdurend de vrucht hunner deugden vernieuwen. Na het eeuwfeest ter eere van den H. Benedictus , den vader en wetgever der monniken in het Westen , doet zich de gelegenheid voor , op dergelijke wijze den zeevenhonderdsten

gedenkdag te vieren der geboorte van den H. Franciscus van Assisië. Niet zonder reden mogen wij in dien samenloop een werk zien der goddelijke Voorzienigheid. Want door ons den geboortedag dier beide groote mannen te doen vieren, schijnt God de menschen te willen vermanen, dat zij zich dezer verdiensten herinneren, en tevens inzien, hoe weinig het betaamde, dat de geestelijke Orden, door hen gesticht, op zoo onwaardige wijze vervolgd werden, vooral in die Staten, welke zij door hun arbeid, hun geest en hun ijver tot beschaving en roem brachten. Wij vertrouwen, dat deze feestvieringen aan het christelijke volk, dat de kloosterlingen immer en terecht als vrienden beschouwde, rijke vruchten zullen aanbrengen. Zooals het volk met een liefdevol en dankbaar hart den H. Benedictus vereerd heeft, zoo zal het voorzeker ook nu de gedachtenis van den H. Franciscus met opgewektheid en feestvreugde vieren. En die edele wedstrijd in vereering zal zich niet alleen bepalen tot het land, waar de Heilige het eerste levenslicht aanschouwde, niet tot de naburige landen, die hij door zijn verblijf verheerlijkte, zich beperken, maar zich uitstrekken tot alle deelen der aarde, waar de naam van Franciscus is doorgedrongen of die den bloei aanschouwen zijner werken.

Zulken ijver voor een zoo heilige zaak kan niemand voorzeker meer goedkeuren dan Wij, die van onze jeugd af aan gewoon waren den

H. F
vereer
van d
eens
de ke
zich
richtt
de ee
Ev
doend
pog l
het a
die
de ee
de r
door
zij d
een
kwal
richt
Broe
geve
maar
ging
beid
mide
D
is d
gen
toel

H. Franciscus van Assisië te bewonderen en te vereeren. Wij gaan er groot op, tot de Orde van den H. Franciscus te behooren, en meer dan eens hebben Wij met gevoelens van godsvrucht de kerk bezocht op den Alvernia. Dáár vertoonde zich voor Ons, waarheen Wij ook Onze schreden richtten, het beeld van den grooten man en stemde de eenzaamheid Onzen geest tot stille overdenking.

Evenwel hoe lofwaardig die ijver ook zij, voldoende is hij niet. Want wij moeten wel in het oog houden, dat *die* vereering den H. Franciscus het aangenaamste wezen zal, welke voor degenen, die ze hem bewijzen, voordeelig is. En zoo zal de eer hem bewezen het vruchtbaarst zijn, wanneer de menschen zijn deugden bewonderen en tevens door zijn navolging beter pogen te worden. Doen zij dit met ijver, dan zal door Gods hulp daarin een zeer goed en afdoend geneesmiddel tegen de kwalen van dezen tijd worden gevonden. Daarom richten Wij dit schrijven tot u, Eerwaardige Broeders, niet enkel om openlijk getuigenis te geven van Onze vereering van den H. Franciscus, maar ook om u aan te sporen, dat gij in vereeniging met Ons ten heil der menschheid zoudt arbeiden, om voor uw volk het bedoelde geneesmiddel te bereiden.

De Verlosser van het menschedom, Jezus Christus, is de onvergankelijke en voortdurende Bron aller genaden, die ons uit Gods onbegrensde goedheid toekomen, zoodat Hij, die eenmaal de Redder der

wereld was, in alle tijden haar Redder blijft. „Want er is onder den hemel geen andere naam den mensch gegeven, in welken wij moeten zalig worden”. (1) Wanneer derhalve het menschedom, tengevolge van de zwakheid zijner natuur of door eigen schuld op een dwaalspoor geraakt, een bijzondere hulp behoeft om weder in het rechte spoor te komen, dan moet het zich tot Jezus Christus wenden en in Hem zijn laatste en zekerste toevlucht zien. Want zijne Goddelijke kracht is zoo groot en vermag zooveel, dat zij alle gevaren kan doen wijken en alle kwalen genezen. Zeker zal die genezing dan komen, wanneer het menschedom tot erkenning der Goddelijke Wijsheid en tot een leven naar de leer des Evangelies terugkeert. Wanneer de genoemde kwalen dreigen en de door God bestemde tijd van vertroosting is aangebroken, dan verwekt Hij een man op aarde, een buitengewonen en uitstekenden man, aan wien Hij het herstel van het algemeen welzijn als taak opdraagt. Zoo gebeurde het aan het einde der twaalfde eeuw en eenigen tijd later. De man voor dit groote werk was Franciscus.

Genoegzaam bekend is die eeuw met haar deugden en gebreken. Diep was het katholiek geloof de gemoederen ingedrongen. Een heerlijk schouwspel was het, zooveel, door godsvrucht bezield, naar Palestina te zien snellen, om daar te zege-

(1) Act. IV : 12.

pralen of te sterven. Maar reeds waren de zeden door losbandigheid bedorven, een vernieuwing van den christelijken geest was noodig geworden. Het wezen van de christelijke deugd is de verheven geneigdheid van den geest om alle moeielijkheden en alle lijden te verdragen: haar zinnebeeld is het Kruis, omdat wie Christus wil navolgen, het kruis op zijn schouders nemen moet. Met die richting van den geest is het geringschatten verbonden van aardsehe dingen en de zelfoverwinning, het gewillig en geduldig verdragen van wederwaardigheden. Eindelijk: de liefde tot God en tot de naasten is de meesteres en koningin van alle deugden. Haar kracht is zoo groot, dat alle moeielijkheden, die de plicht oplegt, verdwijnen, en ook de zwaarste lasten niet alleen draaglijk, maar zelfs zoet voorkomen.

Er heerschte een groot gebrek aan deze deugden in de 12de eeuw; want een aanzienlijk getal lieden waren toen geheel verslaafd aan de tijdelijke zaken, of joegen met dollen drift eer en rijkdommen na, of brachten het leven door in weelde en vermaken. Eenigen hadden allen rijkdom in handen en wendden die macht aan als werktuig van verdrukking tegenover de ellendige en verachte menigte; en zij zelven, die door hun stand een voorbeeld voor de menschen hadden moeten zijn, hadden de smetten der algemeene ondeugden niet vermeden. De uitdooving der christelijke liefde had de veelvuldige en dagelijksche rampen van de ijverzucht,

de afgunst en den haat tot gevolg gehad; de gemoederen waren zóó verdeeld en vijandig, dat om de minste reden naburige steden elkander beoorloogden en de burgers tegen elkander de wapenen opvatten.

't Was in deze eeuw, dat Franciscus verscheen. Met een bewonderenswaardige standvastigheid en een daaraan beantwoordenden eenvoud van zeden, beijverde hij zich door woord en daad het verheven beeld der christelijke volmaaktheid onder de oogen der verouderde wereld te plaatsen. Inderdaad, evenals de gelukzalige vader Dominicus Guzman in die dagen de ongeschondenheid der goddelijke leer verdedigde en, gewapend met den fakkel der christelijke wijsheid, de verdorven dwalingen der ketterijen terugwierp, evenzoo verkreeg Franciscus, door God tot groote daden geleid, de genade om de Christenen tot de deugd aan te zetten, en tot de navolging van Christus hen terug te brengen, die langen tijd en veel waren afgedwaald. Voorzeker was het niet door toeval, dat deze evangelische raadgevingen de ooren van den jongeling bereikten: *Gij zult noch goud noch zilver bezitten, noch geld in uwe gordels, noch reiszak, noch twee kleederen, noch voetzolen, noch wandelstok.* (1) En verder: *Wilt gij volmaakt zijn, verkoop alles wat gij bezit, geef er den prijs van aan den arme en volg mij.* (2)

(1) Matth. X : 9—10. (2) Matth. XIX : 21.

Dez
gerich
verand
als g
en ne
van d
geest
zijn
midde
dreve
ruwen
zijn v
spotte
niet a
waard
dwaal
en hi
daar
dezer
dat h
Me
van
die
te v
lever
mens
arme
beha
door
vera

Dezen raad uitleggende als rechtstreeks tot hem gericht, maakt hij zich terstond van alles los, verandert van gewaad, aanvaardt de armoede als genootte en gezellin voor zijn verder leven, en neemt het besluit, dat deze groote voorschriften van deugd, welke hij met edelen en verheven geest had omhelsd, de grondregels zullen zijn van zijn Orde. Van dien tijd af ziet men hem, te midden der zoo groote verwijfdheid en der overdreven weekelijkheid, die hem omringt, op dezen ruwen en moeilijken weg voortschrijden: hij bedelt zijn voedsel van deur tot deur, en de beleedigendste spotternijen van een dwaas gepeupel verdraagt hij niet alleen, maar hij zoekt die met bewonderenswaardige gretigheid. Ongetwijfeld, hij had de dwaasheid van het Kruis van Christus omhelsd, en hij beschouwde haar als absolute wijsheid; en daar hij verder was doorgedrongen in het begrip dezer verheven mysteriën, zag en beseftte hij, dat hij in niets beters zijn roem kon stellen.

Met liefde voor het Kruis drong in het hart van Franciscus eene brandende christelijke liefde, die hem aandreef, den christennaam met ijver te verbreiden, zelfs met blootstelling van zijn leven aan de grootste gevaren. Hij omvatte alle menschen in deze liefde, doch vooral had hij de armen en geringen lief, zoodat hij het meeste behagen scheen te vinden in hen, die gewoonlijk door anderen werden vermeden of hoogmoediglijk veracht. Zoo doende bewees hij groote diensten aan

de broederlijke liefde, door welke Jezus Christus, haar herstellende en vervolmakende, van het geheele menschdom als één huisgezin heeft gemaakt, gesteld onder het gezag van God, aller gemeenschappelijken Vader.

Door zoovele deugden, en vooral door een zeldzame gestrengheid van leven, legde deze zoo heilige man er zich op toe, in zich zelven, zooveel hij vermocht, het beeld van Jezus Christus terug te geven. Een kenteeken der goddelijke Voorzienigheid schijnt men ook hierin te moeten zien, dat het hem gegeven was, zelfs in uiterlijke zaken op den Verlosser te gelijken. Evenals Jezus Christus namelijk, werd Franciscus geboren in een stal, en had als pasgeborene, gelijk Jezus, tot bedde aarde, bedekt met een handvol stroo. Naar men zegt, werden op dat oogenblik hemelsche koren van engelen en gezangen in de lucht gehoord, welke de gelijkenis nog treffender maakten.

Gelijk Christus de Apostelen, zoo voegde hij zich eenige uitgelezen mannen toe, aan wie hij gelastte als boden van den christelijken vrede en het eeuwige heil de verschillende landen te doorkruisen. Van alles verstoken, uitgejouwd, door de zijnen verloochend, had hij ook dit nog met Jezus Christus gemeen, dat hij zelfs geen steen wilde, om er zijn hoofd op neer te leggen. Hierbij komt nog deze hoogste trek van gelijkenis, dat hij op den berg Alvernia, als op zijn Calvarieberg, door een tot dan toe ongehoord wonder, als

het ware de kruisiging onderging, en de indrukken der heilige stigmata in zijn lichaam ontving.

Wat Wij hier vermelden, is niet minder verheven door de wonderbare toedracht als beroemd door de lofprijzingen der eeuwen. Toen de H. Franciscus in een van liefde brandende beschouwing der wonden van den Zaligmaker verslonden was, en in zich haar smartelijke uitwerking verlangde te gevoelen en als het ware dorstend scheen te drinken, vertoonde zich eensklaps een van den Hemel gedaalde engel voor hem; van dezen straalde een geheime kracht uit, en Franciscus voelde zijne handen en voeten als met nagelen doorboren en den steek van een scherpe lans in zijne zijde. Van toen af blaakte zijne ziel van liefdegloed; tot aan het einde zijns levens droeg hij de levende indrukken van de wonden des Zaligmakers.

Dergelijke wonderen, welke eerder moesten gevierd worden door de taal van engelen dan door die van menschen, toonen voldoende hoe groot en waardig de man was, door God uitverkoren om zijn tijdgenooten tot de christelijke zeden terug te roepen. Zeker, in den tempel van den H. Damianus was het een meer dan menschelijke stem die door Franciscus werd gehoord en tot hem zeide: „Ga, steun mijn wankelend Huis.” Niet minder bewondering verdient het hemelsche visioen, dat Innocentius III heeft gehad, en waarin het dezen toescheen, Franciscus met zijne schouderen de met instorting dreigende muren der basiliek

van Latranen te zien steunen. Het doel en de zin van dit wonder zijn gebleken: het beteekende, dat Franciscus in dien tijd een vaste stut en zuil moest zijn voor de christelijke maatschappij. En inderdaad aarzelde hij niet zich aan het werk te zetten.

De twaalf die zich het eerst onder zijne leiding stelden, waren als een klein zaadje, dat, door de genade Gods en onder de bescherming des Pausen, weldra bleek te veranderen in een vruchtbaren oogst. Nadat zij heiliglijk waren gevormd naar het voorbeeld van Christus, verdeelde Franciscus onder hen de verschillende streken van Italië en Europa, om er het Evangelie te prediken; zelfs droeg hij eenigen hunner op tot Afrika door te dringen. Zij gehoorzamen — arm, onwetend en onbeschaafd — vermengen zij zich met het volk; op kruiswegen en pleinen, zonder kansel of vertoon van taal, manen zij de menschen aan tot gering-schatting van de aardse goederen en tot de gedachte aan het toekomstige leven. En wonderbaar waren de vruchten van het streven oier in schijn zoo geringe werklieden. Een groote menigte, begeerig om hen te hooren, stroomde naar hen toe, men begon alsdan zijne zonden te beweenen, de beleedigingen te vergeten en, door het bijleggen der twisten, tot gevoelens van vrede terug te keeren. 't Is ongelooflijk, hoe gretig, met welken onweestaambaren aandrang des gemoeds de volks-massa zich tot den H. Franciscus voelde getrokken. Zij volgde hem in dichte scharen, overal waar hij

ging,
en de
lijk
zou

Aa
Fran
elken
zond
van
werd
hij
wett
Chri
zij
om
te g
mijd
voor
de v
en l
lijke
H
voor
zich
den
nut
zelf
ont
van
van

ging, en niet zelden richtten uit de bevolkte steden en dorpen de gezamenlijke burgers gemeenschappelĳk tot hem de bede, dat hij hen onder zijn regel zou opnemen.

Aan dit verlangen dankt de *Derde Orde* van Franciscus haar ontstaan, waarin de heilige man elken stand, elken leeftijd, elk geslacht opnam, zonder daardoor de banden van 't huisgezin of van tijdelijke bezigheden te verbreken. Die Orde werd door hem wijselijk voorzien met regels, die hij niet zoozeer aan zich zelven als wel aan de wetten des Evangelies ontleende, en die geen Christen te zwaar kunnen voorkomen. Immers zij behelzen niet anders dan de verplichtingen om aan de voorschriften van God en der Kerk te gehoorzamen; partijschappen en twisten te vermijden; eens anders goed te eerbiedigen; slechts voor de verdediging van godsdienst en vaderland de wapenen op te vatten; zedig te zijn in leefwijze en kleeding; de weelde te ontvluchten; de gevaarlijke aanlokselen van dans en spel te vermijden.

Het valt licht te begrijpen, dat heilrijke gevolgen voortkwamen uit eene instelling, die, reeds in zich zelve nuttig, zoo uitnemend geschikt was om den storm dier tijden te bezweren. — Voor dat nut pleiten zoowel de Broederschappen van denzelfden aard uit de Dominicaner en andere Orden ontstaan, als de uitslag, waarmede de derde regel van Franciscus werd opgericht. Inderdaad, alom van de laagste tot de hoogste klassen, ontstond

er een streven, een ijver, een wedstrijd om in dien regel van Franciscus te worden aangenomen. Lodewijk IX, Koning van Frankrijk, en Elisabeth, Koningsdochter van Hongarije, behoorden tot de eersten, die er naar trachtten; in den loop der tijden werden zij gevolgd door vele pausen, kardinalen, bisschoppen, koningen en vorsten, die allen het kleed van Franciscus niet onvereinigbaar rekenden met hunne waardigheid. De leden van de derde Orde gaven blijk zoo van hun vroomheid als van hun moed om den katholieken godsdienst te beschermen; en hebben zij om die deugden te lijden gehad van de afgunst der goddeloozen, nooit heeft het hun ontbroken aan de goedkeuring van verstandige en brave mannen, welke goedkeuring eervol en eeniglijk te verlangen is. Ja, Gregorius IX, Onze Voorganger, wenschte hen in 't openbaar geluk met hun geloof en hun kracht, en aarzelde niet hen door zijn gezag te verdedigen en hun den eerenaam van *Strijders voor Christus*, van *andere Machabeën* toe te kennen. En die lof was niet overdreven. Die Orde immers was een machtige steun der maatschappij: hare leden streefden er naar, op het voorbeeld en het voorschrift van hun stichter, volgens hun vermogen de sie-raden der christelijke deugd in den Staat te doen herleven. Ongetwijfeld door hun toedoen, door hun voorbeelden, zijn dikwijls de twisten der partijenschappen uitgedoofd of in hevigheid verminderd; is menigmaal het zwaard aan de opgezweepte

men
heid
voor
gebr
tuig
oper
zede
den
ving
aan
is l
dee
M
Fra
deu
En
bel
ong
rijk
de
nie
2
vac
tev
be
he
he
dri
ve
en

menigte ontruikt; is menige oorzaak van oneenigheid en verdeeldheid weggenomen; menige leniging voor ellende en verlatenheid bereid; is de wellust gebreideld, die de fortuinen verslindt en het werktuig is van het bederf. De huiselijke vrede, de openbare orde, de reinheid en verzachting der zeden, het recht gebruik van en de eerbied voor den eigendom, de beste waarborgen voor beschaving en geluk, als uit hun stam ontsproten zij aan dien derden regel der Franciscanen; en Europa is het behoud dier goederen voor een aanzienlijk deel aan Franciscus verschuldigd.

Meer evenwel dan eenig volk heeft Italië aan Franciscus te danken; vooral het tooneel van zijn deugden, heeft Italië 't meest zijn weldaden genoten. En wel in een tijd, waarin zoovelen om zoo menig belang strijd voerden, was hij het altijd, die den ongelukkige en verlatene de hand ter hulp aanbood: rijk in zijn uiterste armoede, hield hij nimmer op de ellende van anderen te verlichten, en dacht niet aan zich zelve.

Zoet klonk in zijn mond de nieuwe taal van zijn vaderland: de macht zijner liefde en zijner poëzy tevens sprak hij uit in liederen, voor het volk bestemd, maar die een later en geleerd nageslacht heeft bewonderd. Bij den naam van Franciscus heeft een bovenmenschenlijke bezieling, een geestdrift onze landgenooten aangegrepen, en in het vereeuwigen van zijn daden wedijverden penseel en beitel en graveerstift onzer grootste meesters.

Alighieri heeft hem bezongen in verzen zoo verheven als zoetvloeiend; Cimabue en Giotto hebben met de verven van Parrhasius zijn daden vereeuwigd; de groote bouwmeesters hun talenten gewijd of aan de versiering der grafstede van den armen man, of aan den tempel van „Maria der Engelen”, de getuige van zoovele en zoo groote wonderen. Naar die beide tempels komen van alom ontelbaren heen, om den vader der armen te vereeren, die zich van alle menschelijke dingen beroofde, maar wien in ruime en overvloedige mate de gaven der goddelijke goedheid zijn toegestroomd.

Duidelijk is het derhalve, dat de christelijke en burgerlijke samenleving aan dien enkelen man onnoemelijk veel heeft te danken. Maar dewijl zijn geest, geheel en bij uitnemendheid christelijk, voor alle tijden en plaatsen even heilzaam is, valt er niet aan te twijfelen, of ook in onzen tijd zullen de instellingen van Franciscus zegenrijk werken. Te meer wijl op meerdere punten overeenkomst tusschen dezen tijd en dien van Franciscus bestaat. Evenals in de twaalfde eeuw, zoo ook is nu de goddelijke liefde niet weinig verflauwd; deels door onwetendheid, deels door zorgeloosheid, wordt menige christenplicht verwaarloosd. Eenzelfde drift, eenzelfde toeleg om zich de gemakken des levens te verschaffen, om gretig de genoegens na te jagen. Door wellust beheerscht, verkwist men zijn eigendom, maar be-

guert
broed
den.
liefde
zoo
veelv
menig
tegel
gebaa
in on
gunst
verhe
ontze
wege
gezag
volk
dom
gener
het h
Bi
getw
hoop
van
toest
zou
deug
zou
wijke
aan
schij

geert eens anders goed; men spreekt luide van broederschap, maar voegt geen daad bij de woorden. Eigenbaat, ziedaar de drijfveer; de zuivere liefde voor de geringen en armen gaat hoe langer zoo meer verloren. In Franciscus' tijd had de veelvoudige ketterij der Albigenen, door de menigte tegen de macht der Kerk aan te hitsen, tegelijk de rust der Staten verstoord en den weg gebaad tot een zeker soort van *Socialisme*. En in onze dagen hebben zich weder talrijker de begunstigers en voortplanters van het *Naturalisme* verheven, die hardnekkig aan de Kerk alle gezag ontzeggen, en, gelijk van zelf spreekt, niet halverwege blijven staan, maar ook het burgerlijk gezag niet sparen; geweld en opstand van het volk goedkeuren; den grond tot algemeen eigendom verklaren; de hartstochten vleien van degenen die niet bezitten, en de grondslagen van het huisgezin en den Staat ondermijnen.

Bij zoo vele en zoo groote gevaren is het u ongetwijfeld duidelijk, Eerwaarde Broeders, dat onze hoop zich met recht vestigen kan op de instellingen van Franciscus, wanneer zij in hun vroegeren toestand worden hersteld. — Bloeien zij, dan zou ook van zelf geloof en liefde en alle christendeugd een hoogen trap van bloei bereiken; dan zou de ongeoorloofde zucht naar vergankelijk goed wijken, en zou 't niet moeielijk vallen — wat aan velen een zware en ondraaglijke last toeschijnt — zijn begeerten met kracht te onder-

drukken. Door de banden van waren broedermin verbonden, zouden de menschen elkaar beminnen, en passenden eerbied hebben voor de armen en ongelukkigen, als dragende in zich het beeld van Christus. Verder: zij, die geheel doordrongen zijn van den christelijken geest, rekenen het zich ten plicht aan de wettige overheden te gehoorzamen en eens anders rechten te eerbiedigen; door dien geest worden op de zekerste wijze alle verkeerdheden op dit gebied met den wortel uitgeroeid, als het geweld, de beleedigingen, het altoos verlangen naar iets nieuws, de nijd tussen de verschillende klassen der samenleving: allen oorzaken en wapenen tevens van het *socialisme*. — Eindelijk het groote vraagstuk, dat reeds zooveel arbeid vorderde van de beoefenaars der staatswetenschap: de verhouding van rijken en armen, zal het best worden opgelost door de vaste overtuiging, dat de armoede geen schande is; dat de rijke barmhartig en vrijgevig; de arme met zijn lot en handwerk tevreden wezen moet, en dat, daar geen van beiden voor deze vergankelijke goederen is geschapen, de arme door geduld, de rijke door milddadigheid den hemel moet verwerven.

Om deze redenen was het reeds lang Onze vurige wensch, dat iedereen naar zijn vermogen zich mocht toeleggen op de navolging van Franciscus van Assisië. En daarom, gelijk Wij voorheen altijd voor de derde Orde van dien Heilige een bijzondere belangstelling hebben gekoesterd,

zoo v
heid
deze
dat
van
word
met
Serap
prijze
terwij
mede
derzu
deze
niet
de in
zich
heilig
reike
niets
werk
waar
stuur
aard
een
voord
hoeve
mens
Te m
naarr
Fran

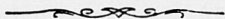
minnen, en van allen ziele-voeren; alle uit- het hen llen. — veel ats- nen, ver- t de zijn lat, lijke, de wen. Onze gen ran- oor- lige rd, zoo vermanen Wij nu, door Gods oneindige goedheid tot het Opperpriesterschap verheven, bij deze zeer geschikte gelegenheid, de Christenen, dat zij zich beijveren in die heilige strijdmacht van Jezus Christus zich te doen opnemen. Reeds worden er alom gevonden van beider kunne, die met blijden geest het voetspoor volgen van den Seraphijnschen Vader. Hun voorbeeldigen ijver prijzen Wij en keuren Wij ten hoogste goed, terwijl Wij wenschen, dat, vooral door uwe medewerking, Eerwaardige Broeders, het getal derzulken meer en meer moge toenemen. En met deze vermaning mogen Wij vooral ook een andere niet achterhouden: dat namelijk zij, die zich met de insigniën der *boetvaardigheid* hebben bekleed, zich het toonbeeld voor oogen stellen van hun heiligen Stichter, en er naar streven dit te bereiken. Immers, zonder dit zou het eerste hun niets baten. Derhalve stelt uwe pogingen in het werk, dat de derde Orde bekend worde en naar waarde geschat; zorgt dat zij, die met het bestuur der zielen belast zijn, het volk met haren aard bekend maken, verklaren, hoe gemakkelijk een ieder er deel aan kan nemen, wat groote voordeelen zij tot het heil der zielen waarborgt, hoeveel zegen zij zal aanbrengen zoowel voor den mensch in het bijzonder als voor de samenleving. Te meer moet gij daartoe uwe krachten inspannen, naarmate de leden der eerste en tweede Orde van Franciscus onder zwaarder vervolging in deze

dagen gebukt gaan. O mochten zij, verdedigd door de voorspraak van hun Stichter, weldra krachtig en bloeiend uit zooveel beproeving te voorschijn treden! Wij vragen die deelneming en verwachten haar met recht vooral van de bewoners van Italië, wien de liefde voor hetzelfde vaderland en een grootere toevloed van ontvangen weldaden ook duurder verplichtingen en hartelijker dankbaarheid jegens Franciscus opleggen. En zoo zou nog na zeven eeuwen Italië's volk en gansch de christenwereld van beroering tot kalmte komen, van het verderf tot de redding, en het danken aan den man van Assisië. Dat zullen wij gezamenlijk, in deze dagen vooral, Franciscus smeeken; dat zullen wij zoeken te verkrijgen van de Allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, die de liefde en trouw van haren dienaar altijd door hare hemelsche bescherming en bijzondere gunsten heeft beloond.

Intusschen geven Wij u, Eerwaardige Broeders, en uwe geestelijkheid, benevens aan het hun toe- vertrouwde volk den apostolischen zegen, als onderpand der hemelsche gunst en als bewijs van Onze bijzondere genegenheid.

Gegeven te Rome bij St. Pieter, 17 Sept. 1882, in het vijfde jaar van Ons Pausschap.

LEO P. P. XIII.

AP

De
een
in h
heeft
zijne
weld
eeuw
gerei
gebo
die
over
men
gem
zach
lijke

(1

APOSTOLISCHE CONSTITUTIE

BETREFFENDE DEN

REGEL DER SECULIERE DERDE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS.

LEO, BISSCHOP,

Dienaar der dienaren Gods,

ter eeuwige gedachtenis.

De barmhartige Zoon Gods, die, den menschen een zoet juk en een lichten last opleggende, in het leven en de zaligheid van allen voorzien heeft, liet de Kerk, door Hem gesticht, erfgename zijner macht en zijner goedertierenheid, opdat de weldaden, die Hij ons verworven had, door alle eeuwen heen met dezelfde liefde zouden worden uitgereikt. En daarom, gelijk in al de handelingen en geboden van Jezus Christus, in geheel zijn leven die zoete wijsheid, en die grootheid eener onoverwinbare goedheid uitschenen, zoo bemerkt men ook in al de instellingen van het christen gemeenebest eene wonderbare toegevendheid en zachtheid, zoodat de Kerk hierin zelve eene duidelijke gelijkenis uitdrukt met God, „die liefde is.” (1)

(1) I JOAN. IV: 16.

Welnu, het zonderlinge ambt dier moederlijke goedheid bestaat inderdaad hierin, dat zij, zoo- veel mogelijk, de wetten wijselijk schikt naar de tijden en de zeden; en dat zij in de voorschriften en de verplichtingen altijd eene opperste recht- matigheid behoudt. Deze standvastige liefde ver- eenigd met de wijsheid laat aan de Kerk toe, de volstrekte en eeuwige onveranderlijkheid der lee- ring te verbinden met voorzichtige veranderingen in de gebruiken.

Daar Wij in het uitoefenen der Pauselijke macht Onzen geest en Onze ziel naar deze grond- regels voegen, beschouwen Wij het als Onzen plicht een rechtmatig oordeel over den aard der tijden te vellen, en alles te onderzoeken, opdat de moeilijkheden niemand afkeeren van de be- oefening der deugd, die zoo voordeelig is. Thans hebben Wij goedgevonden de Instelling der Se- culiere of wereldlijke Derde Orde van den H. Franciscus aan dien regel te onderwerpen, en zorgvuldig te beslissen of de wetten daarvan een weinig moesten verzacht worden, ter oorzaak van de veranderde tijden.

Deze roemvolle instelling van den H. Vader Franciscus hebben Wij aan heel de Katholieke wereld vurig aanbevolen in den brief *Auspicato*, gegeven den 17 September van verleden jaar. Wij schreven dien alleenlijk met het inzicht en het bijzonder doel, om ten bekwamen tijde, door Onze uitnoodiging, zoovele zielen mogelijk tot de

chris
voor
over
verv
kun
niet
oper
Jez
zali
Go
A
de
de
dan
van
het
de
tot
en
go
toe
Go
Ev
te
ge
va
ge
ze
—

christene heiligheid terug te roepen. Want de voornaamste oorsprong der kwalen, die de wereld overvallen, en der gevaren die zij vreest, is de verwaarloozing der christelijke deugd; de menschen kunnen die kwalen niet genezen, en die gevaren niet afwenden, tenzij op voorwaarde van in het openbaar en in het bijzonder den terugkeer tot Jezus Christus te verhaasten, „Die voor eeuwig zalig maken kan degenen, welke door Hem tot God gaan.” (1)

Al de regelen van den H. Franciscus steunen op de onderhouding der geboden van Jezus Christus; de zeer H. Insteller had niets anders voor oogen, dan dat men in zijne instellingen, als in een soort van oefenschool, zich met meer nauwgezetheid op het christelijke leven zou toeleggen. Ongetwijfeld, de beide eerste Orden van den H. Franciscus zijn tot de beoefening der verhevene deugden ingericht en streven naar iets, dat nog meer volmaakt, meer goddelijk is; doch zij zijn slechts voor weinigen toegankelijk, voor degenen namelijk, wien het door Gods genade gegeven werd, de heiligheid der Evangelische raden met eene bijzondere vurigheid te betrachten. Maar de Derde Orde is ingesteld en geschikt voor de groote menigte. De herinneringen van het verleden en de ondervinding van het tegenwoordige bewijzen hoe krachtig zij is, om de zeden rein, zuiver en godvruchtig te maken.

(1) HEBR. VII: 25.

Wij moeten dank zeggen aan God, den Ingever en den Ondersteuner van goeden raad, dat het christenvolk de ooren niet gesloten heeft voor Onze opwekkingen. Wat meer is, uit talrijke landen bericht men Ons den voortgang der godsvrucht tot den H. Franciscus van Assisië, en het toenemend getal dergenen, die vragen om in de Derde Orde te treden. Ten einde die beweging nog meer te begunstigen, hebben Wij besloten, Onze aandacht te vestigen op de oorzaken, welke dat heilzame verlangen der zielen eenigszins zouden kunnen beletten of vertragen.

Vooreerst nu bevonden Wij, dat de Regel der Derde Orde, zooals hij door Onzen voorzaat Nicolaus IV, in zijne Apostolische Constitutie *Supra montem*, den 15 Augustus 1289 goedgekeurd en bevestigd is, niet meer volkomen beantwoordt aan de hedendaagsche tijden. Ook, daar deszelfs voorschriften zonder al te groote moeite en last niet kunnen gevolgd worden, heeft men tot hiertoe, op aanvraag der leden, van vele voorschriften des Regels moeten ontslaan, hetgeen, zooals men gemakkelijk begrijpt, niet kan geschieden zonder nadeel der algemeene regeltucht.

Er was bovendien in dit genootschap nog eene andere zaak, die Onze aandacht tot zich trok. De Pausen van Rome, Onze voorgangers, die de Derde Orde van haar begin af bijzonder genegen waren, hebben aan de leden groote en talrijke aflaten geschonken tot voldoening voor

hunne zondenschulden. Met verloop van tijd werd het moeielijk deze gunsten juist te bepalen: de echtheid der pauselijke aflaten, de dag daartoe aangewezen, en de aard derzelven, werden dikwijls betwist. Dit kwam voorzeker niet hiervan, dat de Apostolische Stoel hieromtrent iets te wenschen overliet; Paus Benedictus XIV, onder anderen, in zijne Constitutie *Ad Romanum Pontificem*, van den 15 Maart 1751, heeft een einde gemaakt aan de vorige twijfels; maar sedert dien tijd zijn er wederom andere in groot getal opgerezen.

Deze zwarigheden overwegende besloten Wij, eenige Kardinalen van de Vergadering der Aflaten en der Reliquieën aan te stellen, om zorgvuldig den oorspronkelijken regel der leden van de Derde Orde na te gaan, alsook om de Aflaten en Voorrechten te onderzoeken, en, na rijp beraad, Ons te kennen te geven, wat naar hun oordeel moest behouden of veranderd worden uit hoofde van het verschil der tijden. De zaak werd onderzocht volgens Ons bevel; en de Kardinalen stelden Ons voor, de oude wetten te verzachten en ze met de hedendaagsche gebruiken overeen te brengen, door eenige hoofdstukken te wijzigen. Wat de aflaten aangaat, om allen twijfel onmogelijk te maken, en alle gevaar te vermijden van tegen het recht te handelen, dachten zij dat Wij, naar het voorbeeld van Benedictus XIV, wijs en voorzichtig zouden doen, met al de Aflaten, tot hiertoe gegeven, te herroepen en af te schaffen; en geheel

op nieuw eenige anderen aan dit genootschap toe te kennen.

Bijgevolg, tot welzijn en voordeel voor de toekomst, tot meerdere glorie Gods, tot aanmoediging van de godvruchtigheid en den ijver voor alle deugden, vernieuwen en bekrachtigen Wij door de tegenwoordige brieven krachtens ons Apostolisch gezag den Regel der zoogenaamde *wereldlijke* Derde Orde, zooals hij hieronder volgt. Men meene echter niet, dat er hierdoor iets veranderd is aan den aard zelven dezer Orde: Wij willen, dat zij in haar geheel en onveranderd bewaard blijve. Daarenboven willen Wij en stellen Wij vast, dat de leden de kwijschelding der straffen of aflaten en de voorrechten genieten, die in de hierachter staande lijst opgenoemd zijn, en doen Wij geheel en al te niet al de aflaten en voorrechten, welke de Apostolische Stoel, ten allen tijde, op welkdanige wijze ook, tot hiertoe aan dit genootschap had verleend.

Sec

1.

aang

14 j

stiel

opre

wor

lisc

2

wor

den

reg

daa

:

als

ko

vo

me

we

vo

te

de

ie

REGEL

DER

Seculiere Derde Orde van den H. Franciscus.

HOOFDSTUK I.

Aanneming , Proefjaar , Professie.

1. Niemand kan in de Derde Orde worden aangenomen, tenzij hij den vollen ouderdom van 14 jaar bereikt hebbe. Daarbij moet hij van een stichtend gedrag en vredelievend zijn, vooral ook oprecht katholiek geloovig en rechtzinnig onderworpen aan de Roomsche Kerk en den Apostolischen Stoel.

2. Gehuwde vrouwen kunnen niet aangenomen worden zonder medeweten en toestemming van den man; en indien er eene uitzondering op dezen regel moet gemaakt worden, heeft de biechtvader daarover te beslissen.

3. De leden van dit Genootschap moeten, zooals gebruikelijk is, het klein schapulier en het koord dragen; zonder dat zijn zij beroofd van de voorrechten en gunsten daaraan verbonden.

4. Wie in de Derde Orde wordt aangenomen, moet een noviciaat van een jaar doen; daarna wordt hij tot de professie in de Orde opgenomen, volgens den regel belovende de geboden van God te onderhouden, aan de Kerk te gehoorzamen en de opgelegde boete te volbrengen, indien hij in iets aan zijne professie te kort blijft.

HOOFDSTUK II.

Levenswijze.

1. De leden van de Derde Orde moeten in geheel hunne levenswijze en kleeding, met terzijdestelling van alle weelde en pracht, dien regel der middelmaat in acht nemen, welke ieder volgens zijnen staat past.

2. Zij zullen zich met de meeste omzichtigheid verwijderd houden van dansgezelschappen, te vrijzinnige tooneelvoorstellingen en slemppartijen.

3. In eten en drinken moeten zij de matigheid onderhouden en zich niet aan tafel nederzetten of er van opstaan, zonder God met eerbied en dankbaarheid te hebben aangeroepen.

4. Ze moeten vasten op den dag vóór de feesten der Onbevleete Ontvangenis van Maria en van den H. Franciscus. (1) Daarenboven is het zeer loffelijk, volgens het oud gebruik der leden van de Derde Orde op Vrijdag te vasten en 's Woensdags vleesch te derven.

5. Elke maand zullen zij biechten en de H. Communie ontvangen.

6. De leden der Derde Orde, die tot den geestelijken stand behooren en dagelijks de Getijden lezen, zijn in dat opzicht tot niets anders verplicht. (2)

(1) Wanneer deze feesten op een Maandag vallen, vast men niet des Zondags maar Zaterdag te voren.

(2) Ipsis licet, modo non sint choro adstricti, uti Breviario Franciscano; ita declaravit Leo XIII, 7 Jul. 1883. Cfr. Nouv. Revue Theologique XV. p. 674.

De s
Getij
lezen
Onze
te bi
word
7.
het l
8.
der
een
van
Boel
kwe
aan
9.
zij d
waa
hed
1
doe
wo
zul
een
gev
1
ges
ma
der

De seculiere leden of leeken, die noch de groote Getijden, noch de kleine Getijden der H. Maagd lezen, zijn gehouden dagelijks twaalfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie zij den Vader* te bidden, tenzij ze door ziekte hierin verhinderd worden.

7. Die een testament te maken hebben, moeten het bijtijds doen.

8. In het dagelijksch leven moeten de leden der Derde Orde er zich op toeleggen aan anderen een goed voorbeeld te geven en de oefeningen van godsvrucht en goede werken te bevorderen. Boeken en dagbladen, die de deugd kunnen kwetsen, mogen zij niet in huis toelaten noch ze aan hunne onderhoorigen laten lezen.

9. Onder elkander en jegens anderen moeten zij de liefde en welwillendheid onderhouden. Overal waar zij kunnen, moeten zij trachten de oneenigheden te stillen.

10. Buiten noodzakelijkheid mogen zij geen eed doen. Ze moeten zich onthouden van onzuivere woorden en onbetamelijken scherts. Des avonds zullen zij hun geweten onderzoeken of ze soms eene fout daartegen bedreven hebben: en in dat geval moeten zij die door boetvaardigheid herstellen.

11. Dagelijks zullen zij, als dit gevoegelijk kan geschieden, de H. Mis bijwonen. Zij zullen de maandelijksche Vergaderingen, welke de bestuurder zal hebben aangekondigd, bijwonen.

12. De leden zullen, ieder volgens zijn ver-

mogen, iets bijdragen tot een fonds, om de armste leden, vooral in ziekte, te ondersteunen, of om in het behoorlijk verrichten van den goddelijken dienst te voorzien.

13. De bestuurder zal de zieke leden der Orde bezoeken of iemand in zijne plaats zenden om dat liefdewerk te verrichten. Is de ziekte gevaarlijk, dan geeft hij de noodige vermaningen en raad, opdat de zieke bijtijds schikkingen make ter zuivering der ziel.

14. De leden der Derde Orde van de plaats en die daar tijdelijk verblijven, zullen de uitvaart van den overledene bijwonen en tot lafenis zijner ziel het derde gedeelte van den H. Rozenkrans of het Rozenhoedje bidden. De priesters zullen in de H. Mis, en de leeken, na, zoo zij kunnen, de H. Communie ontvangen te hebben, godvruchtig bidden voor de eeuwige rust van den overleden medebroeder.

HOOFDSTUK III.

Bedieningen, Bezoek, Regel.

1. De verschillende ambten of bedieningen worden in de vergadering der leden voor drie jaren gegeven. Niemand mag ze zonder gegronde redenen weigeren of ze nalatig uitoefenen.

2. Degene, die met het toezicht over de Tertiariissen belast is en *Visitor* genoemd wordt, moet zorgvuldig onderzoeken, of de Regel goed wordt onderhouden. Te dien einde zal hij jaarlijks, en zoo noodig meermalen, ambtshalve de plaatsen

bezoek
eene v
en al
de Vis
door e
eene
onder
3.
Orde
Orde
todes
Geen
4.
kwaad
verma
niet c
5.
begaa
ze da
of va
6.
regel
onder
te on
ten t
sten
van
Visit

bezoeken, waar vereenigingen zijn gevestigd en eene vergadering beleggen, waarbij hij de Oversten en al de leden zal doen tegenwoordig zijn. Indien de Visitator iemand tot zijn plicht roept, hetzij door eene vermaning, hetzij door een bevel of eene heilzame straf, moet deze zich ootmoedig onderwerpen en de boetedoening niet weigeren.

3. De Visitators worden gekozen uit de eerste Orde der Minderbroeders, of uit de Reguliere Derde Orde van Franciscus, en aangesteld door de Custodes of Gardianen, als zij er toe verzocht worden. Geen leek mag het ambt van Visitator uitoefenen.

4. De leden, die niet gehoorzamen en een kwaad voorbeeld geven, zullen tot driemaal toe vermaand worden, en zoo ze zich daarna nog niet onderwerpen, uit de Orde worden verwijderd.

5. Men wete, dat de fouten tegen den Regel begaan, uit zichzelf geen zonden zijn, tenzij ze daarenboven strijden tegen de wetten van God of van de H. Kerk.

6. Indien iemand eenige voorschriften van dezen regel om gewichtige en wettige reden niet kan onderhouden, zal het geoorloofd zijn hem hiervan te ontslaan of met omzichtigheid deze voorschriften te veranderen. Hiertoe zijn de gewone Oversten der Franciscanen, zoowel van de Eerste als van de Derde Orde, alsmede bovengenoemde *Visitators* bevoegd en gemachtigd.

LIJST DER AFLATEN EN VOORRECHTEN.

HOOFDSTUK I.

Volle aflaten.

De leden der Derde Orde van beider geslacht kunnen, na volgens Christelijk gebruik gebiecht en gecommuniceerd te hebben, een vollen aflaat verdienen op de volgende dagen en voorwaarden:

1. Op den dag hunner aanneming.
2. Op den dag hunner professie.
3. Op den dag, dat zij de maandelijksche vergadering of conferentie bijwonen, mits zij eene kerk of openbare bedeplaats godvruchtig bezoeken en daar volgens gewoonte bidden tot welzijn der H. Kerk.
4. Op den 4 October, feestdag van den H. Vader Franciscus, den insteller der Orde; den 12 Augustus, feest der H. Clara van Assisië, moeder der Tweede Orde; den 2 Augustus, feestdag van O. L. Vrouw ter Engelen (Portiuncula); alsook op het Patroonfeest der kerk, waarin het Genootschap der Derde Orde opgericht is, mits zij die kerk godvruchtig bezoeken en daar volgens gebruik bidden tot welzijn der H. Kerk.
5. Eens in de maand, op een dag naar ieders verkiezing, op voorwaarde dat zij eene kerk of openbare bidplaats godvruchtig bezoeken, en daar eenigen tijd bidden volgens de inzichten van Z. H. den Paus.
6. Zoo dikwijls zij, tot verbetering des levens,

acht a
gen h
gingen
7.
H. N.
hart,
zullen
niet l
berou
8.
Aflaat
ontva
intent
wordt
zooge
ontva
mis,
het
vlekt
van
der v
25
Koni
der
H. E
(1)
men
ontva
of ve
(Z. I

TEN. acht achtereenvolgende dagen geestelijke oefeningen houden, en daaronder godvruchtige overwegingen doen.

7. In het uur des doods, indien zij der H. Naam Jezus aanroepen, ten minste met het hart, als zij niet meer kunnen spreken. Zij zullen dezelfde gunst genieten, indien zij alsdan niet kunnen biechten en communiceeren, doch berouw hebben over hunne zonden.

8. Tweemaal in het jaar kunnen zij een Vollen Aflaat verdienen door den Pauselijken Zegen te ontvangen, op voorwaarde dat zij een gebed tot intentie van Z. H. doen. Op dezelfde voorwaarde wordt hun deze Aflaat toegestaan, wanneer zij de zoogenaamde generale Absolutie, dat is den Zegen, ontvangen op de navolgende dagen (1): 1° Kerstmis, 2° Paschen, 3° Pinksteren, 4° het feest van het Allerheiligste Hart van Jezus, 5° der Onbevleete Ontvangenis, 6° den 19 Maart, feestdag van den H. Joseph, 7° den 17 September, feest der wonden van den H. Vader Franciscus, 8° den 25 Augustus, feestdag van den H. Lodewijk, Koning van Frankrijk, Patroon van de leden der Derde Orde, 9° den 19 November, feest der H. Elisabeth van Hongarije.

(1) Indien een dezer dagen op een werkdag valt en men alsdan wettig belet is de Generale Absolutie te ontvangen, kan men dezelve ontvangen op een Zon- of verplichtenden feestdag onder de octaaf van dien dag. (Z. H. Leo XIII, 16 Januari 1886.)

9. Ook eens in de maand, indien zij vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie zij den Vader* bidden voor het welzijn der H. Kerk en eens tot intentie van Z. H. den Paus, genieten zij, tot kwijtschelding hunner zonden, alle voorrechten welke zij genieten, die de Statiën van Rome (1), Portiuncula, de Heilige plaatsen te

(1) LIJST DER DAGEN EN AFLATEN VAN DE STATIEN VAN ROME.

Aschwoensdag en *den vierden Zondag in de Vasten* aflat van vijftien jaren en even zooveel quadragenen.

Palmzondag aflat van vijf en twintig jaren en even zooveel quadragenen.

Witten Donderdag volle aflat.

Goeden Vrijdag en *Paasch-Zaterdag* aflat van dertig jaren en even zooveel quadragenen.

Alle andere dagen van de Vasten aflat van tien jaren en even zooveel quadragenen.

Paasch-Zondag volle aflat, en *alle dagen van de Paaschweek* en *Beloken Paschen* aflat van dertig jaren en even zooveel quadragenen.

's *Heeren Hemelvaartsdag* volle aflat.

Vigilie van Pinksteren aflat van tien jaren en even zooveel quadragenen.

Het feest van *Pinksteren* en *alle dagen van de octaaf*, met inbegrip van *Zaterdag*, aflat van dertig jaren en even zooveel quadragenen.

Den eersten, tweeden en vierden Zondag van den Advent aflat van tien jaren en even zooveel quadragenen, *den derden Zondag van den Advent* aflat van vijftien jaren en even zooveel quadragenen.

De *Vigilie van Kerstmis*, alsook des nachts en in de Mis van den dageraad, aflat van vijftien jaren en even zooveel quadragenen.

Den feestdag van *Kerstmis* volle aflat.

Jerusa
te Co
10.
Missal
bare
is op
der H
kerke
de in

1.
gesla
een
alda
eene
of ze
H.
H.
H.

D
anne
de
Zon
afla
D
zoov
H
afla
(1
vruc

Jerusalem en de kerk van den Apostel Jacobus te Compostella (1) godvruchtig bezoeken.

10. Op de dagen der Statiën, in het Roomsche Missaal aangewezen, indien zij eene kerk of openbare bidplaats bezoeken, alwaar het genootschap is opgericht, en aldaar bidden voor het welzijn der H. Kerk, genieten zij op die dagen en in die kerken of bidplaatsen dezelfde voorrechten, als de inwoners en bezoekers van Rome.

HOOFDSTUK II.

Gedeeltelijke Aflaten.

1. Al de leden der Derde Orde van beider geslacht, die eene kerk of kapel bezoeken, waar een genootschap der Derde Orde is opgericht, en aldaar bidden tot welzijn der H. Kerk, verdienen eenen aflat van zeven jaren en zeven quadragenen of zevenmaal veertig dagen, op den feestdag der H. Wonden van den H. Franciscus, van den H. Lodewijk, Koning van Frankrijk, van de H. Elisabeth, Koningin van Portugal, van de

Den feestdag van den *H. Stephanus*, van den *H. Joannes Evangelist*, van de *H.H. Onnoozele kinderen*, van de *Besnijdenis des Heeren*, van *Driekoningen*, op de *Zondagen Septuagesima*, *Sexagesima* en *Quinquagesima* aflat van dertig jaren en even zooveel quadragenen.

De *Quatertemperdagen* aflat van tien jaren en even zooveel quadragenen.

Het feest van den *H. Marcus* en de *drie Kruisdagen* aflat van dertig jaren en even zooveel quadragenen.

(1) Zeer vele, zelfs volle aflaten zijn aan het godvruchtig bezoek dier plaatsen verbonden.

H. Elisabeth van Hongarije , van de H. Margaretha van Cortona en op twaalf dagen, welke zij kiezen en de Overste der Orde goedkeurt.

2. Eenen aflat van drie honderd dagen, telkens als zij de H. Mis of andere kerkelijke diensten, of openbare of bijzondere vergaderingen der leden bijwonen; eenen arme herbergen; geschillen bijleggen of helpen beslechten; aan eene processie deelnemen; het Allerheiligste Sacrament vergezellen, of, indien zij belet zijn, op het teeken der klok eenmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden; zoo dikwijls zij vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden voor het welzijn der H. Kerk of voor de overledene leden; zoo dikwijls zij een overledene naar het graf begeleiden; iemand die van het goede afweek, terugbrengen tot zijne plichten; aan een ander de geboden Gods en de vereischten der zaligheid leeren, of een ander dergelijk liefdewerk verrichten.

De leden der Derde Orde kunnen alle deze bovengenoemde aflaten zoowel *volle* als *gedeeltelijke* toevoegen aan de zielen in het Vagevuur.

HOOFDSTUK III.

Voorrechten.

1. De priesters, in de Derde Orde ingeschreven, genieten, aan welk altaar ze ook de H. Mis lezen, driemaal wekelijks het geprivilegieerd Altaar, indien zij hetzelfde voorrecht niet op andere dagen bekomen hebben.

2. De priester, die de H. Mis opdraagt tot lavenis der overledene leden van de Derde Orde, heeft overal het geprivilegieerd altaar.

En Wij willen dat al deze zaken en elk in het bijzonder, zooals zij hiervoren zijn vastgesteld, voor altijd beslist, bevestigd en bekrachtigd blijven; niettegenstaande Constitutiën, Apostolische Brieven, statuten, gebruiken, voorrechten en andere Regels van Ons en van de Apostolische Kanselarij en al wat er strijdig tegen moge zijn. Het is derhalve aan niemand geoorloofd Onzen tegenwoordigen Brief op eenige wijze of in eenig deel te overtreden. En indien iemand zulks tegen denzelven vermetel zou ondernemen, hij wete, dat hij de verontwaardiging van den Almachtigen God en van diens heilige Apostelen Petrus en Paulus op zich zal laden.

Gegeven te Rome, bij St. Pieter, het jaar Onzes Heeren achttienhonderd drie en tachtig den 30sten Mei, het zesde jaar van Ons Pausschap.

C. Kard. SACCONI,
pro-datarius.

T. Kard. MERTEL.

Visa

van het Hof: G. DELL'AQUILLA VISCONTI.

Plaats † van het Zegel.

Overgeschreven in het Secretariaat der Brieven.

I. CUGNONI.

H.

goedg

Rit

Gebe

een

Ve
reple
lium
eis ig

CEREMONIALE

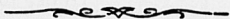
DER

DERDE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË,

goedgekeurd door de H. Congregatie der
Riten bij Decreet van 18 Juni 1883.

ARTIKEL I.

*Gebeden voor de Vergaderingen of Ver-
eenigingen, welke alle maanden of op
een anderen tijd worden gehouden.*

1. Begin der Vergadering.

Veni, Sancte Spiritus,
reple tuorum corda fide-
lium, et tui amoris in-
flammas ignem accende.

Kom, Heilige Geest,
vervul de harten uwer
geloovigen, en ontsteek
daarin het vuur uwer
liefde.

Sub tuum praesidium
confugimus, sancta Dei
Genitrix: nostras depre-
cationes ne despicias in
necessitatibus nostris;
sed a periculis cunctis
libera nos semper, Virgo
gloriosa et benedicta.

Respice, beate Pater
Francisce, de excelso
coelorum habitaculo, et
deprecare pro populo
tuo, populo quem ele-
gisti, ut serviat coram
te omni tempore in mi-
nisterio Domini.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater Noster, (*secreto*).

v. Et ne nos inducas in
tentionem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Memor esto Congre-
gationis tuae.

R. Quam possedisti ab
initio.

v. Domine exaudi orati-
onem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

Onder uwe bescher-
ming nemen wij onze
toevlucht, o Heilige Moe-
der Gods; verstoot onze
gebeden niet in onzen
nood, maar verlos ons
altijd van alle gevaren,
o glorieijke en geze-
gende Maagd.

Zie, o gelukzalige
Vader Franciscus, van
uit de hooge hemelsche
woning neder, en spreek
ten beste voor uw volk,
het volk, hetwelk gij uit-
gekozen hebt, om onder
uwe oogten allen tijde
den Heer te dienen.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, (*in stilte*).
v. En leid ons niet in
bekoring.

R. Maar verlos ons van
den kwade.

v. Wees uwe Vergade-
ring indachtig.

R. Die U van het begin
heeft toebehoord.

v. Heer, verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. Do
R. Et

Me
sumu
tuae
ut vi
agend
recta
mus.
minu
R.

Vo
word
gezon

Veni

Ment

Impl

Qua

Qui

Alti

Fon
ri

v. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Mentes nostras, quae-
sumus Domine, lumine
tuae claritatis illustra,
ut videre possimus quae
agenda sunt, et quae
recta sunt agere valea-
mus. Per Christum Do-
minum nostrum.

R. Amen.

v. De Heer zij met u.
R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer,
bestraal onze harten met
het licht uwer klaarheid,
opdat wij mogen kennen
wat wij moeten doen, en
doen wat recht is. Door
Christus onzen Heer.

R. Amen.

*Voor de plechtige Vergadering en de Visitatie
wordt, in plaats van VENI, SANCTE SPIRITUS,
gezongen de Lofzang*

Veni, Creator Spiritus,

Mentes tuorum visita,

Imple superna gratia,

Quae tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,

Altissimi donum Dei,

Fons vivus, ignis, cha-
ritas,

Kom, Schepper, kom, o
heil'ge Geest,

Bezoek ons all' van minst
tot meest,

Kom, en stort uw ge-
nade-kracht,

In de harten door U
voortgebracht.

Gij zijt de trooster hoog
geroemd,

Gij wordt de gave Gods
genoemd,

De levensbron, de lief-
degloed,

Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere ,

Digitus paternae dex-
terae ,

Tu rite promissum Pa-
tris ,

Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,

Infunde amorem cor-
dibus ,

Infirma nostri corporis

Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,

Pacemque dones pro-
tinus ,

Ductore sic te praevio

Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da pa-
trem ,

Noscamus atque Filium,

Teque utriusque Spi-
ritum ,

Credamus omni tempore.

De zalving van 't oprecht
gemoed.

Gij zijt van 's Vaders
rechterhand

De vinger, en dat waar-
dig pand ,

Die hart en tong zeer
rijk begaaft ,

En met uw zeven giften
laaft.

Geef, dat uw licht onz'
ziel bestraal ,

En dat uw liefde in 't
harte daal ,

En daar zoo zoet en
krachtig werkt ,

Dat al, wat zwak is,
wordt versterkt.

Verdrijf den vijand van
ons af ,

Verleen ons vreê in
plaats van straf ,

Geleid ons langs de
rechte baan,

Opdat wij alle kwaad
ontgaan.

Geef, dat ons door U
kenbaar zij

De Vader , en de Zoon
daarbij ;

En dat wij U, hun bei-
der Geest ,

Belijden , dienen onbe-
vreesd.

Deo I

Ejusq

Cum

Nunc
cul

Deo

Et F

Surr

In

A

v. E

et

lu

R. E

te

D

liun

lust

nob

rect

sem

recht	Deo Patri sit gloria ,	Aan God den Vader lof
aders	Ejusque soli Filio ,	en eer ,
waar-	Cum Spiritu Paraclito ,	Zijn een'gen Zoon ook ,
zeer	Nunc et per omne sae-	onzen Heer ,
giften	culum. Amen.	Aan U, die onze Trooster
onz'		zijt ,
		En nu en in all' eeuwig-
		heid. Amen.

In den Paaschtijd.

in 't	Deo Patri sit gloria ,	Lof zij den Vader , lof
en	Et Filio , qui a mortuis	den Zoon ,
is ,	Surrexit , ac Paraclito ,	Die opstond uit der doo-
van	In saeculorum saecula.	den woon ,
in	Amen.	Ook U, die onze Trooster
de	v. Emitte Spiritum tuum,	zijt ,
aad	et creabuntur. (Alle-	In aller eeuwen eeuwig-
r U	luia).	heid. Amen.
oon	R. Et renovabis faciem	v. Zend uwen Geest uit,
pei-	terrae. (Alleluia).	en zij zullen geschapen
be-		worden. (Alleluia).
		R. En Gij zult het aan-
		schijn der aarde ver-
		nieuwen. (Alleluia).

OREMUS.

Deus , qui corda fide-
lium Sancti Spiritus il-
lustratione docuisti ; da
nobis in eodem Spiritu
recta sapere , et de ejus
semper consolatione gau-

LAAT ONS BIDDEN.

O God , die de harten
der geloovigen door de
verlichting van den Hei-
ligen Geest hebt onder-
wezen , geef dat wij door
denzelfden Geest al wat

dere. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

recht is, smaken, en ons altijd in zijne vertroosting verheugen. Door Christus, onzen Heer.

R. Amen.

2. Bij het sluiten der Vergadering.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, (*secreto.*)

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Praesta nobis, quaesumus Domine, auxilium gratiae tuae, ut quae, te auctore, facienda cog-

Heer, ontferm U onzer. Christus, ontferm U onzer. Heer, ontferm U onzer. Onze Vader, (*in stilte.*)

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

v. Bekrachtig, o God, hetgeen Gij in ons hebt uitgewerkt.

R. Uit uwen heiligen tempel, die te Jerusalem is.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, verleen ons de hulp uwer genade, opdat hetgeen wij door uwe ver-

novin
imple

Ag
omni
unive
Qui

saecu
R.

v. O
to

R. R
D

bi
pr

vi
A

serv

Ps
vi a

ne,

F

ten

dep

S

ver

qui

C
tio
tua

novimus, te adjuvante,
implere valeamus.

Agimus tibi gratias,
omnipotens Deus, pro
universis beneficiis tuis.
Qui vivis et regnas in
saecula saeculorum.

R. Amen.

v. Oremus pro benefac-
toribus nostris.

R. Retribuere dignare,
Domine, omnibus no-
bis bona facientibus
propter nomen tuum
vitam aeternam. Am.

Ant. Si iniquitates ob-
servaveris Domine, etc.

Ps. De profundis clama-
vi ad te, Domine: * Domi-
ne, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae in-
tendentes: * in vocem
deprecationis meae.

Si iniquitates observa-
veris, Domine: * Domine,
quis sustinebit?

Quia apud te propitia-
tio est, * et propter legem
tuam sustinui te, Domine.

lichting als onzen plicht
kennen, wij door uwen
bijstand mogen vervullen.

Wij bedanken U, o
almachtige God, voor
al uwe weldaden. Die
leeft en heerscht in de
eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

v. Laat ons bidden voor
onze weldoeners.

R. Gewaardig U, o Heer,
aan allen, die ons om
uwen Naam weldoen,
het eeuwig leven te
schenken.

Antiph. Indien gij,
o Heer, de ongerechtig-
heden gadeslaat enz.

Uit de diepten, o Heer,
heb ik tot U geroepen:
Heer, geef gehoor aan
mijne stem.

Laat uwe ooren luis-
teren naar de stem mijner
smeeking.

Indien gij, o Heer, de
ongerechtigheden gade-
slaat: Heer, wie zal
bestaan?

Omdat er bij U genade
is, en om uwe wet heb
ik op U, o Heer, ver-
trouwd.

Sustinuit anima mea
in verbo ejus: * speravit
anima mea in Domino.

A custodia matutina
usque ad noctem, * speret
Israël in Domino.

Quia apud Dominum
misericordia, * et copiosa
apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël,
* ex omnibus iniquitati-
bus ejus.

Requiem aeternam *
dona eis Domine,

Et lux perpetua * lu-
ceat eis.

Antiph. Si iniquitates
observaveris Domine, Do-
mine quis sustinebit?

v. A porta inferi.

R. Erue, Domine, ani-
mas eorum.

v. Domine exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, veniae largitor,

Mijne ziel heeft op zijn
woord vertrouwd; mijne
ziel heeft op den Heer
gehoopt.

Van den morgenstond
tot den nacht toe, hope
Israël op den Heer.

Want bij den Heer is
barmhartigheid, en bij
Hem is overvloedige ver-
lossing.

En Hij zal Israël ver-
lossen van al zijne onge-
rechtigheden.

Heer, geef haar de
eeuwige rust,

En het eeuwige licht
verlichte haar.

Antiph. Indien Gij, o
Heer, de ongerechtig-
heden gadeslaat, wie,
Heer, zal bestaan?

v. Van de poorten der hel.

R. Verlos, o Heer, hunne
zielen.

v. Heer, verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, gever der ge-

et hu
tor,
tiam
Cong
prop
tores
trans
semp
dente
tis t
beati
pervo

Fi
um C
tor,
fam
remi
tribu
indu
per
supp
quan
regn
loru

R. A
v. H
na
R. H
ce
v. I
R. A

et humanae salutis amator, quaesumus clementiam tuam, ut nostrae Congregationis Fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc saeculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas.

Fidelium, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas, in saecula saeculorum.

R. Amen.

v. Requiem aeternam dona eis, Domine.

R. Et lux perpetua luceat eis.

v. Requiescant in pace.

R. Amen.

nade en minnaar van de zaligheid der menschen, wij smeeken uwe goedertierenheid, dat gij aan de broeders, bloedverwanten en weldoeners onzer vergadering, die uit deze wereld gescheiden zijn, door de voorspraak van de zalige Maria, altijd Maagd, en van al uwe heiligen verleenet, tot de gemeenschap der eeuwige zaligheid te geraken.

O God, Schepper en Verlosser aller geloovigen, verleen aan de zielen van uwe dienaars en dienaressen de vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijtschelding, welke zij altijd verlangd hebben, door godvruchtige smee-kingen verwerven. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

v. Heer, geef haar de eeuwige rust.

R. En het eeuwige licht verlichte haar.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

Sustinuit anima mea
in verbo ejus: * speravit
anima mea in Domino.

A custodia matutina
usque ad noctem, * speret
Israël in Domino.

Quia apud Dominum
misericordia, * et copiosa
apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël,
* ex omnibus iniquitati-
bus ejus.

Requiem aeternam *
dona eis Domine,

Et lux perpetua * lu-
ceat eis.

Antiph. Si iniquitates
observaveris Domine, Do-
mine quis sustinebit?

v. A porta inferi.

r. Erue, Domine, ani-
mas eorum.

v. Domine exaudi ora-
tionem meam.

r. Et clamor meus ad
te veniat.

v. Dominus vobiscum.

r. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, veniae largitor,

Mijne ziel heeft op zijn
woord vertrouwd; mijne
ziel heeft op den Heer
gehoopt.

Van den morgenstond
tot den nacht toe, hope
Israël op den Heer.

Want bij den Heer is
barmhartigheid, en bij
Hem is overvloedige ver-
lossing.

En Hij zal Israël ver-
lossen van al zijne onge-
rechtigheden.

Heer, geef haar de
eeuwige rust,

En het eeuwige licht
verlichte haar.

Antiph. Indien Gij, o
Heer, de ongerechtig-
heden gadeslaat, wie,
Heer, zal bestaan?

v. Van de poorten der hel.

r. Verlos, o Heer, hunne
zielen.

v. Heer, verhoor mijn
gebed.

r. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

r. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, gever der ge-

et hu
tor, c
tiam
Cong
prop
tores,
trans
semp
dente
tis t
beati
perve

Fi
um C
tor, a
famu
remi
tribu
indu
per
supp
quan
regn
loru

R. A
v. R
na
R. R
ce
v. R
R. A

et humanae salutis amator, quaesumus clementiam tuam, ut nostrae Congregationis Fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc saeculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas.

Fidelium, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas, in saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Requiem aeternam dona eis, Domine.

R. Et lux perpetua luceat eis.

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

nade en minnaar van de zaligheid der menschen, wij smeeken uwe goeder-tierenheid, dat gij aan de broeders, bloedverwanten en weldoeners onzer vergadering, die uit deze wereld gescheiden zijn, door de voorspraak van de zalige Maria, altijd Maagd, en van al uwe heiligen verleenet, tot de gemeenschap der eeuwige zaligheid te geraken.

O God, Schepper en Verlosser aller geloo-vigen, verleen aan de zielen van uwe diena-ren en dienaressen de vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijtschelding, welke zij altijd verlangd hebben, door godvruchtige smee-kingen verwerven. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

V. Heer, geef haar de eeuwige rust.

R. En het eeuwige licht verlichte haar.

V. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

ARTIKEL II.

Orde te volgen bij de kleeding.

Nadat de Vergadering is begonnen, staat of zit de Priester, in koorkleed en witten stoel, voor het altaar en ondervraagt den Postulant, die geknield is :

Quid postulas?

Respondet:

Rev. Pater, ego humiliter postulo habitum Tertii Ordinis de Poenitentia, ut cum eo salutem aeternam facilius consequi valeam.

Wat verlangt gij?

Deze antwoordt:

Eerw. Vader, ik verzoek ootmoedig het kleed der Derde Orde van Boetvaardigheid, om daarmee gemakkelijker de eeuwige zaligheid te kunnen bekomen.

De Priester zegt hierop: Deo gratias, waarna hij eene korte toespraak houdt, het heilig voornemen van den Postulant prijst en hem daarin versterkt door de verhevenheid en werking der Derde Orde te schetsen. Daarna keert hij zich naar het altaar, en de kleederen zegenende, zegt hij:

v. Adjutorium nostrum
in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et
terram.

v. Domine, exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

v. Onze hulp is in den
naam des Heeren.

R. Die hemel en aarde
gemaakt heeft.

v. Heer, verhoor mijn
gebed,

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

Om
Deus
Unig
nostr
dum
cord
a m
liber
perd
resp
pieta
vota
tuar
nom
cuj
Fra
gea
men
Illu
tran
con
tur
car
cur
tuo
tor
sim
et
eju
Ma
Fr
Sa

OREMUS.

Omnipotens sempiternus
 Deus, qui per mortem
 Unigeniti Filii tui Domini
 nostri Jesu Christi, mun-
 dum restaurare miseri-
 corditer dignatus es, ut
 a morte perpetua nos
 liberares, et ad gaudia
 perduceres Paradisi:
 respice, quaesumus,
 pietatis tuae oculo de-
 votam hanc familiam
 tuam, hic hodie in tuo
 nomine congregatam,
 cujus famulus tuus B.
 Franciscus, ut tibi au-
 geatur credentium nu-
 merus, extitit Institutor.
 Illam super firmam pe-
 tram, quae Christus est,
 confirma, ut ab omnibus
 urbationibus mundi,
 carnis et diaboli sit se-
 cura; et incedens per
 tuorum semitam manda-
 torum, meritis acerbis-
 simae Filii tui passionis,
 et Immaculae Matris
 ejus semper Virginis
 Mariae, ac B. P. N.
 Francisci, omniumque
 Sanctorum, gaudia ae-

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige
 God, die U in uwe barm-
 hartigheid gewaardigd
 hebt de wereld te her-
 stellen door den dood
 van uwen eeniggeboren
 Zoon, onzen Heer, Jezus
 Christus, om ons van den
 eeuwigen dood te verlos-
 sen en tot de vreugden
 des hemels te voeren;
 werp, smeeën wij U,
 een genadigen oogslag
 op deze uwe godvruch-
 tige vergadering, die
 heden hier in uwen naam
 vereenigd is, waarvan
 uw dienaar, de zalige
 Franciscus, de stichter
 geweest is, ten einde
 het getal der geloovigen
 voor U te vermeerderen.
 Bevestig haar op de vaste
 steenrots, welke Christus
 is, opdat zij tegen alle
 aanvallen van de wereld,
 het vleesch en den duivel
 beveiligd zij, en den weg
 uwer geboden bewande-
 lende, door de verdien-
 sten van het smartvol
 lijden van uwen Zoon,

terna possideat. Per
eumdem Christum Do-
minum nostrum.

R. Amen.

OREMUS.

Domine Jesu Christe,
qui tegumen nostrae
mortalitatis induere, et
in praesepio pannis in-
volvi dignatus es, quique
glorioso Confessori tuo
B. P. N. Francisco tres
Ordines instituere salu-
briter inspirasti, ac eos-
dem per summos Eccle-
siae Pontifices, tui Vi-
carios, approbare fecisti,
immensam tuae clemen-
tiae largitatem suppli-
citer exoramus, ut haec
indumenta, quae idem
B. Franciscus ad poeni-
tentiae indicium, ac pro
valida contra saeculum,
carnem et daemonem
armatura commilitones
suos fratres de Poeni-
tentia in Tertio Ordine
portare constituit, bene-

en zijner Onbevleete Moe-
der, Maria, altijd Maagd,
en van onzen zaligen
Vader Franciscus en van
alle Heiligen, de eeuwige
vreugden moge genieten.
Door denzelfden Christus,
onzen Heer. R. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jezus Christus,
die U met onze sterfe-
lijke natuur hebt willen
bekleeden en in de kribbe
in doeken gewonden
worden, en die uwen
roemvollen belijder, on-
zen zaligen Vader Fran-
ciscus, heilrijk opgewekt
hebt, om drie Orden te
stichten en dezelve door
de Pausen der Kerk,
uwe plaatsbekleeders,
hebt doen goedkeuren,
wij smeeken ootmoedig
uwe onbegrensde goed-
heid, dat gij deze klee-
ding gelievet te zegenen
† en te heiligen †, welke
dezelfde zalige Francis-
cus gewild heeft, dat
zijne metgezellen, de
Broeders van Boetvaar-
digheid in de derde Orde

dicere
† dig
lus tu
tua),
piens
in s
viam
rum
fidel
vivis
saecu

R.
In
ontv
het
E

I
red
per
liga
† c
istu
fan
fan
po

Moe-
agd,
igen
van
vige
ten.
tus,
en.

dicere †, et sanctificare
† digneris, ut hic famu-
lus tuus (*vel* haec famula
tua), ea devote susci-
piens, te ita induat, ut
in spiritu humilitatis
viam mandatorum tuo-
rum ad mortem usque
fideliter percurrat. Qui
vivi et regnas in saecula
saeculorum.

us,
rfe-
len
bbe
den
ven
on-
an-
ekt
te
oor
k,
s,
n,
lig
d-
e-
en
ke
is-
at
de
r-
de

R. Amen.

*Indien er meer te zamen zijn, die het kleed
ontvangen, dan wordt, waar het noodig is, in
het meervoud gezegd wat enkelvoud is uitgedrukt.*

Bij de zegening van het koord zegt de Priester:

OREMUS.

Deus, qui ut servum
redimeres, Filium tuum
per manus impiorum
ligari voluisti, benedic
† quaesumus, cingulum
istud; et praesta, ut
famulus tuus, qui (*vel*
famula tua, quae) hoc
poenitentiae ligamine

zouden dragen, als een
teeken van boetvaardig-
heid en als een krachtig
wapen tegen de wereld,
het vleesch en den dui-
vel; opdat deze uw die-
naar (*of*: deze uwe die-
nares) dezelve godvruch-
tig aannemende, zich
zoodanig met U bekleede,
dat hij (*of*: zij) in den
geest van ootmoedigheid
tot den dood toe getrouw
den weg uwer geboden
bewandele. Die leeft en
heerscht in de eeuwen
der eeuwen.

R. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die om den
slaaf vrij te koopen, ge-
wild hebt, dat uw Zoon
door de handen van god-
deloozen gebonden werd;
wij bidden U, zegen †
dit koord, en geef, dat
uw dienaar (*of* uwe die-
nares), die zich met dien

praecingitur, vinculorum ejusdem Domini nostri Jesu Christi perpetuo memor existat, tuisque semper obsequiis alligatum (*vel alligatam*) se esse cognoscat. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

band van boetvaardigheid omgordt, altijd de koorden van denzelfden Jezus Christus, onzen Heer, indachtig zij, en zich zelven altijd aan uwen dienst verbonden beschouwe. Door denzelfden Jezus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes God, in alle eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

Zonder iets te zeggen besproeit de Priester habijt en koord met wijwater. Daarna geknield op den ondersten trap of boven voor het altaar, heft hij den Lofzang Veni Creator aan (zie bladz. 53) dien hij afwisselend met alle omstanders tot aan het einde leest of zingt. Dan keert hij zich tot den Postulant, die voor het altaar knielt, en zegt :

Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis, et cor tuum avertat a saeculi pompis quibus abrenunciasti, dum Baptismum suscepisti.

R. Amen.

De Heer ontkleede u van den ouden mensch met zijne werken, en keere uw hart af van de ijdelheden der wereld, waaraan gij verzaakt hebt, toen gij het Doopsel ontvingt.

R. Amen.

Het
Indu
novum
secund
est in
tate v
R.

Pra
nus
et ex
tuis l
ut m
contin
tis.
R.

Ei
deze

Ac
sime
(ma),
signu
tua
mort
viva
tenel
mort
te O
R.

Het habijt of scapulier opleggende , zegt hij :

Induat te Dominus
novum hominem , qui
secundum Deum creatus
est in justitia et sancti-
tate veritatis.

R. Amen.

De heer bekleede u
met den nieuwen mensch,
die naar God geschapen
is in ware rechtvaardig-
heid en heiligheid.

R. Amen.

Het koord omdoende , zegt hij :

Praecingat te Domi-
nus cingulo puritatis ,
et extinguat in lumbis
tuis humorem libidinis ,
ut maneat in te virtus
continentiae et castita-
tis.

R. Amen.

De Heer omgorde u
met het koord van zui-
verheid , en doove in
uwe lendenen de begeer-
lijkheid uit , opdat de
deugd van onthouding
en zuiverheid in u blijve.

R. Amen.

*Eindelijk reikt hij hem de brandende kaars met
deze woorden :*

Accipe , Frater caris-
sime (*vel* Soror carissi-
ma) , lumen Christi , in
signum immortalitatis
tuae , ut mortuus (*vel*
mortua) mundo , Deo
vivas , fugiens opera
tenebrarum. Exurge a
mortuis , et illuminabit
te Christus.

R. Amen.

Ontvang, beminde broe-
der (*of* zuster), het licht
van Christus, tot teeken
uwer onsterfelijkheid ,
opdat gij gestorven aan
de wereld , voor God
levet, door de werken der
duisternis te vluchten.
Sta op van de dooden, en
Christus zal u verlichten.

R. Amen.

Ten slotte keert zich de Priester wederom tot het altaar en heft den Psalm aan :

Laudate Dominum
omnes gentes : laudate
eum omnes populi.

Quoniam confirmata est
super nos misericordia
ejus : et veritas Domini
manet in aeternum.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc et semper, et
in saecula saeculorum.

Amen.

v. Confirma hoc Deus
quod operatus es in
nobis.

R. A templo sancto tuo,
quod est in Jerusalem.

v. Salvum fac servum
tuum (*vel* salvam fac
famulam tuam).

R. Deus meus, speran-
tem in te.

v. Mitte ei Domine auxi-
lium de Sancto.

R. Et de Sion tuere
eum (*vel* eam).

v. Nihil proficiat inimi-
cus in eo (*vel* in ea).

Looft den Heer, alle
natiën, looft Hem, alle
volkeren.

Want groot is zijne
barmhartigheid jegens
ons, en eeuwig duurt
des Heeren trouw.

Glorie zij den Vader, en
den Zoon enden H. Geest.

Gelijk het was in het
begin, en nu en altijd
en in de eeuwen der
eeuwen. Amen.

v. Bekrachtig, o God,
hetgeen Gij in ons
hebt uitgewerkt.

R. Uit uwen heiligen
tempel, die te Jeru-
salem is.

v. Behoed uwen dienaar
(*of* uwe dienares).

R. Die op U hoopt, o
mijn God.

v. Zend hem (*of* haar),
o Heer, hulp uit uw
heiligdom.

R. En bescherm hem
(*of* haar) uit Sion.

v. De vijand winne niets
op hem (*of* haar).

Et
non
ei.

v. Do-
tion

B. Et
te v

v. Do-
R. Et

Deu
Deus

quo l
dunt,

sanctu
hilque

cibus
assist

lum
mular

sanct
poeni

impos
bus

corpo
defen

in s
finem

ut p
remi

cons

tot het R. Et filius iniquitatis
non apponat nocere
ei.

, alle
, alle V. Domine exaudi ora-
tionem meam.

zijne R. Et clamor meus ad
te veniat.

egens V. Dominus vobiscum.

duurt R. Et cum spiritu tuo.

er, en

geest.

n het

altijd

der

God,

ons

ligen

Jeru-

naar

.

t, o

aar),

uw

hem

iets

OREMUS.

Deus misericordiae,
Deus pietatis, Deus a
quo bona cuncta procedunt,
sine quo nihil sanctum inchoatur,
nihilque perficitur, precibus
nostris benignus assiste, et hunc famulum
tuum (*vel* hanc famulam tuam),
cui in tuo sancto nomine sacrum
poenitentiae habitum imposuimus,
ab omnibus periculis mentis et
corporis tua protectione defende,
et concede ei in sancto proposito,
ad finem usque perseverare,
ut peccatorum suorum remissione percepta,
ad consortium electorum

R. En de zoon der on-
gerechtigheid onder-
neme het niet hem
(*of* haar) te schaden.

V. Heer, verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

V. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

O God van barmhartig-
heid, God van genade,
God, van wien alle goed
voortkomt, zonder wien
niets heiligs ondernomen
of voltrokken wordt, ver-
hoor goedgunstig onze
gebeden en bescherm
dezen uwen dienaar (*of*
deze uwe dienaressen), dien
(die) wij in uwen heiligen
naam met het heiligkleed
der boetvaardigheid be-
kleed hebben, tegen alle
gevaren der ziel en des
lichaams, en verleen hem
(*of* haar) in zijn (*of* haar)
heilig voornemen ten ein-
de toe te volharden, opdat
hij (*of* zij) de vergiffenis
zijner (*of* harer) zonden

tuorum pervenire mereatur.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem, dignum Filio tuo habitaculum prae-
parasti: quaesumus; ut qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos, ejus intercessione, ad te pervenire concedas.

Deus, qui mira Crucis mysteria in tuo devotissimo confessore B. Francisco multiformiter demonstrasti, da famulis tuis, ipsius semper exempla sectari, et assidua ejusdem Crucis meditatione muniri.

bekomen hebbende, tot het gezelschap uwer uitverkorenen verdiene te geraken.

O God, die door de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd eene waardige woonplaats voor uwen Zoon hebt voorbereid; wij bidden U, dat Gij, die, wegens het voorzien van den dood van dienzelfden uwen Zoon, haar van alle smet bewaard hebt, ook ons verleenet door hare voorspraak vlekkeloos tot U te geraken.

O God, die in uwen van liefde brandenden belijder, den zaligen Franciscus, de wondervolle geheimen van het Kruis op veelvuldige wijze hebt doen uitschijnen, geef aan uwe dienaren, dat zij altijd zijne voorbeelden volgen, en zich door de aanhoudende overweging van datzelfde Kruis versterken.

Deus
cum O
de te
coelest
transtu
sumus
cession
Jesu
facias
tes.
et re
Spirit
per o
culoru

R.

Tu
lium
illust
preci
nos
picer
per c
Per
nostr

R.

Voor een Broeder.

Deus, qui B. Ludovicum Confessorem tuum de terreno regno ad coelestis regni gloriam transtulisti; ejus, quae sumus, meritis et intercessionem, Regis Regum Jesu Christi Filii tui, facias nos esse consortes. Qui tecum vivit et regnat, in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

O God, die uwen Belijder, den H. Ludovicus, van een aardsch koninkrijk tot de glorie van het hemelrijk hebt overgevoerd; wij smeeken U door zijne verdiensten en voorspraak, maak ons deelgenooten van den Koning der Koningen, Jezus Christus, uwen Zoon. Die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, in alle eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

Voor eene Zuster.

Tuorum corda fidelium, Deus miserator, illustra, et B. Elisabeth precibus gloriosis, fac nos prospera mundi despicere, et coelesti semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

O barmhartige God, verlicht de harten uwer geloovigen, en doe ons door de roemvolle voorspraak van de zalige Elisabeth den voorspoed der wereld verachten en de hemelsche vertroosting altijd genieten. Door Christus onzen Heer.

R. Amen.

Hierna zegt de Visitator :

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

v. Laat ons den Heer zegenen.

R. God zij gedankt.

Zich tot de omstanders keerende, zegent hij allen, zeggende :

Benedictio Dei omnipotentis Patris, et Filii † et Spiritus Sancti, descendat super vos, et maneat semper.

R. Amen.

De zegen van den almachtigen God, den Vader en den Zoon † en den H. Geest dale over u neder en blijve altijd.

R. Amen.

Na het sluiten der plechtigheid, worden naam en voornaam, land en woonplaats van den Novice (of der Novice) en de dag der kleeding in een Register opgeschreven in dezer voege :

Anno Domini
mense . . . die,
in Ecclesia N (vel
oratorio vel in loco
decenti domus),
praesente Fratrum (vel

In het jaar des Heeren, den ... der maand in de Kerk N (of bidplaats of op eene geschikte plaats in het huis) in tegen-

Soror
one :

Int
Direc
facul
Visit
anus)
Ordin
Fran
mino
nae
domi
... (

In
scrip

1.
plech
bij
habi
gend
grom
en
en
etc.

Sororum) Congregati-
one :

Infrascriptus ego N.
Director (vel Sacerdos
facultate munitus, aut
Visitor aut Guardi-
anus) habitum Tertii
Ordinis Poenitentium S.
Francisci imposui Do-
mino N. N. (vel Domi-
nae N. N.), habenti
domicilium in civitate
... (vel loco...).

In quorum fidem ego
scripsi.

woordigheid van de
Congregatie der Broe-
ders (of Zusters) :

Heb ik ondergetee-
kende, N. Directeur (of
Priester van de vereisch-
te bevoegdheid voorzien,
of Visitor, of Gardi-
aan) het kleed der Derde
Orde der Boetvaardigen
van den H. Franciscus
opgelegd aan den Heer
N. N. (of Mejuffrouw
N. N.) woonachtig in
de gemeente (of in
de plaats).

Tot bevestiging daar-
van heb ik onderteekend.

ARTIKEL III.

Orde te onderhouden bij de Professie.

1. Op den dag der Professie houdt men eene
plechtige vergadering en men versiert het Altaar als
bij een feest. De Novice, gekleed met het volledig
habijt der Orde, indien het kan geschieden of dra-
gende witerlijk scapulier en koord, knielt op den
grond voor het Altaar; de Priester in koorkleed
en witten stoel knielt op den voet van het altaar
en heft den Lofzang aan: Veni Creator Spiritus
etc. (zooals op bladz. 53.)

v. Emitte Spiritum tuum
et creabuntur. (Alle-
luia.)

r. Et renovabis faciem
terrae. (Alleluia.)

OREMUS.

Deus, qui corda fide-
lium Sancti Spiritus il-
lustratione docuisti; da
nobis in eodem Spiritu
recta sapere, et de ejus
semper consolatione gau-
dere.

Da, quaesumus, Do-
mine, huic famulo tuo
(*vel* huic famulae tuae),
quem (*vel* quam) Ordinis
habitu decorare jam dig-
natus es, ad inchoati
operis perfectionem feli-
citer pervenire. Per
Christum Dominum nos-
trum.

r. Amen.

2. *Hierna vraagt de Priester, boven voor het altaar
zittend, den Novice voor hem nedergeknield*

v. Zend uwen Geest uit,
en zij zullen gescha-
pen worden. (Alleluia.)

r. En Gij zult het aan-
schijn der aarde ver-
nieuwen. (Alleluia.)

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die de harten
der geloovigen door de
verlichting van den Hei-
ligen Geest hebt onder-
wezen, geef dat wij door
denzelfden Geest al wat
recht is, smaken, en ons
altijd in zijne vertroos-
ting verheugen.

Geef, bidden wij U,
o Heer, aan dezen uwen
dienaar (deze uwe die-
nares), dien (die) Gij U
reeds gewaardigd hebt
met het kleed der Orde
te vereeren, dat hij (*of*
zij) gelukkig tot de vol-
trekking van het begon-
nen werk moge komen.
Door Christus onzen
Heer.

r. Amen.

Fr
N. . .

Re

Re
adm
fessi
Ordi
in e
Deo

D
met
fess
uitd
eene
ond
rege
der
gebo
prij
wijs
heit
volg
deze
gek
het

Frater N... (*vel* Soror N...), quid postulas?

Broeder N... (*of* Zuster N...), wat verlangt gij?

Respondet :

Rev. Pater, postulo admitti ad sanctam professionem in Tertio Ordine S. Francisci, ut in eo usque ad mortem Deo serviam.

Deze antwoordt :

Eerwaarde Vader, ik verzoek te worden toegelaten tot de heilige professie in de Derde Orde van den heiligen Franciscus, om daarin God te dienen tot den dood toe.

De priester zegt : Deo gratias, spreekt daarna met weinige woorden over de verhevenheid der professie, die men op het punt staat uit te spreken, uitdrukkelijk verklarende dat deze Professie noch eene belofte noch eene uitdrukkelijke verplichting onder straf van zonde bevat, en dat volgens dien regel en de verklaring van den H. Stoel, de leden der Derde Orde door geen anderen band van geweten gebonden zijn dan de overige Christenen. Evenwel prijst en bevestigt hij den ijver van den Novice, wijzende door eenig voorbeeld der Heiligen, op de heilzame uitwerkselen der Professie, of makende volgens omstandigheden andere overwegingen. Na deze korte aanmoediging, spreekt de Novice nedergeknield met gevouwen handen voor den Priester het volgende formulier van professie uit :

Ego N. coram Deo omnipotente , ad honorem Immaculatae B. V. Mariae, et B. Patris Francisci omniumque Sanctorum , promitto servare mandata Dei toto tempore vitae meae , et Regulam Tertii Ordinis , ab eodem Beato Francisco institutam , juxta formam a Nicolao Papa Quarto et a Leone Decimotertio confirmatam ; item satisfacere ad Visitatoris placitum pro transgressionibus contra eandem Regulam commissis.

Ik N. beloof voor God almachtig , ter eere der heilige onbevleete Maagd Maria en van den H. Vader Franciscus en van alle Heiligen, geheel mijn leven Gods geboden te onderhouden en den Regel der Derde Orde, door denzelfden H. Franciscus ingesteld , volgens den vorm , goedgekeurd door Paus Nicolaus den Vierden Leo den Dertiende ; alsook te voldoen volgens goedvinden van den Visitator voor de overtredingen , begaan tegen denzelfden Regel

E
si
pro
aete
Pat
Spi

R

3

Der
als
raa
na
wa
zoo

te

om

tib
po

ra
pr

Sa
Sa

De priester voegt hierbij :

Et ego ex parte Dei,
si haec observaveris,
promitto tibi vitam
aeternam. In nomine
Patris, et Filii † et
Spiritus Sancti.

R. Amen.

En ik beloof u van
Gods wege, indien gij
dat onderhoudt, het
eeuwig leven. In den
naam des Vaders, en
des Zoons † en des H.
Geestes.

R. Amen.

3. *Terwijl allen staan, wordt de Lofzang Te Deum laudamus gezongen en alle medebroeders (of als hun getal te groot is, alleen de Discreten of raadsleden) wenschen den nieuwgeprofeste, de een na den anderen den vrede, zeggende: Pax tecum, waarop hij antwoordt: et cum spiritu tuo; evenzoo handelen de Zusters met de mede-Zuster.*

T e Deum Laudamus.

Te Deum laudamus,
te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem,
omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli,
tibi coeli et universae
potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim
incessabili voce
proclamant :

Sanctus, Sanctus,
Sanctus, Dominus Deus
Sabaoth.

U, o God ! loven wij;
U, o Heer, belijden wij.

U, eeuwige Vader,
eert de gansche aarde.

U roepen al de Engelen,
U de Hemelen
en al de Machten.

U de Cherubijnen en
Seraphijnen onophoudelijk
toe :

Heilig, Heilig, Heilig,
de Heer God der
Heerscharen !

Pleni sunt coeli et
terra majestatis gloriae
 tuae.

Te gloriosus Aposto-
lorum chorus ,

Te Prophetarum lau-
dabilis numerus ,

Te Martyrum candida-
tus laudat exercitus.

Te per orbem terra-
rum sancta confitetur
Ecclesia.

Patrem immensae ma-
jestatis ;

Venerandum tuum
verum et unicum Fili-
um ;

Sanctum quoque Pa-
raelitum Spiritum.

Tu Rex gloriae ,
Christe.

Tu Patris sempiternus
es Filius.

Tu , ad liberandum
suscepturus hominem ,
non horruisti Virginis
uterum.

Tu , devicto mortis
aculeo , aperuisti cre-
dentibus regna cœlorum.

Hemel en aarde zijn
vol van de majesteit
uwer glorie.

Het glorierijke koor
der Apostelen ,

Het lofwaardige getal
der Profeten ,

Het blinkende heer
der Martelaren looft U.

U belijdt de H. Kerk
geheel de aarde door.

U , Vader van onein-
dige glorie ,

Uwen hoogwaardigen,
waren en eenigen Zoon.

Alsmede den Vertroos-
ter den H. Geest.

Christus , Gij zijt de
Koning der glorie ,

Gij zijt de eeuwige
Zoon des Vaders ,

Gij hebt , wanneer gij
om den mensch te ver-
lossen de menschheid
zoudt aannemen , den
schoot eener Maagd niet
geschroomd.

Gij hebt , nadat Gij
den schicht des doods
overwonnen hadt , voor
de geloovigen het rijk
der hemelen geopend.

Tu ad dexteram Dei
sedes in gloria Patris.

Judex crederis esse
venturus.

Te ergo, quaesumus,
tuis famulis subveni,
quos pretioso sanguine
redemisti.

Aeterna fac cum
Sanctis tuis in gloria
numerari.

Salvum fac populum
tuum, Domine, et bene-
dic haereditati tuae.

Et rege eos, et extolle
illos usque in aeternum.

Per singulos dies be-
nedicimus te.

Et laudamus nomen
tuum in saeculum, et in
saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die
isto sine peccato nos
custodire.

Miserere nostri, Domi-
ne, miserere nostri.

Fiat misericordia tua,
Domine, super nos,
quemadmodum speravi-
mus in te.

Gij zit aan de rech-
terhand Gods, in de glo-
rie des Vaders.

Wij gelooven, dat Gij
als Rechter zult komen.

Wij bidden U dan, kom
uwe dienaren te hulp,
die Gij door uw dierbaar
Bloed verlost hebt.

Geef, dat zij, in de
eeuwige glorie, onder
het getal uwer Heiligen
mogen zijn.

Heer, maak uw volk
zalig en zegen uw erfdeel.

En bestuur hen en
verhef hen tot in eeuwig-
heid.

Dagelijks loven wij U.

En wij prijzen uwen
Naam in eeuwigheid, en
in eeuwigheid der eeu-
wigheden.

Gewaardig U, o Heer,
ons heden zonder zonde
te bewaren.

Ontferm U onzer, Heer,
ontferm U onzer.

Laat, o Heer, uwe
barmhartigheid over ons
komen, gelijk wij op U
gehoopt hebben.

In te, Domine, speravi: non confundar in aeternum.

Op U, o Heer, heb ik mijne hoop gesteld; in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

4. *Nadat het Te Deum is gezongen, volgt:*

v. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

v. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac famulam tuam).

R. Deus meus sperantem in te.

v. Mitte ei Domine auxilium de Sancto.

R. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

v. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

v. Bekrachtig, o God, hetgeen Gij in ons hebt uitgewerkt.

R. Uit uwen heiligen tempel, die te Jerusalem is.

v. Behoed uwen dienaar (*of* uwe dienares),

R. Die op U hoopt, o mijn God.

v. Zend hem (*of* haar), o Heer, hulp van uit uw heiligdom.

R. En bescherm hem (*of* haar) uit Sion.

v. De vijand winne niets op hem (*of* haar).

R. En de Zoon der ongerechtigheid onderneeme het niet hem (*of* haar) te schaden.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep komme tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

De
cordi
et be
thes
jesta
doni
tuan
exor
tent
cedi
sere
disp

D
lata
tion
hab
qua
mor
pra
lab
quo
inte
ven

I
qui
ad
nos

OREMUS.

Deus, cujus misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae majestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui peccantibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem, dignum Filio tuo habitaculum praeparasti, quaesumus, ut qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos, ejus intercessione, ad te pervenire concedas.

Domine Jesu Christe, qui, frigescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne,

LAAT ONS BIDDEN.

O God, wiens barmhartigheden zonder tal zijn en wiens goedheid een onuitputbare schat is, wij brengen dank aan uwe weldadige Majesteit voor de verleende weldaden, en smeecken voortdurend uwe goedertierenheid, dat Gij, die aan de biddenden geeft hetgeen zij U vragen, hen nimmer verlaat, maar hen tot de toekomstige belooningen geschikt maket.

O God, die door de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd eene waardige woonplaats voor uwen Zoon hebt voorbereid; wij bidden U, dat Gij, die, wegens het voorzien van den dood van dienzelfden uwen Zoon, haar van alle smet bewaard hebt, ook ons verleenet door hare voorspraak vlekkeloos tot U te geraken.

O Heer Jezus Christus, die toen de wereld in de liefde verkoelde, om onze harten door het vuur uwer

in carne beatissimi Patris nostri Francisci passionis tuae sacra Stigmata renovasti : concede propitius ; ut ejus meritis et precibus , crucem jugiter feramus , et dignos fructus poenitentiae faciamus.

liefde te ontsteken, de heilige teekenen van uw lijden in het lichaam van onzen allerzaligsten Vader Franciscus vernieuwd hebt, geef genadig, dat wij door zijne verdiensten en gebeden het kruis gedurig mogen dragen en waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen.

Voor een Broeder.

Deus, qui B. Ludovicum Confessorem tuum de terreno regno ad coelestis regni gloriam transtulisti ; ejus, quaesumus, meritis et intercessione, Regis Regum Jesu Christi Filii tui facias nos esse consortes.

O God, die uwen Belijder, den H. Ludovicus, van een aardsch koninkrijk tot de glorie van het hemelrijk hebt overgevoerd ; wij smeeken U door zijne verdiensten en voorspraak, maak ons deelgenooten van den Koning der koningen, Jezus Christus, uwen Zoon.

Voor eene Zuster.

Tuorum corda fidelium, Deus miserator, illustra ; et B. Elisabeth precibus gloriosis, fac

O barmhartige God, verlicht de harten uwer geloovigen, en doe ons door de roemvolle voor-

nos p
spice
per
dere.

De
tuum
a va
versu
ad
voca
acce
illab
tuam
vere
prot
(vel
quod
adin
vend
plun
quac
pron
prae
Don
sum
tuur
et
Spin
per
culo

R

nos prospera mundi despicere, et coelesti semper consolatione gaudere.

Deus, qui famulum tuum (*vel* famulam tuam) a vanitate saeculi conversum (*vel* conversam) ad bravium supernae vocationis assequendum accendis; pectori ejus illabere, et gratiam tuam, qua in te perseveret, illi infunde: ut protectionis tuae munitus (*vel* munita) praesidiis, quod te donante promisit, adimpleat, et sancte vivendi aliis semper exemplum praebens ad ea, quae perseverantibus promissa sunt, aeterna praemia perveniat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

spraak van de zalige Elisabeth den voorspoed der wereld verachten en de hemelsche vertroosting altijd genieten.

O God, die uwen dienaar (*of* uwe dienaressen) van de ijdelheid der wereld hebt afgetrokken en opwekt om de kroon der hemelsche roeping te bekomen, daal in zijn (*of* haar) hart neder en stort er de genade van volharding in, opdat hij (*of* zij) door de hulp uwer bescherming versterkt, volbrenge wat hij (*of* zij) door uwe genade beloofd heeft, dat hij (*of* zij) aan de anderen altijd een voorbeeld van heiligen levenswandel geve en tot de eeuwige belooningen gerake, welke beloofd zijn aan hen, die volharden. Door onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

in carne beatissimi Patris nostri Francisci passionis tuae sacra Stigmata renovasti: concede propitius; ut ejus meritis et precibus, crucem jugiter feramus, et dignos fructus poenitentiae faciamus.

liefde te ontsteken, de heilige teekenen van uw lijden in het lichaam van onzen allerzaligsten Vader Franciscus vernieuwd hebt, geef genadig, dat wij door zijne verdiensten en gebeden het kruis gedurig mogen dragen en waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen.

Voor een Broeder.

Deus, qui B. Ludovicum Confessorem tuum de terreno regno ad coelestis regni gloriam transtulisti; ejus, quaesumus, meritis et intercessionem, Regis Regum Jesu Christi Filii tui facias nos esse consortes.

O God, die uwen Belijder, den H. Ludovicus, van een aardsch koninkrijk tot de glorie van het hemelrijk hebt overgevoerd; wij smeecken U door zijne verdiensten en voorspraak, maak ons deelgenooten van den Koning der koningen, Jezus Christus, uwen Zoon.

Voor eene Zuster.

Tuorum corda fidelium, Deus miserator, illustra; et B. Elisabeth precibus gloriosis, fac

O barmhartige God, verlicht de harten uwer geloovigen, en doe ons door de roemvolle voor-

nos p
spice
per
dere.

De
tuum
a va
versu
ad
voca
acce
illab
tuam
verer
prote
(vel
quod
adin
vend
plun
quac
pron
prae
Don
sum
tuur
et
Spin
per
culc

R

nos prospera mundi despicere, et coelesti semper consolatione gaudere.

Deus, qui famulum tuum (*vel* famulam tuam) a vanitate saeculi conversum (*vel* conversam) ad bravium supernae vocationis assequendum accendis; pectori ejus illabere, et gratiam tuam, qua in te perseveret, illi infunde: ut protectionis tuae munitus (*vel* munita) praesidiis, quod te donante promisit, adimpleat, et sancte vivendi aliis semper exemplum praebens ad ea, quae perseverantibus promissa sunt, aeterna praemia perveniat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

spraak van de zalige Elisabeth den voorspoed der wereld verachten en de hemelsche vertroosting altijd genieten.

O God, die uwen dienaar (*of* uwe dienaressen) van de ijdelheid der wereld hebt afgetrokken en opwekt om de kroon der hemelsche roeping te bekomen, daal in zijn (*of* haar) hart neder en stort er de genade van volharding in, opdat hij (*of* zij) door de hulp uwer bescherming versterkt, volbringe wat hij (*of* zij) door uwe genade beloofd heeft, dat hij (*of* zij) aan de anderen altijd een voorbeeld van heiligen levenswandel geve en tot de eeuwige belooningen gerake, welke beloofd zijn aan hen, die volharden. Door onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

Daarna geeft de priester den nieuwgeprofeste den zegen, dien de H. Vader Franciscus uitsprak over zijnen leerling :

Benedicat tibi Dominus, et custodiat te. Ostendat Dominus faciem suam tibi, et miseretur tui. Convertat Dominus vultum suum ad te, et det tibi pacem. — Dominus te benedicat †. Amen.

De Heer zegene u, en beware u. De Heer toone u zijn aanschijn en ontferme zich over u. De Heer wende zijne oogen tot u en verleene u vrede. Dat de Heer u zegene. † Amen.

Hierna zegent hij allen :

Benedictio Dei omnipotentis, Patris, et Filii † et Spiritus Sancti descendat super vos, et maneat semper.

R. Amen.

De zegen van den Almachtigen God, den Vader en den Zoon † en den H. Geest dale over u neder en blijve altijd.

R. Amen.

Ten slotte geeft hij den nieuwgeprofeste de voeten van het kruisbeeld te kussen ten teeken der eeuwige liefde tot Jezus en van het altijddurend verbond.

5. *Na het sluiten der Vergadering schrijft men onmiddellijk in het Register der Professie het be-
wijs der gedane Professie met deze woorden :*

Infrascriptus ego N.,
Director (vel Sacerdos)
ad professionem in Tertio

Ik ondergeteekende N.,
Directeur (of Priester)
heb tot de professie der

Ordine Poenitentium S. Francisci admisi Dominum N. N., qui receperat habitum anno ..., mense ..., die In quorum fidem etc.

Derde Orde van Boetvaardigen van den H. Franciscus toegelaten den Heer N N., die den.... der maand.... van het jaar.... het kleed heeft ontvangen. Tot bevestiging daarvan enz.

Volgt de handteekening van den Pater Directeur of den behoorlijk gemachtigten Priester.

In gevaar van sterven is het den Novice vergund de professie vroeger, ja zelfs te doen voor elken biechtvader, indien een gemachtigd Priester niet gemakkelijk te bekomen is (in dergelyk geval hebben de Generale Ministers verklaard, dat iedere biechtvader gemachtigd is); deze vervroegde professie echter moet niet in het Register worden ingeschreven alvorens de Broeder is gestorven; mocht hij herstellen, dan moet de professie opnieuw afgelegd en eerst dan ingeschreven worden.

ARTIKEL IV.

Bijzondere vergadering of conferentie der Raadsleden.

Eens in de maand zullen de Pater Visitor of Bestuurder, de Minister en alle aangestelden en andere raadsleden afzonderlijk vergaderen. De Pater Directeur, of Visitor, of Gardiaan is Voorzitter, en de Minister, de aangestelden en raadsleden nemen plaats volgens hunnen rang en bidden:

Veni, Sancte Spiritus,
reple tuorum corda fi-
delium, et tui amoris
in eis ignem accende.

Sub tuum praesidium
confugimus, sancta Dei
Genitrix: nostras depre-
cationes ne despicias in
necessitatibus nostris;
sed a periculis cunctis
libera nos semper, Virgo
gloriosa et benedicta.

Respice, beate Pater
Francisce, de excelso
coelorum habitaculo, et
deprecare pro populo
tuo, populo quem ele-
gisti, ut serviat coram
te omni tempore in mi-
nisterio Domini.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, (*secreto*).

v. Et ne nos inducas in
tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Memor esto Congre-
gationis tuae.

R. Quam possedisti ab
initio.

Kom, Heilige Geest, ver-
vul de harten uwer geloov-
vigen, en ontsteek daarin
het vuur uwer liefde.

Onder uwe bescher-
ming nemen wij onze
toevlucht, o Heilige Moe-
der Gods; verstoot onze
gebeden niet in onzen
nood, maar verlos ons
altijd van alle gevaren,
o glorieijke en gezegen-
de Maagd.

Zie, o gelukzalige
Vader Franciscus, van
uit de hooge hemelsche
woning neder, en spreek
ten beste voor uw volk,
het volk, hetwelk gij uit-
gekozen hebt, om onder
uwe oogen ten allen tijde
den Heer te dienen.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, (*in stilte*.)

v. En leid ons niet in
beking.

R. Maar verlos ons van
den kwade.

v. Wees uwe Vergade-
ring indachtig.

R. Die U van het begin
heeft toebehoord.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Mentes nostras, quæsumus Domine, lumine tuæ claritatis illustra, ut videre possimus quæ agenda sunt, et quæ recta sunt agere valeamus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, bestraal onze harten met het licht uwer klaarheid opdat wij mogen kennen wat wij moeten doen en doen wat recht is. Door Christus onzen Heer.

R. Amen.

Bij het sluiten der Conferentie bidt men :

Kyrie eleison.
Christe eleison.

Kyrie eleison.
Pater noster (*secreto*).
v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

Heer, ontferm U onzer. Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer. Onze Vader (*in stilte*).
v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

v. Bekrachtig, o God, hetgeen Gij in ons hebt uitgewerkt.

R. A templo sancto tuo,
quod est in Jerusalem.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum..

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Praesta nobis, quaesumus Domine, auxilium gratiae tuae, ut quae, te auctore, facienda cognovimus, te adjuvante, implere valeamus.

Deus, sine quo nihil est validum, nihil sanctum, multiplica super nos misericordiam tuam, ut te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus aeterna. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Agimus Tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis: qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

R. Uit uwen heiligen tempel, die te Jerusalem is.

V. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

V. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, verleen ons de hulp uwer genade, opdat hetgeen wij door uwe verlichting als onzen plicht kennen, wij door uwen bijstand mogen vervullen.

O God, zonder wien niets krachtig, niets heilig is, schenk ons uwe overvloedige barmhertigheid, opdat wij, onder uwe bestiering en geleiding, zulk gebruik maken van de tijdelijke goederen, dat wij de eeuwige niet verliezen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Wij bedanken U, o almachtige God, voor al uwe weldaden. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

v. Benedicamus Domino.	v. Laat ons den Heer zegenen.
R. Deo gratias.	R. God zij gedankt.
v. Et fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.	v. En dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid in vrede rusten.
R. Amen.	R. Amen.

ARTIKEL V.

Verkiezingen.

Men zingt of bidt: Veni, Creator Spiritus (zie bladz. 53).

Na de verkiezing en het afkondigen van de namen der gekozenen, zingt men den lofzang Te Deum laudamus (zie bladz. 75).

Hierna:

v. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.	v. Bekrachtig, o God, hetgeen Gij in ons hebt uitgewerkt.
R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.	R. Uit uwen heiligen tempel, die te Jerusalem is.
v. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.	v. Bid voor ons, heilige Moeder Gods.
R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.	R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.
v. Signasti, Domine,	v. Gij hebt, o Heer,

servum tuum Franciscum.

R. Signis redemptionis nostrae.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, ejus misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus: piissimae majestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper elementiam exorantes; ut, qui peccantibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad praemia futura disponas.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum praeparasti: quaesumus; ut

uwen dienaar Franciscus geteekend.

R. Met de teekenen onzer verlossing.

V. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

V. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, wiens barmhartigheden zonder tal zijn en wiens goedheid een onuitputbare schat is, wij brengen dank aan uwe weldadige Majesteit voor de verleende weldaden, en smeeken voortdurend uwe goedertierenheid, dat Gij, die aan de biddenden geeft hetgeen zij U vragen, hen nimmer verlaat, maar hen tot de toekomstige belooningen geschikt maket.

O God, die door de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd eene waarlijke woonplaats voor uwen Zoon hebt voorbe-

qui
Fili
ab
vast
dos
ad t

I
qui
ad
nos
in
tris
sion
ma
pro
riti
jug
fru
cia
reg
cul

R.
V.

R.

po
et

qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos, ejus intercessione, ad te pervenire concedas.

Domine Jesu Christe, qui, frigescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Patris nostri Francisci passionis tuae sacra Stigmata renovasti: concede propitius, ut, ejus meritis et precibus, crucem jugiter feramus, et dignos fructus poenitentiae faciamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

v. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris et Filii † et Spiritus Sancti de-

reid; wij bidden U, dat Gij, die, wegens het voorzien van den dood van dienzelfden uwen Zoon, haar van alle smet be waard hebt, ook ons verleenet door hare voorspraak vlekkeloos tot U te geraken.

O Heer Jezus Christus, die toen de wereld in de liefde verkoelde, om onze harten door het vuur uwer liefde te ontsteken, de heilige teekenen van uw lijden in het lichaam van onzen allerzaligsten Vader Franciscus vernieuwd hebt, geef genadig, dat wij door zijne verdiensten en gebeden het kruis gedurig mogen dragen en waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

v. Laat ons den Heer zegenen.

R. God zij gedankt.

De zegen van den almachtigen God, den Vader en den Zoon † en

scendat super vos et ma-
neat semper.
R. Amen.

den H. Geest dale over
u neder en blijve altijd.
R. Amen.

*Bij de verkiezingen der Zusters volgt men
dezelfde orde.*

ARTIKEL VI.

Ceremonie der Visitatie.

*Bij de aangekondigde komst van den Visitor
zingen de ter Vergadering samengekomen Broeders
(of Zusters) de volgende verzen van Psalm CV:*

Confitemini Domino
quoniam bonus: * quo-
niam in saeculum mise-
ricordia ejus.

Quis loquetur potentias
Domini, * auditas faciet
omnes laudes ejus?

Beati qui custodiunt
judicium, * et faciunt
justitiam in omni tem-
pore.

Memento nostri, Do-
mine, in beneplacito
populi tui: * visita nos
in salutari tuo:

Looft den Heer, want
Hij is goed: want zijne
goedertierenheid duurt
in eeuwigheid.

Wie zal des Heeren
machtdaden uitspreken,
wie al zijnen lof ver-
melden?

Gelukkig zij, die doen
wat recht is, die de
deugd betrachten, ten
allen tijde.

Gedenk ons, o Heer,
in uwe goedheid jegens
uw volk, bezoek ons
met uw heil.

Ad videndum in bonitate electorum tuorum , ad laetandum in laetitia gentis tuae : * ut lauderis cum haereditate tua.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum.

Amen.

v. Memento Congregationis tuae.

r. Quam possedisti ab initio.

OREMUS.

Conscientias nostras, quaesumus Domine, visitando purifica: ut veniens Dominus noster Jesus Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniat mansionem. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

r. Amen.

Opdat wij het geluk aanschouwen van uwe uitverkorenen, ons verblijden mogen in de blijdschap van uw volk: opdat Gij geprezen wordt met uw erfdeel.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den Heiligen Geest.

Gelijk het was in den beginne, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

v. Wees uwe vergadering indachtig.

r. Die U van het begin heeft toebehoord.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, zuiver onze gewetens door uw bezoek, opdat onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, bij zijne komst een Hem voorbereid verblijf in ons vinde. Die met U leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen.

r. Amen.

*Hierna: Veni, Creator Spiritus, (zie bladz. 53)
met vers, antwoord en gebed.*

*De Visitatie wordt gesloten met den lofzang van
Zacharias:*

Benedictus Dominus
Deus Israël, * quia vi-
sitavit et fecit redemp-
tionem plebis suae.

Et erexit cornu salutis
nobis, * in domo David
pueri sui.

Sicut locutus est per
os sanctorum, * qui a
saeculo sunt, propheta-
rum ejus:

Salutem ex inimicis
nostris, * et de manu
omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam miseri-
cordiam cum patribus
nostris: * et memorari
testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod
juravit ad Abraham pa-
trem nostrum, * daturum
se nobis:

Ut sine timore, de
manu inimicorum nos-
trorum liberati, * ser-
viamus illi:

Gezegend is de Heer,
de God van Israël, om-
dat hij zijn volk bezocht
en verlossing gewrocht
heeft.

En een reddingshoorn
voor ons heeft opgericht
in het huis van David,
zijn dienstknecht.

Gelijk hij gesproken
had door den mond zijner
heilige aloude Profeten.

Redding van onze vij-
anden en uit de hand
van allen die ons haten.

Om barmhartigheid te
doen aan onze vaderen,
en gedachtig te wezen
aan zijn heilig verbond:

Aan den eed, welken
hij gezworen heeft aan
Abraham, onzen vader,
dat hij ons zoude geven:

Dat wij, uit de hand
onzer vijanden verlost,
Hem zonder vrees die-
nen:

In sanctitate et justitia
coram ipso, * omnibus
diebus nostris.

Et tu, puer, propheta
Altissimi vocaberis; *
praeibis enim ante faciem
Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam
salutis plebi ejus, * in
remissionem peccatorum
eorum.

Per viscera misericor-
diae Dei nostri: * in
quibus visitavit nos
oriens ex alto:

Illuminare his, qui in
tenebris, et in umbra
mortis sedent: * ad di-
rigendos pedes nostros
in viam pacis.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc et semper: et
in saecula saeculorum.

Amen.

v. Visitasti terram et
inebriasti eam.

In heilichheid en ge-
rechtigheid voor Hem,
al onze dagen.

En gij, o kind, zult
een Profeet des Aller-
hoogsten genoemd wor-
den, want gij zult den
Heer voorafgaan om
zijne wegen te bereiden.

Om aan zijn volk ken-
nis des heils te geven
ter vergeving hunner
zonden;

Door de groote barm-
hartigheid van onzen
God, door welke ons de
Opgaande uit den hooge
bezocht heeft.

Om te verlichten die
in duisternis gezeten zijn
en in schaduw des doods,
ten einde onze voeten
te richten naar den weg
des vredes.

Glorie zij den Vader,
en den Zoon en den Hei-
ligen Geest.

Gelijk het was in den be-
ginne, en nu en altijd, en
in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

v. Gij hebt de aarde be-
zocht en overvloedig
gedrenkt.

R. Multiplicasti locupletare eam.

OREMUS.

Da famulis tuis, Domine, indulgentiam peccatorum, consolationem vitae, gubernationem perpetuam: ut tibi servientes, ad tuam jugiter misericordiam pervenire mereantur.

Familiam tuam, quaesumus Domine, continua pietate custodi: ut quae in sola spe gratiae coelestis innititur, tua semper protectione muniatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

R. Gij hebt haar groote lijks verrijkt.

LAAT ONS BIDDEN.

Geef, o Heer, aan uwe dienaren de vergiffenis der zonden, de vertroosting des levens, voortdurende bestiering, opdat zij U dienende altijd uwe barmhartigheid mogen genieten.

Wij bidden U, o Heer, bewaar uwe dienaren door uwe aanhoudende goedheid, opdat zij, die alleén op de hoop der hemelsche genade steunen, altijd door uwe bescherming verdedigd worden. Door Christus, onzen Heer.

R. Amen.

Vervolgens wordt de zegen gegeven met het Allerheiligste Sacrament, en heeft men daartoe geen verlof, dan eindigt men de gebeden als bij het sluiten der Conferentie (zie bladz. 85).

ARTIKEL VII.

Ritus te onderhouden bij de oprichting eener nieuwe Vereeniging.

Degene, die de plechtigheid leidt, opent de Vergadering met het zingen van Psalm CX:

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo: * in consilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini: * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus: * et justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in saeculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis haereditatem gentium: * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus: confirmata in saeculum saeculi * facta in veritate et aequitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in aeternum testamentum suum.

Ik zal U loven, o Heer, uit geheel mijn hart, in den kring der vromen en in de vergadering.

Groot zijn de werken des Heeren, gepast voor alle zijne oogmerken.

Lof en heerlijkheid is zijn doen, en zijne rechtvaardigheid houdt eeuwig stand.

Hij heeft eene gedachtenis gesticht voor zijne wonderen; barmhartigen genadig is de Heer, Hij verschaftte spijs aan zijne vereerders.

Zijn verbond is Hij in eeuwigheid indachtig. Hij gaf aan zijn volk zijne werkkraft te kennen.

Door hun der heidenen erf te geven: de werken zijner handen zijn getrouwheid en recht.

Al zijne geboden zijn onwrikbaar, voor eeuwig vastgesteld, op waarheid en gerechtigheid gegrond.

Hij zond verlossing aan zijn volk; Hij beval zijn verbond voor eeuwig te houden.

Sanctum et terribile
nomen ejus: * initium
sapientiae timor Domini.

Intellectus bonus om-
nibus facientibus eum: *
laudatio ejus manet in
saeculum saeculi.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc et semper, et
in saecula saeculorum.

Amen.

v. Sperate in eo omnis
congregatio populi.

R. Effundite coram illo
corda vestra.

OREMUS.

Omnipotens sempiterne
Deus, qui misericordia
tua hos fideles specialiter
aggregasti: in eorum
corda, quaesumus, Pa-
raclitum qui a te pro-
cedit infunde; illosque
in tua fide et caritate
corroborata, ut temporali
congregatione proficiant

Heilig en geducht is
zijn naam: de vrees des
Heeren is het begin der
wijsheid.

Recht verstand hebben
allen, die daarnaar han-
delen. Zijn lof bestaat
in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader,
en den Zoon en den
Heiligen Geest.

Gelijk het was in den
beginne, en nu en altijd,
en in de eeuwen der
eeuwen.

Amen.

v. Stelt uwe hoop op
Hem, gij geheele ver-
gadering des volks.

R. Stort voor Hem uwe
harten uit.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige
God, die deze geloovigen
op eene bijzondere wijze
door uwe barmhartigheid
hebt vereenigd; wij bid-
den U, stort in hunne
harten den vertrooster,
die van U voortkomt, en
versterk hen in uw geloof
en uwe liefde, opdat hunne

ad a
augm

De
electi
num
praep
largin
nedic
et ip
vivi
super
minu
Chri

De
Dom
semp
dent
adve
toto
tam
tuer
Per

R.

L
blac
beg
rich
de
men

ad aeternae felicitatis
augmentum.

Deus, qui de vivis et
electis lapidibus aeter-
num majestati tuae
praeparas habitaculum;
largire his fidelibus be-
nedictionem tuam; ut
et ipsi tamquam lapides
vivi supraedificentur
super lapidem vivum Do-
minum nostrum Jesum
Christum Filium tuum.

Defende, quaesumus
Domine, Beata Maria
semper Virgine interce-
dente, istam ab omni
adversitate familiam: et
toto corde tibi prostra-
tam, ab hostium propitius
tuere clementer insidiis.
Per Dominum etc.

R. Amen.

vereeniging op aarde
strekke tot vermeerde-
ring van hun geluk in
den hemel.

O God, die uit levende
en uitverkoren steenen
eene eeuwige woning
voor uwe Majesteit be-
reidt; verleen aan deze
geloovigen uwen zegen,
opdat ook zij als levende
steenen gebouwd worden
op den levenden steen,
onzen Heer Jezus Chris-
tus, uwen Zoon.

Bewaar, bidden wij U, o
Heer, door de voorspraak
van de H. Maria, altijd
Maagd, deze uwe dienaren
van alle onheil, en wil hen
die met een oprecht hart
voor U zijn neergekniel-
d, genadig tegen de aanval-
len der vijanden bescher-
men. Door onzen Heer,
enz. R. Amen.

*Daarna bidt men Veni, Creator Spiritus (zie
blad. 53) en zegt men de gewone gebeden bij het
begin der Conferentie; hij, die de plechtigheid ver-
richt, benoemt de Officialen. Verder kondigt hij
de verschillende dagen van het jaar aan, waarop
men de aflaten kan verdienen, en sluit deze eerste*

*vergadering met den lofzang Te Deum laudamus ,
(zie bladz. 75) en de volgende gebeden :*

v. Benedicamus Patrem
et Filium, cum Sancto
Spiritu.

R. Laudemus , et super-
exaltemus eum in
saecula.

v. Confirma hoc , Deus,
quod operatus es in
nobis.

R. A templo sancto tuo ,
quod est in Jerusalem.

v. Memor esto Congre-
gationis tuae.

R. Quam possedisti ab
initio.

v. Dominè exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus , cujus miseri-
cordiae non est nume-
rus, et bonitatis infinitus
est thesaurus; piissimae
majestati tuae pro col-
latis donis gratias agi-

v. Laten wij den Vader,
en den Zoon , en den
H. Geest zegenen.

R. Laten wij Hem in
alle eeuwen loven en
verheffen.

v. Bekrachtig , o God ,
hetgeen Gij in ons
hebt uitgewerkt.

R. Uit uwen heiligen
tempel , die te Jerusa-
lem is.

v. Wees uwe vergade-
ring indachtig.

R. Die U van het begin
af heeft toebehoord.

v. Heer , verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

O God , wiens barm-
hartigheden zonder tal
zijn en wiens goedheid
een onuitputbare schat
is , wij brengen dank
aan uwe weldadige Ma-

mus :
menti
qui p
conce
deser
futura

De
et an
famul
tuo
cum
cord
liber

D
cula
cept
tuo
para
qui
Fili
ab
vast
dos
ad t

mus : tuam semper clementiam exorantes ; ut qui petentibus postulata concedis , eosdem non deserens ad praemia futura disponas.

Deus largitor pacis , et amator caritatis ; da famulis tuis in nomine tuo congregatis veram cum tua voluntate concordiam : ut ab omnibus liberentur adversis.

Deus , qui per immaculatam Virginis Conceptionem , dignum Filio tuo habitaculum praeparasti : quaesumus ; ut qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa , eam ab omni labe praeservasti , nos quoque mundos ejus intercessione , ad te pervenire concedas.

jesteit voor de verleende weldaden , en smeeken voortdurend uwe goeder-tierenheid , dat Gij , die aan de biddenden geeft , hetgeen zij U vragen , hen nimmer verlaat , maar hen tot de toekomstige belooningen geschikt maket.

O God , geveer des vredes en minnaar der liefde , verleen aan uwe dienaren , die in uwen naam vergaderd zijn , eene ware overeenstemming met uwen wil , opdat zij van alle rampen verlost worden.

O God , die door de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd eene waardige woonplaats voor uwen Zoon hebt voorbereid ; wij bidden U , dat Gij , die , wegens het voorzien van den dood van dienzelfden uwen Zoon , haar van alle smet bewaard hebt , ook ons verleenet door hare voorspraak vlekkeloos tot U te geraken.

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Francisci meritis foetu novae prolis amplificas: tribue nobis ex ejus imitatione terrena despicere, et coelestium donorum semper participatione gaudere. Per Dominum etc.

R. Amen.

v. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

v. Fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

Vervolgens wordt de zegen gegeven met het Allerheiligste Sacrament; of ten minste de eenvoudige zegen zooals gezegd is over den dag der aanvaarding.

Na de plechtigheid plaatst de Voorzitter, te zamen met degenen, die eene bediening verkregen hebben, het Register van aanneming, Professie en de andere boeken der Vergadering met hunne betrekkelijke titels in het Archief, alsmede het authentiek bewijs van de gedane oprichting, hetwelk volgender wijze kan worden opgemaakt:

O God, die uwe Kerk door de verdiensten van den Zaligen Franciscus met nieuwe kinderen vermeerderd; geef ons, dat wij in navolging van hem de aardsche goederen verachten, en ons in het genot der hemelsche gaven altijd verblijden mogen. Door onzen Heer, enz.

R. Amen.

v. Laten wij den Heer zegenen.

R. God zij gedankt.

v. Dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid rusten in vrede.

R. Amen.

An
mens
infr
ardia
aut
dos,
a N.
erex
Tert
voca
S. M
Test
tibu
cum

wo
fo
zel
Bi
ge
do
lee

Anno Domini ,
mense , die ,
infrascriptus ego N. Gu-
ardianus (*vel* Visitator
aut Director *aut* sacer-
dos, facultatibus legitimis
a N. receptis, munitus)
erexi Congregationem
Tertii Ordinis sub in-
vocatione et patrocínio
S. N. . . . , in loco ,
Testibus N. N. praesen-
tibus. In quorum fidem
cum Testibus subscripsi.

In het jaar des
Heeren , den ,
der maand . . . heb ik
ondergeteekende N . . .
Gardiaan (*of* Visitator ,
of Directeur, *of* Priester
van de wettelijke macht,
door mij van N . . . ont-
vangen, voorzien), eene
Congregatie opgericht
van de Derde Orde ,
onder de aanroeping en
de bescherming van den
H. N. . . . , te ,
in tegenwoordigheid van
N. N. . . . , als getuigen.
Tot bevestiging daarvan
heb ik dit met de ge-
tuigen onderteeekend.

ARTIKEL VIII.

Wijze om de leden der Derde Orde den Pauselijken Zegen te geven.

De Pauselijke Zegen, verleend door Paus Leo XIII, wordt tweemaal in het jaar gegeven volgens het formulier van Benedictus XIV; maar niet op denzelfden dag, noch op dezelfde plaats, waar de Bisschop dien geeft. Dewijl men nu, krachtens genoemd formulier, zulk een zegen over het volk doet afdulen, moet hij niet afzonderlijk aan eenige leden der Derde Orde, maar aan geheel de Verga-

dering gezamenlijk gegeven worden en wel door dengene, die de Vergadering leidt, aangezien hem alleen de volmacht is verleend om dezen zegen te geven.

De Directeur of een andere gemachtigde Priester, in roket en witten stoel, knielt zonder assistenten voor het altaar en zegt :

v. Adjutorium nostrum
in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et
terram.

v. Salvum fac populum
tuum, Domine.

R. Et benedic haeredi-
tati tuae.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

v. Onze hulp is in den
naam des Heeren.

R. Die hemel en aarde
gemaakt heeft.

v. Maak uw volk zalig,
o Heer.

R. En zegen uw erfdeel.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

Daarna zegt hij staande het volgende gebed :

OREMUS.

Omnipotens et mise-
ricors Deus, da nobis
auxilium de sancto, et
vota populi hujus in
humilitate cordis veniam
peccatorum poscentis,
tuamque benedictionem
postulantis et gratiam,
clementer exaudi: dex-
teram tuam super eum
benignus extende; ac
plenitudinem divinae be-

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige en barm-
hartige God, geef ons
hulp uit uw heiligdom
en verhoor goedgunstig
de gebeden van dit volk,
dat in nederigheid des
harten de vergiffenis
zijner zonden afsmeekt
en om uwen zegen en
uwe genade vraagt:
strek uwe rechterhand
welwillend over hetzelve,

nedic
bonis
tus.
cons
Per
nost

R.
V
zege
de v
B
pote
et
San
R

For

ge
aft
On
ste
Le
30
aa
bl
vo
de

nedictionis effunde, qua
bonis omnibus cumula-
tus, felicitatem et vitam
consequatur aeternam.
Per Christum Dominum
nostrum.

en stort de volheid van
uwen goddelijken zegen
uit; opdat het met al
deze gunsten overladen,
het eeuwige geluk en
leven bekomme. Door
Christus, onzen Heer.

R. Amen.

R. Amen.

*Vervolgens begeeft hij zich naar den Epistelkant en
zegt daar rechtstaande met een enkel kruisteeken,
de volgende woorden met luide stemme uitsprekende:*

Benedicat vos Omni-
potens Deus, † Pater,
et Filius, et Spiritus
Sanctus.

U zegene de Almach-
tige God, † de Vader,
en de Zoon, en de H.
Geest.

R. Amen.

R. Amen.

ARTIKEL IX.

Formulier der Generale Absolutie of van den zegen met vollen aflat voor de seculiere leden der Derde Orde.

*Behalve den Pauselijken zegen, is op eenige dagen
gedurende het jaar nog een andere zegen met vollen
aflat (generale absolutie) aan de leden der Derde
Orde van den H. Franciscus verleend. Deze dagen
staan aangeteeekend in de Bul van Z. H. Paus
Leo XIII: Misericors Dei Filius, afgekondigd den
30 Mei 1883, namelijk in de lijst der aflaten hier-
aan verbonden: Hoofdstuk I num. 8. (zie hiervoor
bl. 45). Het formulier van denzelfden Paus Leo XIII,
voorgeschreven door zijnen Brief: Quo universi van
den 7 Juli 1882 is als volgt:*

Antiph. Intret oratio mea in conspectu tuo, Domine; inclina aurem tuam ad preces nostras; parce Domine, parce populo tuo, quem redemisti sanguine tuo pretioso, ne in aeternum irascaris nobis.

Kyrie eleison.
Christe eleison.

Kyrie eleison.
Pater noster (*secreto.*)
v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.

v. Mitte eis, Domine, auxilium de Sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

v. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

v. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis

Antiph. Mijn gebed stijge voor uw aanschijn, o Heer; neig uw oor naar onze gebeden; spaar Heer, spaar uw volk, dat gij door uw kostbaar bloed hebt vrijgekocht, opdat Gij niet in eeuwigheid op ons vergramd blijvet.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader, (*in stilte.*)

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

v. Maak uwe dienaars zalig.

R. Mijn God, die op U hopen.

v. Zend hun, o Heer, hulp uit uw Heiligdom.

R. En bescherm hen uit Sion.

v. Wees hun, o Heer, een krachtige toren.

R. Voor het aanschijn der vijanden.

v. Dat de vijand niets tegen ons vermoge.

R. En de zoon der on-

gebed
hij, n.
oor
len;
uw
uw
vrij-
niet
ons

non apponat nocere
nobis.

v. Domine exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

zer.
U

Deus, cui proprium
est misereri semper et
parcere: suscipe depre-
cationem nostram, ut
nos, et omnes famulos
tuos, quos delictorum
catena constringit, mi-
seratio tuae pietatis
clementer absolvat.

U

Exaudi, quaesumus
Domine, supplicum pre-
ces, et confitentium
tibi parce peccatis: ut
pariter nobis indulgen-
tiam tribuas benignus
et pacem.

jn

Ineffabilem nobis, Do-
mine, misericordiam
tuam clementer ostende:
ut simul nos et a
peccatis omnibus exuas,

gerechtigheid ons niet
benadeele.

v. Heer verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

God, wien het eigen
is, genadig te zijn en
te sparen; ontvang ons
smeekgebed, opdat het
medelijden uwer goed-
heid ons en al uwe die-
naars, welke met de
keten hunner zonden ge-
bonden zijn, genadig
verlosse.

Verhoor, wij bidden U,
o Heer, de gebeden der
smeekelingen en spaar
hen, die rouwmoedig
hunne zonden belijden;
opdat gij ons, welwillend
zoowel de vergiffenis als
den vrede schenket.

Toon ons, Heer toege-
vend uwe onuitsprekelij-
ke barmhartigheid: op-
dat Gij ons tegelijkertijd
van al onze zonden ont-

et a poenis, quas pro
his meremur, eripias.

Deus qui culpa offen-
deris, poenitentia pla-
caris: preces populi tui
supplicantis propitius
respice; et flagella tuae
iracundiae, quae pro
peccatis nostris mere-
mur, averte. Per Chris-
tum Dominum nostrum.
Amen.

doen, en van de straffen,
welke wij voor deze
verdienen, verlossen
moget.

O God, die door de zonde
vergramd, door de boet-
vaardigheid verzoend
wordt: verhoor genadig de
gebeden van uws meekend
volk; en weer van ons de
geesels uwer gramschap,
die wij door onze zonden
verdienen. Door Christus
onzen Heer. Amen.

Daarna :

Confiteor etc. Misereatur etc. Indulgentiam etc.

De priester vervolgt :

Dominus Noster Jesus
Christus, qui beato
Petro Apostolo dedit
potestatem ligandi at-
que solvendi, Ille vos
absolvat ab omni vin-
culo delictorum, ut ha-
beatis vitam aeternam,
et vivatis in saecula
saeculorum.

Amen.

Per sacratissimam
Passionem et Mortem
Domini Nostri Jesu
Christi; precibus et

Jezus Christus, onze
Heer, die aan den za-
ligen Apostel Petrus de
macht heeft gegeven
van te binden en te
ontbinden, Hij ontsla u
van elken zondeband, op-
dat gij het eeuwige leven
bekomet en in de eeuwen
der eeuwen levet.

Amen.

Door het allerheiligste
Lijden en den Dood van
onzen Heer Jezus Chris-
tus, door de gebeden en

meritis beatissimae semper Virginis Mariae, beatorum Apostolorum Petri et Pauli, beati Patris Nostri Francisci, et omnium Sanctorum, auctoritate a Summis Pontificibus mihi concessa, plenariam Indulgentiam omnium peccatorum vestrorum vobis impertior. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

Amen.

de verdiensten van de allerzaligste Maria altijd Maagd, van de zalige Apostelen Petrus en Paulus, van onzen zaligen Vader Franciscus en van alle heiligen, schenk ik U, door de macht mij door de Pausen geschonken, den vollen aflaat van al uwe zonden. In den naam des Vaders, en des Zoons † en des Heiligen Geestes.

Amen.

Indien deze aflaat wordt gegeven onmiddellijk na de Absolutie in den biechtstoel, dan kan de Priester, met achterlating van het voorgaande, terstond beginnen met de woorden: Dominus Noster Jesus Christus etc., en zoo voortgaan tot het einde, stellende het meervoud in het enkelvoud.

Mochten omstandigheden beletten dit formulier te gebruiken, dan kan de Priester, al het overige weglatende, zeggen:

Auctoritate a Summis Pontificibus mihi concessa plenariam omnium peccatorum tuorum indulgentiam tibi impertior. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti. R. Amen.

Door de macht mij door de Pausen geschonken verleen ik U den vollen aflaat van al uwe zonden. In den naam des Vaders, en des Zoons † en des Heiligen Geestes. R. Amen.

ARTIKEL X.

Absolutie in stervensgevaar.

Om den vollen aflat mede te deelen aan de leden der Derde Orde op het sterfbed, zal de Pater Directeur of elk ander gemachtigde Biechtvader het formulier bezigen door Z. H. Benedictus XIV en opnieuw door Leo XIII voorgeschreven en in het Rituale Romanum opgenomen:

De kamer, waar de zieke ligt, binnentredende zegt hij:

v. Pax huic domui.
r. Et omnibus habitantibus in ea.

v. Vrede zij dit huis.
r. En allen die het bewonen.

Hierna besproeit hij den zieke, de kamer en de omstanders met wijwater, zeggende de Antiphoon:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Besproei mij, o Heer, met hyssop en ik zal gezuiverd worden: wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Daarna het eerste vers van den Psalm Miserere met Gloria Patri etc. Sicut erat etc., waarna hij herhaalt de Antiphoon Asperges me etc.

v. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
r. Qui fecit coelum et terram.

v. Onze hulp is in den naam des Heeren.
r. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Antiph. Ne reminis-
caris, Domine, delicta
famuli tui, (*vel* ancillae
tuae,) neque vindictam
sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleison.
Christe eleison.

Kyrie eleison.
Pater noster (*secreto*).
v. Et ne nos inducas in
tentationem.
R. Sed libera nos a
malo.
v. Salvum fac servum
tuum (*vel* salvam fac
ancillam tuam).
R. Deus meus, speran-
tem in te.
v. Domine, exaudi ora-
tionem meam.
R. Et clamor meus ad
te veniat.
v. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

ORATIO.

Clementissime Deus,
Pater misericordiarum
et Deus totius conso-
lationis, qui neminem
vis perire in te creden-

Antiph. Gedenk, o
Heer, niet langer de
zonden van uwen dienaar,
(*of* van uwe dienaressen) en
wreek U niet over zijne
(hare) misdaden.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U
onzer.

Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader (*in stilte*).

v. En leid ons niet in
bekoring.

R. Maar verlos ons van
den kwade.

v. Maak uwen dienaar
(uwe dienaressen) zalig.

R. Mijn God, die op U
hoopt.

v. Heer, verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

GEBED.

Goedertierenste God,
Vader der barmhartighe-
den en God van alle ver-
troosting, die niet wilt,
dat iemand verloren ga

tem atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N. (*vel* famulam tuam) quem, (*vel* quam) tibi vera fides et spes christiana commendant. Visita eum (*vel* eam) in salutari tuo, et per Unigenitum tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge: ut ejus anima, in hora exitus sui, te judicem propitiatum inveniat, et in Sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eumden Christum Dominum nostrum. Amen.

die in U gelooft en op U hoopt, aanschouw genadig volgens de volheid van uwe barmhartigheden uwen dienaar N. (*of* uwe dienaressen) wiens (*of* wier) waargelooften christelijke hoop hem (*of* haar) U aanbevelen. Bezoek hem (*of* haar) in uw heil, en schenk hem (*of* haar) goedgunstig door het lijden en den dood van uw eeniggeboren Zoon, de vergiffenis en kwijtschelding zijner (*harer*) zonden: opdat zijne (*hare*) ziel, bij zijn (*haar*) sterfensuur in U een goedertieren rechter vinde, en in het Bloed van denzelfden uwen Zoon van alle vlek gezuiverd tot het eeuwige leven moge overgaan. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Hierna wordt door een der tegenwoordig zijnde dienaren het Confiteor gebeden, de Priester zegt Misereatur etc., en vervolgt:

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi,

Moge Jezus Christus, onze Heer, de Zoon van

qui b
suo
gand
per
serio
fessi
titua
quan
rece
tate
Sed
tiam
mis
cato
In
Fili

F
ma
ter
nip
pra
tae
tas
sen

te
liu

qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi: per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti: et ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

Per sacrosancta humanae reparationis Mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes praesentis et futurae vitae poenas, Paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur.

Amen.

Benedicat te omnipotens Deus Pater, et Filius † et Spiritus Sanctus.
Amen.

den levenden God, die aan zijn zaligen Apostel Petrus de macht van te binden en te ontbinden heeft gegeven, door zijne liefderijke barmhertigheid uwe belijdenis ontvangen, en u uw vorig kleed teruggeven, dat gij in het Doopsel hebt ontvangen: en ik, met de macht mij door den Heiligen Stoel verleend, schenk u den vollen aflat en de vergiffenis van al uwe zonden. In den naam des Vaders en des Zoons † en des Heiligen Geestes.

Door de allerheiligste geheimen van de verlossing van het mensche-lijk geslacht, vergeve de almachtige God u alle straffen van het tegenwoordige en toekomstige leven, opene u de poorten van het Paradijs en voere u tot de eeuwige vreugden.

Amen.

U zegene de almachtige God: de Vader, en de Zoon † en de H. Geest.
Amen.

Indien de dood nabij mocht zijn en er geen tijd is voor de generale biecht en de gebeden, geeft de Priester den stervende terstond den aflat, zeggende: Dominus Noster etc.

En mocht de dood ook hiervoor geen tijd laten, dan zegt hij spoedig:

Indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo, in nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti. Amen.

Den vollen aflat en de vergiffenis van al uwe zonden schenk ik u, in den naam des Vaders, en des Zoons † en des H. Geestes. Amen.

Zegeni

De

Roket

v. Ad

in

R. Qu

ter

v. Do

one

R. Et

ve

v. D

R. E

O

rico

imm

tuar

(vel

dice

†

que

Fra

rit

et

imp

BIJVOEGSEL.

Zegening van het koordje van den H. Franciscus.

De Priester met de noodige volmacht voorzien, in Roket en Stool volgens de kleur van den dag, zegt :

v. Adjutorium nostrum
in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et
terram.

v. Domine, exaudi orati-
onem meam.

R. Et clamor meus ad te
veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

v. Onze hulp is in den
naam des Heeren.

R. Die hemel en aarde
gemaakt heeft.

v. Heer, verhoor mijn
gebed.

R. En mijn geroep kome
tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Omnipotens et mise-
ricors Deus, oramus
immensam clementiam
tuam, ut hanc chordam
(*vel* has chordas) bene-
dicere † et sanctificare
† digneris, ut quicum-
que sub invocatione S.
Francisci ea cinctus fue-
rit (*vel* cincti fuerint)
et misericordiam tuam
imploraverit (*vel* implo-

Almachtige en barm-
hartige God, wij bidden
uwe oneindige goeder-
tierenheid, dat Gij dit
koordje (*of* deze koordjes)
gelievet te zegenen † en
te heiligen †, opdat een-
ieder, die onder aanroe-
ping van den H. Francis-
cus daarmede omgord
zal (*of* zullen) zijn, en uwe
barmhartigheid zal (*of*

raverint) veniam et indulgentiam tuae sanctae misericordiae consequatur (*vel* consequantur).

Deus, qui ut servum redimeres, Filium tuum per manus impiorum ligari voluisti, benedic $\dagger$, quaesumus, cingulum istum: et praesta; ut famulus tuus, qui (*vel* famula tua; quae) hoc poenitentiae ligamine praecingitur, vinculorum ejusdem Domini Nostri Jesu Christi perpetuo memor existat, tuisque semper obsequiis alligatum (*vel* alligatam) se esse cognoscat. Per eundem Dominum Nostrum etc.

R. Amen.

Hierna besproeit hij het koord met wijwater en omgordt daarmede den Broeder, zeggende:

Accipe chordam B. P. N. Francisci, ut sint lumbi tui praecincti, in signum continentiae, et castitatis. In nomine

zullen) ingeroepen hebben van uwe heilige barmhartigheid vergiffenis en kwijtschelding verkrijge.

O God, die, om den slaaf te verlossen, hebt gewild dat uw Zoon door de banden van goddeloozen zou gebonden worden, zegen $\dagger$, smeecken wij U, dit kleet; en geef, dat uw dienaar (*of* uwe dienaressen), die met dezen band van boetvaardigheid omgord wordt, steeds de banden van denzelfden Jezus Christus, onzen Heer, gedenke, en wete dat hij (*of* zij) voortaan aan het volbrengen uwer geboden gehouden is. Door denzelfden onzen Heer, enz.

R. Amen.

Ontvang het koord van Onzen Zaligen Vader Franciscus, opdat daarmede uwe lendenen omgord zijn tot een teeken

Patr
Spiri

R.

D

Apo
cans
catu
prac
nec
cing
tuu
que
nos
pra
sur
cin
tar
et
lig
au
be
mu
(ve
de
us
pe
re
cu

Patris, et Filii † et
Spiritus Sancti.

R. Amen.

ORENUS.

Deus, qui B. Petro
Apostolo tuo, signifi-
cans qua morte clarifi-
caturus esset Deum,
praedixisti ipsum in se-
nectute ab alio fore
cingendum; famulum
tuum (*vel* famulam tuam),
quem (*vel* quam) cingulo
nostrae Fraternitatis
praecingimus, tua, quae-
sumus, caritate prae-
cinge, tui nominis salu-
tari metu constringe,
et cor ejus alliga tuorum
ligamine mandatorum, ut
auxilio gratiae tuae li-
beratus (*vel* liberata) a
mundo, tuoque vinctus
(*vel* vincta) servitio, in
devotione, quam assumit,
usque in finem jugiter
perseveret. Qui vivis et
regnas in saecula sae-
culorum.

R. Amen.

vanonthoudingen kuisch-
heid. In den naam des Va-
ders, en des Zoons † en
des H. Geestes. R. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die aan uwen
zaligen Apostel Petrus,
bij uwe voorzegging door
welken dood hij God zoude
verheerlijken, hebt voor-
speld, dat hij in zijn ouder-
dom door een ander zou
gebonden worden; bind,
smeeke wij U, uwen die-
naar (*of* uwe dienaars), die
wij met den band onzer
broederschap hebben om-
gord, met uwe liefde, klui-
ster hem (*of* haar) met
eene zalige vrees voor
uwen naam, en omstren-
gel zijn (*of* haar) hart met
den band uwer geboden,
opdat hij (*of* zij) door de
hulp uwer gratie van de
wereld verlost, en aan u-
wen dienst verbonden, in
de gelofte welke (hij *of* zij)
heeft gedaan, altijd tot het
einde getrouw volharde.
Die leeft en heerscht in
de eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

Indien er meer postulanten te zamen zijn, neemt men het meervoud voor het enkelvoud als volgt :

Ego auctoritate qua fungor, et mihi concessa est, recipio te (*vel vos*) et suscipio ad participationem omnium bonorum spiritualium, quae in toto Ordine Seraphici Patris nostri Francisci ex gratia Dei habentur. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis Patris, et Filii † et Spiritus Sancti descendat super te (*vel vos*) et maneat semper.

R. Amen.

Ik, door de macht waarmee ik bekleed ben en die mij verleend is, ontvang u en neem u op om deelachtig te worden aan alle geestelijke goederen, die in de geheele Orde van onzen Serafijnschen Vader Franciscus, door Gods genade, ontvangen zijn. In den naam des Vaders, en des Zoons † en des H. Geestes. Amen.

De zegen van den almachtigen God den Vader, den Zoon † en den Heiligen Geest dale over u neder en blijve altijd.

R. Amen.

Concordat cum originali. In fidem, etc.

Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis,
die 27 Junii 1883.

LAURENTIUS SALVATI S. R. C. *Secretarius.*

TOEWIJDING

van de leden der Derde Orde van den H. Franciscus
aan het Allerheiligste Hart van Jezus.

O Allerzoetste Jezus, Vader van barmhartigheid, God van sterkte en troost, onuitputtelijke Bron van liefde, die ondanks onze onwaardigheid de oneindige schatten van uw goddelijk Hart voor ons hebt willen openen, met ootmoed en vertrouwen komen wij, kinderen van den H. Franciscus, ons voor U nederwerpen, ten einde een krachtigen steun te vinden te midden van de gevaren, die ons omgeven, en ons in den geest van den H. Stichter onzer Orde te vernieuwen. De vijanden onzer zielen zijn veelvuldig en machtig, en onze zwakheid is uiterst groot, de strijd tegen de zinnelijkheid, hoovaardigheid en begeerlijkheid der oogen zeer hevig. Doch wij verwachten, dat uwe oneindige goedheid onze wankelende schreden besturen, onze zwakke krachten versterken, al de aanslagen onzer in- en uitwendige vijanden

verijdelen en ons de genade verleenzen zal, om gedurende al onze overige levensdagen den weg te kunnen bewandelen, dien onze H. Vader Franciscus ons door woord en voorbeeld heeft afgebakend.

Met dit vertrouwen beziel, offeren wij aan uw liefderijk Hart ons zelve en onze geheele Congregatie. Wij offeren U onze zielen en lichamen, alles wat wij zijn en bezitten; wij leggen in uw teerminnend Hart neer onze vreugde en droefheid, onze hoop en onze vrees, en hebben geen ander verlangen dan geheel en onverdeeld door eene innige liefde aan uw Goddelijk Hart toe te behooren. Steunende op den krachtigen bijstand uwer genade, beloven wij U, dat wij uwe heilige wetten en den Derden Regel van onzen Serafijn-schen Vader in 't vervolg volmaakter zullen onderhouden, dan wij tot dusverre gedaan hebben: dat wij de deugden van versterving en boetvaardigheid, van ootmoed en onthechting aan het aardsche, waarin de geest van onzen H. Stichter bestaat, dikwijls in uw Allerheiligste Hart zullen beschouwen, opdat diezelfde gevoelens en deugden uit uw Goddelijk Hart in onze harten mogen overgaan.

Aan den voet van uw Tabernakel, waar uw minnelijk Hart rust voor ons, zullen wij dikwijls neerknielen, om die deugden, en inzonderheid eene edelmoedige en standvastige liefde, voor ons zelve en al de Leden onzer H. Orde af te smeekeu. Bijzondere genaden vragen wij U, om in de deugd ons deze maand ter beoefening voorgesteld, toe te nemen; die deugd zullen wij U in ons H. Officie aanbevelen, en ten minste 'savonds daarover ons geweten onderzoeken.

Opdat deze onze opdracht en toewijding U wel-

geval
ze U
de l
door
Fran
en
onde
Lod
Pat
G
vall
te
(en
in
H.
zijn
en
Ha
va
Ke
W
be
ze
U
g
a
t
v
C
r

gevalliger en ons voordeeliger worde, bieden wij ze U aan door de handen uwer Onbevleete Moeder, de bijzondere Beschermster van onze H. Orde, door de handen van onzen Serafijnschen Vader Franciscus, den Vriend van het Goddelijk Hart, en van onze H. Moeder Clara. Wij stellen ze onder de hoede van onze heilige beschermers Lodewijk en Elisabeth en van den Patroon (of de Patrones) dezer maand...

Gewaardig U dan, o Goddelijk Hart, met welgevallen op ons, kinderen van den H. Franciscus, neer te zien; bescherm en zegen de geheele Derde Orde (en bijzonder onze Congregatie), opdat zij toeneme in getal en nog meer in den geest van onzen H. Stichter; geef ons al die genaden, welke noodig zijn, om onze verhevene roeping wel te begrijpen en getrouw er aan te beantwoorden. Medelijdend Hart, geef ons warme deelneming in den toestand van onzen H. Vader den Paus en den strijd der Kerk; versterk onzen geliefden Opperpriester en Weldoener Leo XIII in zijne langdurige en harde beproevingen, en laat hem spoedig de volledige zegepraal zijner Kerk aanschouwen.

Eindelijk, milddadig Hart van Jezus, gewaardig U, den overvloed uwer barmhartigheden over de geheele Kerk uit te storten, overdek de gansche aarde met uwe oneindige verdiensten, opdat zij tot een geheel nieuw leven verrijze, en alle harten van eene teedere en standvastige liefde tot uw Goddelijk Hart ontvlamd worden. Amen.....

Zoet Hart van Jezus, maak, dat ik U steeds meer en meer beminne. (300 dagen afaat.)

HET „SERAFIJNSCH OFFICIE”,

zooals Zijne Heiligheid Paus Leo XIII

de dagelijksche gebeden: 12maal *Onze Vader* enz.
van de Derde Orde, heeft genoemd.

Ofschoon de Leden aan deze verplichting van hunnen H. Regel voldoen met 12maal elken dag het *Onze Vader*, het *Wees gegroet* en 't *Glorie zij den Vader* ... te bidden, zoo is het toch zeer nuttig en aan te raden, dat men 1° de Metten en Laudan — zesmaal het *Onze Vader* enz. bidde des avonds te voren; de *Prime*, de *Terts*, *Sexte* en *None*, of viermaal het *Onze Vader* enz. des morgens, of op den voormiddag; de *Vespers* en *Completen*, of laatstelijk tweemaal het *Onze Vader* enz. op den namiddag, of tegen den avond.

2° Dat men zich daarbij voorstelle het smartelijk lijden van onzen goddelijken Zaligmaker.

3° Dat men bij de intentie om aan zijnen Regel te voldoen nog andere intenties voege...

Gebed voor elk deel van het Officie.

Goddelijk Hart van Jezus! in vereeniging met het gebed, dat Gij tijdens uw leven uwen hemelschen Vader hebt opgedragen, en in uw H. Sacrament van liefde nog dagelijks voor ons opoffert, wil ik mijn heilig officie beginnen. Geef mij de genade om het zoo te bidden, dat het U welgevallig en ons voordeelig worde! O Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, bid met en voor mij, en draag mijn H. Officie aan God op.

DE METTEN EN LAUDEN.

's Avonds te voren.

1. Verbeeld u Christus te zien in de zaal van het laatste avondmaal, en zeg: O Heer Jezus Christus, die op den vooravond van uw lijden het Allerheiligste Sacrament des Altaars hebt ingesteld, ontferm U onzer. Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader enz.

Jezus, zachtmoedig en nederig van hart, maak mijn hart gelijk aan het uwe. (300 dagen afaat eens daags.)

2. Verbeeld u Christus te zien in den hof van Olijven, en zeg: O Heer Jezus Christus, die bedroefd tot den dood in den hof van Olijven, uwen hemelschen Vader hebt gebeden, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil! (300 dagen afaat.) Zegen onze Gemeente en alles wat hier ondernomen is tot de eer van uwen goddelijken Zoon en de zaligheid der zielen.

3. Verbeeld u Jezus Christus te zien in zijn doodstrijd, en zeg: O Heer Jezus Christus, die in uwen doodstrijd een bloedig zweet hebt vergoten, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

H. Jozef, vriend van het H. Hart, bid voor mij, (100 dagen afaat eens daags) verkrijg voor ons een zaligen dood.

4. Verbeeld u te zien, hoe Jezus door zijnen trouweloozen Apostel Judas wordt omhelsd en valschelijk verraden, en zeg: O Heer Jezus Christus, die door Judas verraden, gevangen wordt genomen, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

H. Moeder Anna, verkrijg voor ons de genade, al onze werken, zelfs de geringste, door eene zuivere meening te heiligen.

5. Verbeeld u te zien, hoe Jezus door de bende als een misdadiger wordt gebonden en geboeid, en zeg: O Heer Jezus Christus, die als een boosdoener gebonden, naar Annas en Caïphas wordt gesleurd, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

H. Joachim, Vader der Allerheiligste Maagd, verkrijg voor ons onderwerping aan den aanbiddelijken wil van God, geduld in lijden en beproeving.

DE LAUDEN.

6. Verbeeld u Jezus te zien, door den Hoogen Raad veroordeeld, bespot en mishandeld, en zeg: O Heer Jezus Christus, die door den Hoogen Raad des doods schuldig zijt verklaard, en daarna den ganschen nacht bespot en mishandeld, ontferm U onzer. Onze Vader enz.

H. Franciscus, onze Serafijnsche Vader, verkrijg voor ons den geest der Derde Orde: den geest van onthechting aan het aardsche, van versterving, ootmoed en liefde voor Kerk en Paus....

DE PRIME.

7. Verbeeld u Jezus te zien, gesleurd door de straten van Jeruzalem, en zeg: O Heer Jezus Christus, die in den vroegen morgen aan den Heidenschen rechter Pilatus zijt overgeleverd, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

Beschermheilige der maand, H. N.N., verkrijg voor ons de deugd die ons deze maand in U ter navolging is aanbevolen.

DE TERTS.

8. Verbeeld u Jezus te zien, gebonden aan de kolom, wreedaardig gegeeseld en met doornen gekroond, en zeg: O Heer Jezus Christus, die om de derde uur wreedaardig gegeeseld en met doornen zijt gekroond, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

H. Lodewijk, beschermder onzer Orde, verkrijg voor mij deze bijzondere genade.....

DE SEXTE.

9. Verbeeld U Jezus te zien, op het kruishout uitgestrekt en daaraan genageld, en zeg: O Heer Jezus Christus, die om de zesde uur wreedaardig aan het kruis zijt genageld, ontferm U onzer. Onze Vader enz.

H. Elisabeth, beschermheilige onzer Orde, verkrijg voor mij deze bijzondere weldaad..

DE NONE.

10. Verbeeld u te zien, hoe Jezus aan het kruis opgeheven sterft, en zeg: O Heer Jezus Christus, die om de negende uur uwen geest in de handen van uwen hemelschen Vader hebt aanbevolen, ontferm U onzer. Onze Vader enz....

H. Moeder Clara, verkrijg voor ons de zelfverloochening, de engelachtige zuiverheid, ijver voor Gods glorie en de zaligheid der zielen.

DE VESPER.

11. Verbeeld u te zien, hoe Jezus van het kruis wordt afgenomen en neergelegd in den schoot zijner bedroefde Moeder, en zeg: O Heer Jezus Christus, die tegen den avond door uwe trouwe

leerlingen van het kruis zijt afgenomen en in den schoot uwer bedroefde Moeder zijt neergelegd, ontferm U onzer. Onze Vader enz....

H. Antonius, bid voor de stervenden, bijzonder voor de leden onzer H. Orde.....

DE COMPLETEN.

12. Verbeeld u te zien, hoe Jezus naar het graf gedragen en daarin wordt neergelegd, en zeg: O Heer Jezus Christus, die door uwe allerbedroefdste Moeder en uwe getrouwste leerlingen naar het graf zijt begeleid, ontferm U onzer. Onze Vader, enz....

Heer! geef, door de voorspraak der HH. Martelaren van Gorinchem: Leonardus, Nicolaas enz., aan de geloovige zielen, bijzonder aan de overledenen onzer H. Orde, de eeuwige rust.

SLUITGEBED.

Goddelijk Hart van Jezus, onder de herinnering van uw bitter lijden, en ter eere van onzen Serafijnschen Vader Franciscus en onze bijzondere Beschermheiligen, heb ik, bijgestaan door mijnen goeden Engel, mijn H. Officie volbracht; moge het U welgevallig zijn. Vergeef mij alle onachtzaamheden en menschelijke zwakheden, waarmede het altijd vergezeld gaat. Neem het aan als eene vergoeding voor de zonden en beledigingen, die U elk uur van den dag door zoo-velen worden aangedaan. Amen.

GEBEDEN ONDER DE H. MIS.

Voorbereidend Gebed.

Nedergeknield, o mijn God, in uwe goddelijke tegenwoordigheid, aanbid ik uwe opperste Majesteit. Ik bemin U boven alles, meer dan mij zelven, meer dan mijn leven; ik betreur en verfoei al mijne zonden.

In vereeniging met den gekruisigden Jezus, wijd ik U mijn lichaam, mijne ziel, al mijne zinnen, mijn geheugen, verstand en mijnen wil. Vereenigd met den Priester aan het altaar, offer ik U, o Hemelsche Vader! het kostbaar bloed en het lijden van uwen welbeminden Zoon. Moge dit heilig offer mij meer en meer zuiveren van de vlekken der zonden! Mogen de gunsten en aflaten die ik thans hoop te verdienen, de overgebleven straffen der zonden immer meer uitdelgen en de zielen in het vagevuur, bijzonder N. en N. van hare pijnen verlossen en haar de deur des hemels openen!

Mijn Jezus, barmhartigheid!

(Telkens 100 dagen aflaat.)

Zoet hart van Maria, wees mijn heil.

(Telkens 300 dagen aflaat.)

Heilige Jozef, vriend van het H. Hart, bid voor ons.

(100 dagen aflaat, eens per dag.)

Confiteor.

Maak dat ik U, o Heer, de zoetheid en de schoonheid zelve, beminne! Maak dat ik U beminne uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit alle mijne krachten, uit alle mijne begeerten. Geef mij de genade van mij aan U te hechten met eene groote vermorzeling des harten en eene bron van overvloedige tranen, met een diepen eerbied en eene waarlijk kinderlijke vreeze. Dat ik altijd en overal U in mijn hart drage, op mijne lippen hebbe en voor het inwendig oog mijner ziel, opdat geen vreemde genegenheid ooit in staat zij mij van U te verwijderen. (H. Aug.)

O Jezus, die zachtmoedig en ootmoedig van harte zijt, maak mijn hart gelijk aan het uwe!
(300 dagen afl., eens per dag, Pius IX 25 Jan. 1868.)

Introitus.

Bieden wij der allerheiligste Drieëenheid de verdiensten van Jezus Christus tot dankzegging voor het allerkostbaarste bloed dat Jezus voor ons in den hof der Olijven heeft vergoten, en door deze zijne verdiensten smeeke wij zijne goddelijke Majesteit om vergeving onzer zonden. Onze Vader. Wees gegroet. Glorie zij den Vader enz.

Bieden wij der allerheiligste Drieëenheid de verdiensten van Jezus Christus aan, tot dank voor zijn kostbaarsten dood, voor ons aan het kruis geleden; en door deze zijne verdiensten smeeke wij zijne goddelijke Majesteit om vergiffenis der straffen, welke wij voor onze zonden schuldig zijn. Onze Vader. — Wees gegroet. Glorie zij den Vader enz.

Bieden wij der allerheiligste Drieëenheid de verdiensten van Jezus Christus aan tot dankzegging voor zijne onuitsprekelijke liefde, welke Hem van den Hemel op aarde deed nederdalen om de menschelijke natuur aan te nemen, voor ons te lijden en aan het kruis te sterven; en door deze zijne verdiensten smeeken wij zijne goddelijke Majesteit zich te gewaardigen onze zielen na den dood de hemelsche heerlijkheid binnen te leiden.

Onze Vader. — Wees gegroet. Glorie zij den Vader enz.

(100 *dagen aflat*, LEO XII 21 *Oct.* 1823).

Gloria in Exelsis.

God zij geloofd! Geprezen zijn allerheiligste naam! Geloofd zij Jezus Christus, waarachtig God en waarachtig mensch! Geloofd zij Jezus naam! Geloofd zij Jezus in het allerheiligste Sacrament! Geprezen zij de verhevene Moeder Gods Maria, de allerheiligste! Geprezen zij de naam der Maagd en Moeder Maria! Geprezen zij God in zijne Engelen en Heiligen!

(365 *dagen aflat*, PIUS VII 23 *Juli* 1801.)

Epistel en Evangelie.

O mijn God! ik geloof vastelijk alles wat Gij geopenbaard hebt en de H. Kerk te gelooven voorhoudt, dewijl Gij, de onfeilbare waarheid, het hebt geopenbaard. O mijn God! ik hoop door de verdiensten van Jezus Christus van U vergiffenis mijner zonden, uwe genade en het eeuwig leven te bekomen, wijl Gij almachtige, barmhartige

en getrouwe God dit hebt beloofd. O mijn God, ik bemin U van ganscher harte en boven alles, wijl Gij mijn beste Vader en hoogste beminnenswaardigste goed zijt. Om U bemin ik ook mijne naasten, vrienden en vijanden gelijk mij zelven.

(7 jaren en 280 dagen aflaat, BENEDICTUS XIV 15 Jan. 1756.)

Credo.

Zie mij hier, o goede en allerzoetste Jezus neergeknield in uwe allerheiligste tegenwoordigheid, U biddende en smekende met de grootste vurigheid mijner ziel, dat gij U gewaardiget in mijn hart te prenten levendige gevoelens van geloof, hoop en liefde, en een waar berouw over mijne zonden en den vasten wil om mij te beteren, terwijl ik met groote liefde en droefheid uwe vijf wonden beschouw en in den geest overdenk, voor oogen hebbende, wat de profeet David van U, o goede Jezus, zeide, „Zij hebben mijne handen en voeten doorboord, zij hebben alle mijne beenderen geteld”.

(Vollen aflaat, mits men gebiecht en gecommuniceerd hebbe en eenigen tijd bidde volgens de meening van Z. H. Daarenboven moet men het Gebed bidden voor eene afbeelding van den gekruisten Jezus. PIUS IX 31 Juli 1858.)

Offerande.

Jezus, Maria, Jozef, ik geef U mijn hart, mijn geest en mijn leven.

Jezus, Maria, Jozef, staat mij bij in mijnen laatsten doodstrijd.

Jezus , Maria , Jozef , moge ik in uw heilig gezelschap in vrede sterven.

(*Telkens 300 dagen afluat*, PIUS VII 28 April 1807.)

Lavabo.

Zuiver mij , Heer Jezus , door uwe oneindige verdiensten. Ik wil mij niet rechtvaardigen gelijk Pilatus , maar ik beken mijne ondankbaarheid jegens U. Ik bid U ootmoedig om vergiffenis en smee U mij uwe liefde en uwe genade te schenken. Amen.

Zoet hart van Maria , wees mijn heil.

(*Telkens 300 dagen afluat*.)

Sanctus.

Heilig , heilig , heilig zijt Gij o Heer , God der heerscharen ! De aarde is vervuld van uwe heerlijkheid ! Glorie zij den Vader , den Zoon en den Heiligen Geest !

(100 dagen afluat , CLEMENS XIII 26 Juni 1770.)

Onder de Consecratie.

Lof en dank zij ten allen tijde aan het allerheiligste en allergoddelijkste Sacrament !

(100 dagen afluat , PIUS VII 7 Dec. 1819.)

Ik aanbid U ten allen tijde , o levend brood des hemels , o allerheiligste Sacrament. Goddelijke Jezus , hart van Maria , zegent mij , ik bid er U om. Ik geef U mijn hart , o mijn Jezus , o mijn Verlosser.

en getrouwe God dit hebt beloofd. O mijn God, ik bemin U van ganscher harte en boven alles, wijl Gij mijn beste Vader en hoogste beminnenswaardigste goed zijt. Om U bemin ik ook mijne naasten, vrienden en vijanden gelijk mij zelven.

(7 jaren en 280 dagen aflat, BENEDICTUS XIV 15 Jan. 1756.)

Credo.

Zie mij hier, o goede en allerzoetste Jezus neergeknield in uwe allerheiligste tegenwoordigheid, U biddende en smekende met de grootste vurigheid mijner ziel, dat gij U gewaardiget in mijn hart te prenten levendige gevoelens van geloof, hoop en liefde, en een waar berouw over mijne zonden en den vasten wil om mij te beteren, terwijl ik met groote liefde en droefheid uwe vijf wonden beschouw en in den geest overdenk, voor oogen hebbende, wat de profeet David van U, o goede Jezus, zeide, „Zij hebben mijne handen en voeten doorboord, zij hebben alle mijne beenderen geteld”.

(Vollen aflat, mits men gebiecht en gecommuniceerd hebbe en eenigen tijd bidde volgens de meening van Z. H. Daarenboven moet men het Gebed bidden voor eene afbeelding van den gekruisten Jezus. PIUS IX 31 Juli 1858.)

Offerande.

Jezus, Maria, Jozef, ik geef U mijn hart, mijn geest en mijn leven.

Jezus, Maria, Jozef, staat mij bij in mijnen laatsten doodstrijd.

Jezus, Maria, Jozef, moge ik in uw heilig gezelschap in vrede sterven.

(*Telkens 300 dagen aflaat*, PIUS VII 28 April 1807.)

Lavabo.

Zuiver mij, Heer Jezus, door uwe oneindige verdiensten. Ik wil mij niet rechtvaardigen gelijk Pilatus, maar ik beken mijne ondankbaarheid jegens U. Ik bid U ootmoedig om vergiffenis en smeeek U mij uwe liefde en uwe genade te schenken. Amen.

Zoet hart van Maria, wees mijn heil.

(*Telkens 300 dagen aflaat*.)

Sanctus.

Heilig, heilig, heilig zijt Gij o Heer, God der heerscharen! De aarde is vervuld van uwe heerlijkheid! Glorie zij den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest!

(100 dagen aflaat, CLEMENS XIII 26 Juni 1770.)

Onder de Consecratie.

Lof en dank zij ten allen tijde aan het allerheiligste en allergoddelijkste Sacrament!

(100 dagen aflaat, PIUS VII 7 Dec. 1819.)

Ik aanbid U ten allen tijde, o levend brood des hemels, o allerheiligste Sacrament. Goddelijke Jezus, hart van Maria, zegent mij, ik bid er U om. Ik geef U mijn hart, o mijn Jezus, o mijn Verlosser.

Na de Consecratie.

Zie, mijn liefdevolste Jezus! hoever de overmaat uwer liefde is gegaan. Van uw Vleesch en kostbaar Bloed hebt Gij mij een goddelijk maal bereid, om U geheel aan mij te schenken. Wie heeft U toch tot zulke allergrootste liefdesbetuigingen bewogen? Zeker niemand anders dan de vurige liefde waarmee uw hart vervuld is. O aanbiddenswaardig hart van mijnen Jezus, gloeiend fornuis der goddelijke liefde! neem mijne ziel in uwe heiligste wonde, opdat ik in deze school der liefde leere wederkeerig beminnen dien God, welke mij zulke bewonderenswaardige bewijzen zijner liefde heeft gegeven. Amen.

(100 *dagen aflat*, Pius VII 9 Febr. 1818.)

Pater Noster.

Eeuwige Vader, wij offeren U op het allerkostbaarste bloed dat Jezus met zooveel liefde en zooveel smart voor ons vergoot uit de wonde zijner rechterhand; en door de verdiensten en kracht van dit bloed bezweren wij uwe goddelijke Majesteit ons haren zegen te willen schenken; opdat wij daardoor geholpen, tegen onze vijanden beschermd en van alle kwaden worden verlost, terwijl wij zeggen: „De zegen van den Almachtigen God, des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes dale op ons neder en blijve ten allen tijde bij ons. Amen. Onze Vader. — Wees gegroet. Glorie zij den Vader enz.

(100 *dagen aflat*, LEO XII 25 Oct. 1828.)

Agnus Dei.

Eeuwige Vader! ik offer U op het allerkostbaarste Bloed van Jezus Christus tot uitboeting mijner zonden en voor de behoeften der Heilige Kerk.

(100 dagen aflat, PIUS VII 29 Maart 1817.)

Communie.

Ik aanbid U ieder oogenblik o levend brood, o allerheiligst Sacrament! O Goddelijke Jezus, o Hart van Maria! ik smeeek U, zegent mij.

Ik schenk U mijn hart o Jezus, mijn allerheiligste Verlosser!

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligste en allergoddelijkste Sacrament.

(100 dagen aflat, eens daags.)

Laatste Gebeden.

O Allerheiligste Maagd Maria, Moeder van het vleeschgeworden woord, schatmeesteres der genaden en toevlucht der arme zondaars! Wij nemen met een levendig geloof onze toevlucht tot uwe moederlijke liefde en bidden U om de genade van ten allen tijde den wil Gods en uw wil te volbrengen. Wij leggen ons hart in uwe handen; wij vragen u de zaligheid der ziel en de gezondheid des lichaams en er niet aan twijfelend dat Gij, liefdevolste Moeder, ons zult verhooren, zeggen wij met een levendig geloof: Wees gegroet enz. (driemaal.) Wij bidden U, o Heer! dat Gij door

de voorspraak der zaligste, altijd onbevleete Maagd Maria, uwe dienaars van elke zwakheid wilt bewaren en daar zij met een ootmoedig hart voor U buigen, van alle aanvallen der booze vijanden milddadigst wilt bevrijden, door Christus onzen Heer. Amen.

(100 dagen aflat, LEO XII 11 Aug. 1824.)

Na de H. Mis.

In alle dingen geschiede, worde geprezen en in eeuwigheid verheven de rechtvaardigste, hoogste en beminnelijkste wil van God! Amen.

(100 dagen aflat, PIUS VII 19 Mei 1818.)

TOT DEN ENGELBEWAARDER.

Engel Gods, die mijn bewaarder zijt en aan wiens zorg ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, verlicht, bewaar, geleid en bestier mij.

(100 dagen aflat, PIUS VI 2 Oct. 1795.)

In eene Mis van Requiem.

Introitus tot aan het Offertorium.

Vijfmaal het *Onze Vader* en vijfmaal het *Wees gegroet*, enz.

Eeuwige Vader! wij bidden U voor de zielen uwer dienaars, die Gij door het kostbaar Bloed van Jezus hebt verlost.

Heer geef hun de eeuwige rust. Het eeuwig licht verlichte hen. Dat zij rusten in vrede. Amen.

(300 dagen aflat, Pius VII 6 Febr. 1817.)

VOOR EEN ZALIGEN DOOD.

O genadigste Jezus, beminnaar der zielen! ik bid u door den doodsangst van uw heiligst Hart en door de smarten uwer onbevleete Moeder, wasch in uw bloed de zondaars der geheele wereld, die thans op sterven liggen en die heden zullen sterven. Amen.

Hart van Jezus, in doodstrijd gebracht, ontferm U over de stervenden.

(100 dagen aflat, Pius IX 2 Febr. 1850.)

Eeuwige Vader, ik offer U het allerkostbaarst Bloed van Jezus Christus tot boeting mijner zonden en voor de noodwendigheden der H. Kerk.
(100 dagen aflat telkens, Pius IX 22 Sept. 1817.)

HET ROZENHOEDJE

TER EERE DER

Onbevleete Ontvanging van de H. Maagd.

—o—

In den naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

1ste Tientje. Gezegend zij de Heilige en Onbevleete Ontvanging der Allertaligste Maagd Maria.

Men bidt eenmaal het Onze Vader, viermaal het Wees gegroet en eenmaal Glorie zij den Vader enz.

2de Tientje. Gezegend zij de Heilige enz. *gelijk boven.*

Eenmaal het Onze Vader enz. alles gelijk boven.

3de Tientje. Gezegend zij enz. *alles gelijk boven.*

(300 dagen aflat telkens. Als men het gedurende eene maand dagelijks heeft gebeden, een vollen aflat, op een dag naar verkiezing, mits men biechte en communiceere. Pius IX 22 Juni 1855.)

Gezegend zij de heilige en onbevleete Ontvanging der Allertaligste Maagd Maria.

(100 dagen aflat, Pius VI 21 Nov. 1793.)

L I T A N I E

TER EERE VAN DE

ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Heer , ontferm U onzer.
 Christus , ontferm U onzer.
 Heer , ontferm U onzer.
 Christus , hoor ons.
 Christus , verhoor ons.
 God hemelsche Vader , ontferm U onzer.
 God Zoon , Verlosser der wereld , ontferm U onzer.
 God H. Geest , ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid één God , ontferm U onzer.
 H. Maria , bid voor ons.
 H. Moeder Gods , bid voor ons.
 H. Maagd der maagden , bid voor ons.
 Moeder van Christus , bid voor ons.
 Moeder der Goddelijke genade ,
 Allerreinste Moeder ,
 Allerzuiverste Moeder ,
 Ongeschondene Moeder ,
 Onbevleete Moeder ,
 Minnelijke Moeder ,
 Wonderbare Moeder ,
 Moeder des Scheppers ,
 Moeder des Zaligmakers ,
 Allervoorzichtigste Maagd ,
 Eerwaardige Maagd ,
 Lofwaardige Maagd ,

bid voor ons.

Machtige Maagd , bid voor ons.
 Goedertierene Maagd ,
 Getrouwe Maagd ,
 Spiegel der rechtvaardigheid ,
 Zetel der wijsheid ,
 Oorzaak onzer blijdschap ,
 Geestelijk vat ,
 Eerwaardig vat ,
 Schoon vat van godsvrucht ,
 Geestelijke roos ,
 Toren van David ,
 Ivoren toren ,
 Gulden huis ,
 Ark des verbonds ,
 Deur des Hemels ,
 Morgenster ,
 Behoud der zieken ,
 Toevlucht der zondaren ,
 Troost der bedrukten ,
 Hulp der Christenen ,
 Koningin der Engelen ,
 Koningin der Aartsvaders ,
 Koningin der Profeten ,
 Koningin der Apostelen ,
 Koningin der Martelaren ,
 Koningin der Belijders ,
 Koningin der Maagden ,
 Koningin van alle Heiligen ,
 Koningin zonder erfsmet ontvangen ,
 Koningin van den allerheiligsten Rozenkrans ,
 Lam Gods , dat de zonden der wereld wegneemt ,
 spaar ons , Heer !
 Lam Gods , dat de zonden der wereld wegneemt ,
 verhoor ons , Heer !

bid voor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt,
ontferm U onzer, Heer!

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Antiph. Onder uwe bescherming nemen wij
onze toevlucht, o H. Moeder Gods! verstoot onze
gebeden niet in onzen nood, maar verlos ons
altijd van alle gevaren, o glorierijke en gezegende
Maagd! onze Vrouw, onze Middelaressen, onze
Voorspreekster! verzoen ons met uwen Zoon,
vertoon ons aan uwen Zoon, beveel ons aan
uwen Zoon.

v. Bid voor ons, H. Moeder Gods.

R. Opdat wij der beloften van Christus waar-
dig worden.

Wij bidden U, Heer, stort uwe genade in onze
harten, opdat wij, die door de boodschap des
Engels de menschwording van Christus, uwen
Zoon gekend hebben, door zijn lijden en kruis
tot de glorie der verrijzenis gebracht worden,
door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

**Gebed, van den Seraphijnschen Vader Franciscus,
om zich onder de bescherming der
allerheiligste Maagd te stellen.**

Heilige Maagd Maria! mijne Geleidster, mijne
Meesteres, ik kom mij in den schoot uwer barm-
hartigheid werpen, en mijne ziel en mijn lichaam
van dit oogenblik af en voor altijd onder uwe
bewaring en bijzondere bescherming stellen. Ik

vertrouw op U en stel tusschen uwe handen al mijne hoop en mijnen troost, al mijne pijnen en smarten, mijn leven en deszelfs einde, opdat door uwe heilige voorspraak en door uwe verdiensten, al mijne werken volgens uwen en uws Zoons wil geschikt worden. Amen.

Gebed tot de allerheiligste Maagd Maria, gemaakt uit de gevoelens van den H. Bernardus.

Gedenk, o genadigste Maagd Maria! dat men nooit gehoord heeft dat iemand, tot U vluchtende, uwen bijstand verzoekende, of uwe voorspraak vragende, verlaten is geweest. Aangemoedigd door dit vertrouwen, o Maagd der maagden! snel ik tot U, en, zuchtende onder het gewicht mijner zonden, werp ik mij voor uwe voeten neder. O Moeder des Woords! versmaad mijne gebeden niet, maar neem die genadig aan, en gewaardig U ze te verhooren.

Schietgebed tot de allerheiligste Maagd.

In uwe Ontvangenis, allerheiligste Maria, waart Gij onbevlekt; bid voor ons God den Vader, wiens Zoon Jezus, ontvangen van den H. Geest, Gij gebaard hebt.

Schietgebed tot de allerheiligste Maagd in bekoring tot onzuiverheid.

Door uwe allerheiligste maagdelijkheid en uwe onbevleete Ontvangenis, zuiverste Maagd, reinig mijn hart en vleesch. In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. Amen.

L I T A N I E

TER EERE VAN DEN

HEILIGEN JOZEF.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
 God H. Geest, ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
 H. Maria, bid voor ons.
 H. Moeder Gods,
 H. Maagd der maagden,
 H. Jozef,
 Beschermmer van Jezus,
 Bruidegom van Maria,
 Man naar Gods hart,
 Trouwe en wijze dienaar,
 Bewaarder der zuiverheid van Maria,
 Medehulp van Maria,
 Leidsman en troost van Maria,
 Die, om Maria, met bijzondere genaden be-
 gunstigd zijt,
 Allerzuiverste in reinheid,
 Allernederigste in ootmoed,
 Allervurigste in liefde,
 Allerverhevenste in beschouwing,
 Die door den H. Geest zelven rechtvaardig zijt
 verklaard,

bid voor ons.

Die in de goddelijke verborgenheden boven anderen verlicht zijt geweest, bid voor ons.

Die door den Engel in het geheim der menschwording onderwezen zijt,

Die met Maria, uwe Bruid, naar Bethlehem zijt gereisd,

Die in de herberg geene plaats vindende, in eenen stal zijt gaan vernachten,

Die waardig geacht zijt bij Christus te wezen, toen hij geboren en in eene krib gelegd werd,

Die met Maria, het kind Jezus in den tempel hebt opgeofferd,

Die, op het woord van den Engel, met Jezus en zijne Moeder naar Egypte gevlucht zijt,

Die na den dood van Herodes met Jezus en zijne Moeder naar het land van Israël zijt wedergekeerd,

Die het kind Jezus, dat te Jeruzalem gebleven was, met Maria, zijne Moeder, vol droefheid gezocht hebt,

Die hem na drie dagen met blijdschap gevonden hebt, zittende in het midden der wetgeleerden,

Aan wien de Heer der heeren op de aarde onderdanig geweest is,

Wiens lof in het Evangelie vermeld wordt,

Onze voorspreker, hoor ons, H. Jozef.

Onze beschermers, verhoor ons, H. Jozef.

In al onzen nood, help ons, H. Jozef.

In al onze benauwdheden, help ons, H. Jozef.

In het uur onzes doods, help ons, H. Jozef.

Door uwe allerzuiverste trouw, help ons, H. Jozef.

Door uwe vaderlijke zorg en teederheid, help ons H. Jozef.

Door al uw arbeid en zweet, help ons, H. Jozef.

bid voor ons.

Door al uwe deugden , help ons, H. Jozef.

Door al uwe verdiensten , help ons , H. Jozef.

Door uw eeuwig geluk , help ons, H. Jozef.

Wij , die U als beschermmer aanroepen , wij bidden
U , verhoor ons.

Dat gij Jezus de vergiffenis onzer zonden wilt vragen,
Dat gij ons steeds aan Jezus en Maria gelieft aan
te bevelen ,

Dat gij voor alle maagden en ongehuwden de
gave van zuiverheid wilt verwerven ,

Dat gij voor de gehuwden eene onbevleete
trouw en heilige eendracht wilt verkrijgen ,

Dat gij voor alle vergaderingen eene volmaakte
liefde en overeenstemming wilt verwerven ,

Dat gij de vaders der huisgezinnen in het chris-
telijk opvoeden hunner kinderen wilt behulp-
zaam wezen ,

Dat gij alle oversten in het bestuur der hun
toevertrouwdens wilt behulpzaam zijn ,

Dat gij alle vergaderingen , die U bijzonder
zijn toegedaan , wilt begunstigen ,

Dat gij allen , die op uwe hulp vertrouwen ,
altijd en overal wilt beschermen ,

Dat gij alle geloovige zielen door uwe voorbede
wilt helpen ,

Beschermmer van Jezus ,

Bruidegom van Maria ,

Heilige Jozef ,

Lam Gods , dat de zonden der wereld wegneemt,
spaar ons , Heer !

Lam Gods , dat de zonden der wereld wegneemt,
verhoor ons , Heer !

Lam Gods , dat de zonden der wereld wegneemt,
ontferm U onzer , Heer !

wij bidden U , verhoor ons.

Christus , hoor ons.

Christus , verhoor ons.

Heer , ontferm U onzer.

Onze Vader , enz.

Wij bidden U, o Heer! dat wij door de verdiensten van den Bruidegom uwer allerheiligste Moeder geholpen mogen worden , opdat wij door zijne voorpraak verkrijgen, hetgeen wij door ons zelven niet kunnen bekomen. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebod om den H. Jozef tot patroon te verkiezen en zich onder zijne bescherming te stellen.

Groote Heilige! ik verkies U heden voor al den tijd mijns levens tot eenen bijzonderen patroon, meester, leidsman en bestuurder van mijne ziel en mijn lichaam, van mijne gedachten, woorden en werken, van mijne begeerten en genegenheden, van mijne eer en goederen, van mijn leven en mijnen dood. Ik neem mij vastelijk voor U nooit meer te verlaten, maar uwen H. Naam te verheffen, en uwe eer, zoo veel mogelijk, te bevorderen. Ik bid U vurig, dat gij mij als uwen eeuwigen dienaar wilt ontvangen. Help mij in al mijne werken, en verlaat mij niet in het uur des doods. Amen.

tekst bevat zonder veranderingen en o

LITANIE

TEE EERE VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God hemelsche Vader, die Franciscus tot uwen
 dienaar hebt verkoren, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, die Franciscus
 met de teekens van uwe heilige vijf wonden
 hebt bezegeld, ontferm U onzer.
 God heilige Geest, die Franciscus met vele zoe-
 tigheid hebt gezalfd, ontferm U onzer.
 Heilige Drievuldigheid één God, die Franciscus
 in uwe glorie hebt ontvangen, ontferm U onzer.
 Heilige Maria, overgroote zoetigheid van Fran-
 ciscus, bid voor ons.
 Heilige Moeder Gods, gestadige toevlucht van
 Franciscus,
 Heilige Maagd der maagden, voorsprekeres van
 de gansche orde van Franciscus,
 O Seraphijnsche vader Franciscus,
 Allerminnelijkste vader Franciscus,
 Allergoedertierenste vader Franciscus,
 Heilige Franciscus, vader der armen,

bid voor ons.

tekst bevat zonder veranderingen. Invoegingen of

H. Franciscus, Vaandrager van Christus, bid v. ons.

Ridder van den gekruisten Jezus,

Brandoven van liefde,

Versmader der wereld,

Navolger van Christus,

Voorbeeld der ootmoedigen,

Leidsman der dolenden,

Steun der Heilige Kerk,

Meester der gehoorzaamheid,

Minnaar van den vrede,

Licht uws vaderlands,

Schilddrager van den allerhoogsten Koning,

Martelaar door begeerte,

Voorbeeld van zuiverheid,

Bestrijder der booze geesten,

Dienaar der melaatschen,

Genezer van zieken,

Opwekker van dooden,

Helper van al degenen, die tot u hunne
toevlucht nemen,

v. Bezoek goedgunstig uwe godvruchtige dienaars, o heilige vader Franciscus!

R. Verwek hen allen uit den slaap des doods.

G E B E D.

O God, die uwe Heilige Kerk door de verdiensten van den heiligen Franciscus met nieuwe kinderen vermeerdert, maak dat wij door zijne navolging de aardsche dingen versmaden, en in het genieten van hemelsche gaven ons altijd verblijden.

O Heer Jezus Christus, die als de wereld in liefde verflauwde, om onze harten te ontsteken,

bid voor ons.

in h
de
ver
dien
boe
C
hei
bes
blij
vac
ver
tei
on
he
ee

he

C

m

z

li

k

v

z

z

z

z

z

z

z

in het lichaam van den heiligen vader Franciscus de teekens van uw lijden hebt willen vernieuwen, vergun ons genadiglijk, dat wij door zijne verdiensten en gebeden ook waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen.

O God, Heilige Geest, door wiens voorzienigheid en bestuur de loop van ons leven wordt beschikt, help uwe dienaars, opdat wij, die met blijdschap de gedachtenis van den glorierijken vader Franciscus houden, door zijne gebeden en verdiensten, de glorie van uwe goddelijke Majesteit eeuwig mogen genieten. Door Jezus Christus onzen Heer, die met U en den Vader leeft en heerscht, waarachtig God in alle eeuwen der eeuwen.

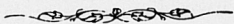
G E B E D

hetwelk de H. Franciscus gesproken heeft voor een kruis in de kerk van den H. Damianus.

O groote en glorierijke God, mijn Heer Jezus Christus, ik bid U, verlicht de duisternissen van mijn verstand, geef mij een oprecht geloof, eene zekere en vaste hoop, en ook eene volmaakte liefde: verleen mij, o Heer, dat ik U alzoo moge kennen, en alles volbrengen naar uwen heiligen wil. Amen.

L I T A N I E
 TER EERE VAN DEN
H. LUDOVICUS,
Koning van Frankrijk,
 Patroon der Broeders van de Derde Orde.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus hoor ons.
 Christus verhoor ons.
 God hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
 God heilige Geest, ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
 H. Ludovicus, bid voor ons.

Wonderbare vorst,
 Lelie van zuiverheid,
 Voorbeeld van ootmoedigheid,
 Voorbeeld aller deugden,
 Wonder van boetvaardigheid,
 Vuur van liefde en van gebed,
 Helder en vurig licht,
 Uitverkoren vat,
 Uitmuntend vat van godsvrucht,
 Wonderbaar vat van heiligheid,
 Spiegel der christelijke volmaaktheid,
 Ware navolger van den H. Vader Franciscus,
 Verachter der wereldsche eer,
 Groote ijveraar van het huis Gods,
 Genezer der zieken,

H. Ludovicus

bid voor ons

H. L
 Ge
 Ve
 Ve

T
 V
 M
 B
 V
 V
 H. V

La

La

La

C

H. Ludovicus, Steun der weduwen en weezen,
bid voor ons.

Gezegende rechter van het volk,

Verlosser der gevangenen,

Verkondiger van het woord Gods aan de on-
geloovigen,

Tweemaal het slachtoffer van het heilig land,

Verschrikkelijk in het gevecht,

Machtig in de boeien,

Behoeder van Frankrijk,

Voorbeeld der koningen,

Ludovicus, Waardig de aardsche koningskroon te dragen,

H. Waardig de kroon der Heiligen te dragen,
in den hemel,

Beschermmer van de Derde Orde van boetvaardig-
heid,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer, Heer!

v. Bid voor ons H. Ludovicus.

r. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus.

G E B E D.

O God die uwen dienaar den H. Ludovicus uit
deze wereld geroepen hebt, om hem tot de hemel-
sche glorie te geleiden, geef ons, dat wij door
zijne verdiensten en zijne tuschenkomst, mogen
deelachtig zijn aan het geluk van den Koning der
Koningen Jezus Christus. Amen.

L I T A N I E

TER EERE VAN DE

H. ELISABETH VAN HONGARIJE ,

Patrones der Zusters van de Derde Orde.

Heer , ontferm U onzer.

Christus , ontferm U onzer.

Heer , ontferm U onzer.

Christus , hoor ons.

Christus , verhoor ons.

God hemelsche Vader , ontferm U onzer

God Zoon , Verlosser der wereld , ontferm U onzer.

God Heilige Geest , ontferm U onzer.

H. Drievuldigheid , één God , ontferm U onzer.

H. Maria , Moeder Gods , bid voor ons.

H. Elisabeth , onze moeder ,

Die van uwe kindsheid af God gediend hebt ,

Navolgster en waardige dochter van den

H. Franciscus ,

Versierd met goddelijke gaven ,

Bezielde met kracht en standvastigheid ,

Voedster der armen en der weezen ,

Troosteres der bedrukten ,

Dienstmaagd der armen en zieken ,

Wreedelijk vervolgd door uwe bloedverwanten

en onderdanen ,

H. Altijd getrouw in den tegenspoed ,

Beroemd door uwe deugden en mirakelen ,

bid voor ons.

H. Elisabeth ,

Altijd bereid voor hen die uwe hulp afsmeeken,
bid voor ons.

Onze patrones, bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer, Heer!

v. H. Elisabeth, bid voor ons.

r. Opdat wij waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

God van barmhartigheid, wij bidden U ootmoedig ons de gratie te vergunnen dat wij naar het voorbeeld van de H. Elisabeth, en door hare tussehenkomst mogen verkrijgen de verachting der aardse goederen en de eeuwige zaligheid bekomen. Amen.

Spreuk der H. Elisabeth bij haar leven.

Ik wil voor de wereld en hare ijdelheden dood zijn en ook de wereld moet dood zijn voor mij.

Bij haar sterven.

Maria, Moeder der genade, Moeder van barmhartigheid! bescherm mij tegen de vijanden en neem mij aan in het uur des doods.

L I T A N I E

TER EERE VAN DEN

H. ANTONIUS VAN PADUA.

Heer , ontferm U onzer.
 Christus , ontferm U onzer.
 Heer , ontferm U onzer.
 Christus , hoor ons.
 Christus , verhoor ons.
 God hemelsche Vader , ontferm U onzer.
 God Zoon , Verlosser der wereld , ontferm U onzer.
 God Heilige Geest , ontferm U onzer.
 Heilige Drievuldigheid , een God , ontferm U onzer.
 H. Maria , moeder en beschermster van den H.
 Antonius , bid voor ons.
 H. Franciscus , vader en leeraar van den H. An-
 tonius , bid voor ons.
 H. Antonius van Padua ,
 Zalige vrucht van Spanje ,
 Nieuw licht van Italië ,
 Beschermer en luister van Padua ,
 Apostel van Frankrijk ,
 Navolger van den H. Franciscus ,
 Lelie van zuiverheid ,
 H. Kostelijke parel der armoede ,
 Klaarschijnend licht van gehoorzaamheid ,

H. Antonius ,

bid voor ons.

Heilige Antonius .

H. Antonius , Spiegel van boetvaardigheid , bid
voor ons.

Minnaar van het kruis ,
Roos van verduldigheid ,
Blakende vlam van liefde ,
Pilaar der H. Kerk ,
Verkondiger der genade ,
Uitroeier der zonden ,
Verachter der wereld ,
Verheffer van Gods glorie ,
Leeraar der waarheid ,
Blinkende ster der Seraphijnsche Orde ,
Ark des verbonds ,
Trompet van den Allerhoogste ,
Verdediger des geloofs van het hoogwaardig
Sacrament des Altaars ,
Brandende naar den marteldood ,
Geesel der ketters ,
Schrik der ongeloovigen ,
Roede der dwingelanden ,
Vurige minnaar van Gods huis ,
IJveraar der zielen ,
Patroon in verloren zaken ,
Toevlucht der armen ,
Gezondheid der zieken ,
Vertrooster der bedrukten ,
Hof van deugden ,
Kenner der harten ,
Voorzegger der toekomstige dingen ,
Opwekker van dooden ,
Schrik der duivelen ,
Navolger der Patriarchen en Profeten ,
Afbeeldsel der Apostelen ,
Uitstekend onder de leeraren ,

Heilige Antonius ,

bid voor ons.

H. Antonius , Luister der heiligen , bid voor ons.
 H. Antonius, Getrouwe beschermer en voorspreker
 van die u aanroepen , bid voor ons.

Wees genadig , spaar ons , Heer.

Wees genadig , verhoor ons , Heer.

Van alle kwaad , verlos ons , Heer.

Van alle zonden ,

Van de macht en listen des duivels ,

Van pest , hongersnood en oorlog ,

Van den eeuwigen dood ,

Door de verdiensten van den H. Antonius ,

Door zijne brandende liefde voor de zaligheid
 der zielen ,

Door zijnen grooten ijver voor de bekeering
 der zondaren ,

Door zijn verlangen naar den marteldood ,

Door het standvastig onderhouden zijner belofte
 van gehoorzaamheid , armoede en zuiverheid ,

Door zijnen onvermoeiden arbeid ,

Door de zeldzame verscheidenheid en de menigte
 zijner mirakelen ,

In den dag des oordeels ,

Wij zondaren , wij bidden U , verhoor ons.

Dat gij ons allen tot een waarachtig berouw
 onzer zonden wilt brengen ,

Dat gij het vuur der goddelijke liefde in onze
 harten wilt ontsteken ,

Dat gij ons deelachtig wilt maken aan de ver-
 diensten en voorspraak van den H. Antonius ,

Dat gij ons land onder de bescherming van
 den H. Antonius wilt stellen en behouden.

Dat gij aan allen die tot den H. Antonius
 hunne toevlucht nemen , gezondheid naar ziel
 en lichaam wilt verleen ,

verlos ons , Heer.

wij bidden U , verhoor ons.

Dat wij door de verdiensten van den H. Antonius in alle deugden mogen voortgaan, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat gij alle vereerders van den H. Antonius in alles met uwen zegen wilt voorkomen, wij bidden U, verhoor ons, Heer,

Dat gij door de liefde van den H. Antonius tot het kind Jezus, ons gebed wilt verhooren, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Jezus Christus, Zoon van den levenden God, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer, Heer!

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

O goedertierenste Jezus, die uwen belijder den H. Antonius door gedurige mirakelen wonderlijk hebt doen uitschijnen, verleen ons genadig, dat wij door zijne voorspraak en verdiensten met zekerheid verkrijgen hetgeen wij met betrouwen vragen. Die leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

Bid voor ons, H. Antonius.

Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

G E B E D.

O God, verleen dat door de voorspraak van uwen wonderbaren dienaar, den H. Antonius, uwe Kerk zich verblijde, opdat wij met geestelijken onderstand altijd beschermd worden en de eeuwige vreugde verdienen te genieten. Door Jezus Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. ANTONIUS,
bijzondere Beschermers om verloren zaken
terug te bekomen.

H. Antonius, die alle tijdelijke zaken ten volle veracht en verlaten hebt om des te beter de eeuwige goederen des hemels te vinden, en daarom van God het bijzonder voorrecht bekomen hebt om alle verloren of gestolen zaken terug te brengen, ik smEEK U ootmoedig uwe macht te mijnen gunste aan te wenden, opdat ik, na alle geestelijke goederen, die ik door mijne zonden verloren heb en welker verlies ik meer betreur dan dat aller tijdelijke, ook mijne tijdelijke goederen moge terug bekomen voor zoo ver ze mij voor tijd en eeuwigheid voordeelig zijn. Dit vraag ik U door uwe machtige voorspraak bij Onzen Heer Jezus Christus. Amen.

 I M P R I M A T U R.

TILBURGI, 20 Octobris 1886.

M. F. DE BEER, *Sup. Gen. & Dec.*
ad hoc delegatus.

 De goedkeuring der Litaniën geldt slechts voor
privaat gebruik.

INHOUD.

	BLADZ.
Aan den Lezer	3
Inleiding	5
Eenige verklaringen betreffende de oprichting en besturing der Derde Orde	9
Verklaringen aangaande de gunsten en aflaten aan de Derde Orde verleend	12
Encycliek van Z. H. Paus LEO XIII over den H. Franciscus van Assisië en de ver- breiding der Derde Orde	15
Apostolische Constitutie betreffende den Regel der Seculiere Derde Orde van den Heiligen Franciscus	33
Regel der Seculiere Derde Orde	39
Lijst der aflaten en voorrechten	44

ART. *Ceremoniale der Derde Orde.*

- I. Gebeden voor de Vergaderingen of Ver-
eenigingen, welke alle maanden of op een
anderen tijd worden gehouden 51
- II. Orde te volgen bij de Kleeding . . . 60
- III. Orde te onderhouden bij de Professie . 71
- IV. Bijzondere vergadering of conferentie
der Raadsleden 83

V.	Verkiezingen	87
VI.	Ceremonie der Visitatie	90
VII.	Ritus te onderhouden bij de oprichting eener nieuwe Vereeniging.	94
VIII.	Wijze om de Leden der Derde Orde den Pauselijken zegen te geven.	101
IX.	Formulier der Generale Absolutie of van den zegen met vollen aflat voor de seculiere Leden der Derde Orde	103
X.	Absolutie in stervensgevaar.	108
BIJVOEGSEL. — Zegening van het koordje van den H. Franciscus.		113
Toewijding van de leden der Derde Orde van den H. Franciscus aan het Allerh. Hart van Jezus.		117
Het Seraphijnsch Officie		120
Gebeden onder de H. Mis		125
In eene Mis van Requiem		133
Het Rozenhoedje ter eere der Onbevleete Ontvangenis van de H. Maagd		134
Litanie ter eere van de Allerheiligste Maagd		135
Litanie ter eere van den H. Jozef		139
Litanie ter eere van den H. Franciscus		143
Litanie ter eere van den H. Ludovicus		146
Litanie ter eere van de H. Elisabeth		148
Litanie ter eere van den H. Antonius		150

DZ.

87

90

94

01

03

08

13

17

20

25

33

34

35

39

43

46

48

50

